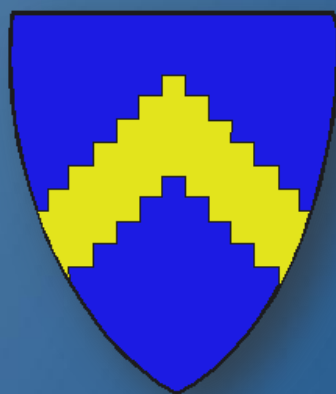

SILLAMÄE LINNA

ARENGUKAVA 2020-2024

Eelarvestrateegia 2020-2024

Sillamäe 2020

KOKKUVÕTTE

Taust

Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse (edaspidi KOKS) § 2 lõike 1 järgi on kohalik omavalitsus põhiseaduses sätestatud omavalitsusüksuse - valla või linna - demokraatlikult moodustatud võimuorganite õigus, võime ja kohustus seaduste alusel iseseisvalt korraldada ja juhtida kohalikku elu, lähtudes valla- või linnaelanike õigustatud vajadustest ja huvidest ning arvestades valla või linna arengu iseärasusi. Käesolev arengukava on eelkõige dokument määratlemaks linnaelanike huvidest ja vajadustest ning Sillamäe linna arengu iseärasustest linna arengu eesmärke ja nende saavutamiseks vajalikke tegevusi, planeerides ühtlasi nende tegevuste elluviimiseks vajalikke vahendeid.

KOKS § 37 lõike 1 järgi peab igal linnal olema arengukava ja eelarvestrateegia, mis on aluseks eri eluvaldkondade arengu integreerimisele ja koordineerimisele. Seaduse kohaselt esitatakse arengukavas vähemalt majandusliku, sotsiaalse ja kultuurilise keskkonna ning looduskeskkonna ja rahvastiku tervise arengu pikaajalised suundumused ja vajadused ning tegevusvaldkondade probleemide ja võimaluste hetkeolukorra analüüsist. Arengukavas kajastatakse kuni arengukava perioodi lõpuni strateegilised eesmärgid koos taotletava mõjuga arengukava perioodi lõpuni.

KOKS § 37¹ lõike 1 järgi on arengukava osa või sellega seotud iseseisev dokument eelarvestrateegia, mille nõuded sätestatakse kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seaduses. Seaduse kohaselt on arengukava ja eelarvestrateegia aluseks kohaliku omavalitsuse üksuse eelarve koostamisel, kohustuste võtmisel, varaga tehingute tegemisel, investeeringute kavandamisel ning investeeringuteks toetuse taotlemisel. Kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seaduse koostatakse eelarvestrateegia arengukavas sätestatud eesmärkide saavutamiseks, et planeerida kavandatavate tegevuste finantseerimist.

Kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seaduse § 20 lõike 3 järgi esitatakse eelarvestrateegias:

1. kohaliku omavalitsuse üksuse majandusliku olukorra analüüs ja prognoos eelarvestrateegiaperioodiks;
2. eelarvestrateegia vastuvõtmisele eelnenud aasta tegelikud, jooksvaks aastaks kavandatud ja eelarvestrateegia perioodiks prognoositavad põhitegevuse tulud,

eeldatavad põhitegevuse kulud, investeerimistegevuse eelarveosa olulisemad tegevused ja investeeringud koos kogumaksumuse prognoosi ja võimalike finantseerimisallikatega, eeldatav finantseerimistegevuse maht ning likviidsete varade muutus;

- 2¹. informatsioon eelarvestrateegia perioodiks kavandatavatest kohalike maksude ja maamaksu muudatustest;
3. ülevaade kohaliku omavalitsuse üksuse ja temast sõltuvate üksuste majandusolukorrast, sealhulgas arvnäitajad, mis on vajalikud põhitegevuse tulemi ja netovõlakoormuse määra arvutamiseks;
4. kohaliku omavalitsuse üksuse ja kohaliku omavalitsuse üksuse arvestusüksuse põhitegevuse tulemi eelmisel aastal, jooksvaks aastaks prognoositud ja eelarvestrateegia perioodi igaks aastaks prognoositav põhitegevuse tulemi;
5. kohaliku omavalitsuse üksuse ja kohaliku omavalitsuse üksuse arvestusüksuse tegelik netovõlakoormus eelmisel aastal, jooksvaks aastaks prognoositud ja eelarvestrateegia perioodiks prognoositav netovõlakoormus;
6. muu kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise korraldamiseks oluline informatsioon.

KOKS § 37² lõike 3 järgi peavad arengukava ja eelarvestrateegia hõlmama iga aasta 15. oktoobri seisuga vähemalt nelja eelseisvat eelarveaastat.

Nõuded arengukavadele ja linna kohustus teatud valdkondade osas arengukava koostada tulenevad ka teistest seadustest. Säästva arengu seaduse § 4 lõike 2 järgi peab kohalik omavalitsus omavalitsusüksuse arengukava kinnitamisel ja ettevõtluse korraldamisel arvestama välislepingutest tulenevaid kohustusi ja nende täitmiseks kinnitatud riiklikke programme. Ühistranspordiseaduse § 13 lõike 1 punkti 1 järgi omavalitsusorgan oma haldusterritooriumil suunab ja koordineerib ühistranspordi arengut ning töötab välja ja viib ellu asjaomaseid arengukavasid, mida rahastatakse omavalitsusüksuse eelarvest, riigieelarvest ning ettevõtjate sihteraldistest. Noorsootöö seaduse § 8 punkti 1 järgi linnavolikogu määrab noorsootöö prioriteedid oma haldusterritooriumil ning sätestab nende saavutamiseks vajalikud ülesanded linna arengukavas. Jäätmeseaduse § 42 lõike 1 järgi on kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmekava kohaliku omavalitsuse üksuse arengukava osa, mis käsitleb valla või linna jäätmehoolduse arendamist. Sillamäe linna jäätmekava on eraldi dokumendina vastu võetud Sillamäe Linnavolikogu 30. mail 2019. a. määrusega nr. 39. Lähtudes ühisveevärgi ja –

kanalisatsiooni seadusest §4, on Sillamäe Linnavolikogu 19. detsembri 2019.a määrusega nr 51 kehtestatud Sillamäe linna ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arendamise kava.

KOKS § 37 lõike 4 järgi peavad täiendavad arengukavad olema kooskõlas linna arengukavaga, mis omakorda peab arvestama linna üldplaneeringut. Arengukava koostamisel on arvestatud Sillamäe Linnavolikogu 26. septembri 2002. a määrusega nr 43/102-m kehtestatud Sillamäe linna üldplaneeringut, Sillamäe linna ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arendamise kava, Sillamäe linna jäätmekava ning Sillamäe linna laste ja perede heaolu profiil ja tegevuskava.

Koostamise põhimõtted

Arengukava koostamine on kokkuleppemenetlus, mille tulemusel valmiv dokument peab arvestama terviklikult erinevate eluvaldkondade vajadusi, üha laienevaid võimalusi koostööks ja tegevuste rahastamiseks. Vastavalt kehtivale õigusele, riiklikele arengukavadele ja regionaalprogrammidele on käesolev arengukava linnaeelarve koostamise lähtekohaks ja linna arengule kaasaitavate projektide esitamise aluseks ning aluseks linna arenguks vahendite kaasamiseks Euroopa Liidu struktuurifondidest, riiklikest fondidest ning erasektorilt.

Sillamäe arengu strateegiliseks ja erinevate eluvaldkondade terviklikuks kavandamiseks kinnitas Sillamäe Linnavolikogu esimese linna arengukava 2001. aastal. Seda arengukava on igal aastal üle vaadatud ja täiendatud.

Linna arengukava ülevaatamise algatab igal aastal linnavolikogu, arengukava ja selle muutmise eelnõu koostab linnavalitsus. Linna arengukava eelnõu ja selle muutmise eelnõu avalikustatakse pärast nende heakskiitmist linnakantseleis ja Sillamäe linna veebilehel. Avalikustamise, arutelu toimumise ja ettepanekute esitamise aja kehtestab volikogu. Sellekohase informatsiooni avaldab linnavalitsus ajalehes ja linna veebilehel.

Ettepanekud kehtiva linna arengukava muutmise kohta esitab linnavalitsus volikogule hiljemalt iga aasta 1. juuniks. Hiljemalt iga aasta 15. oktoobriks vaatab volikogu läbi ja võtab vastu otsuse arengukavade muutmise kohta. Arengukava ja eelarvestrateegia ning volikogu ja volikogu komisjonide istungite protokollid arengukava ja eelarvestrateegia menetlemise kohta avaldatakse linna veebilehel seitsme tööpäeva jooksul arengukava ja eelarvestrateegia vastuvõtmisest arvates.

Arengukava viivad ellu Sillamäe Linnavalitsus koos Sillamäe Linnavolikoguga. Linnavalitsus esitab igal aastal volikogule läbivaatamiseks aruande linna arengukava ja valdkondade arengukavade täitmise kohta. Arengukava ning valdkondade arengukavade täitmise aruanne esitatakse ülevaatenähtena majandusaruande koosseisus tegevusaruandes. Arengukava täitmise aruandes antakse hinnang arengukavas püstitatud eesmärkide täitmisele, analüüsitakse eesmärkide saavutamises tõhusust ja selleks kasutatud abinõude otstarbekohasust, samuti tuuakse välja arengukava mõju linna arengule tervikuna. Ülevaates tuleb esitada indikaatorite kavandatud ja tegelikud andmed.

Arengukava koostamise eesmärgid

1. anda ülevaade olemasolevast olukorrast linnas;
2. koostada arenguvision, seada eesmärgid ja määrata nende saavutamiseks vajalikud tegevused;
3. selgitada välja valdkondade kitsaskohad ning toetamist vajavad eripärad;
4. teha ettepanekud erinevate kitsaskohtade elimineerimise ja valdkondade arendamise osas;
5. töötada välja eelarvestrateegia perioodiks 2020-2024.

Tegutemisvaldkonnad ja ülesanded

1. Olemasoleva olukorra analüüs: rahvastikunäitajad ja koosseis (elanike arv, meeste ja naiste arv, elanike arv vanusegruppide lõikes, elanike arvu prognoos, loomulik iibe ja rändesaldo), sotsiaalsed ja majanduslikud näitajad (elanike emakeel ja haridustase töötuse määr, palgatase ja brutotulu sajate arv), linnamajandus (maa jagunemine, kinnisvara tehingud ja hinnad, munitsipaalhoonete kulud, transpordiühendused), keskkond (olmejäätmed, joogivee kvaliteedinäitajad), haridus (õpilaste arvu prognoos, spordi, huvihariduse ja –tegevusega tegelemise võimalused ja trendid, linna kultuurielu), elanikkonna sotsiaalne kaitse ja tervis (toetused, surmapõhjused, sõltuvushäired), turvalisus (kuritegude arv).
2. Välja tuua Sillamäe linna SWOT parameetrid. Fikseerida linna tugevad ja nõrgad küljed, ohud ja võimalused.
3. Sõnastada linna missiooni, visiooni ning arengueesmärgid lähtuvalt linna tugevatest küljest ja vajadustest.
4. Vaadelda linnaelu korraldust 11 valdkonna seisukohast:
 - Tööhõive ja ettevõtlus

- Maakasutus ja linna planeerimine
- Transpordiühendused, tehnilised infrastruktuurid ja kommunaalmajandus
- Keskkonnakaitse ja jäätmekäitlus
- Haridus
- Huviharidus, huvitegevus ja noorsootöö
- Sport ja tervisedendus
- Sotsiaalhoolekanne ja tervishoid
- Turvalisus
- Juhtimine, kommunikatsioon, koostöö ja välissidemed

Sõnastada iga valdkonna eesmärgid ja tegevusvajadused. Tegevusvajaduste all käsitleda valdkonna parandamise võimalusi, tuua esile investeeringud eelarvestrateegiast perioodiks 2020-2024 ning fikseerida teised olulised investeeringud, mis ei ole selleks perioodiks eelarvestrateegias kavandatud.

5. Eelarvestrateegia väljatöötamine perioodiks 2020-2024 ja vajalike selgitustega varustamine.

Eelnevast lähtuvalt on arengukava koostatud järgmise struktuuriga:

- Esimeses peatükis on toodud hetkeolukorra analüüs. Linnaelu analüüs koostati olemasolevate statistiliste andmete, registriteabe, uuringute, rahandusministeeriumi prognooside jms põhjal. Samas peatükis on koostatud "Sillamäe SWOT-analüüs", kus selgitatakse välja linna arenguvõimalused ja –riskid.
- Teises peatükis on sõnastatud linna missioon, visioon ja strateegilised eesmärgid.
- Kolmas peatükk sisaldab endas tegevusvaldkondade kaupa määratud tegevusi strateegiliste eesmärkide saavutamiseks. Tegevusvaldkonnad on määratud rahvusvahelise valitsemisfunktsioonide klassifikaatori tegevusalade järgi, mis võimaldab arengukavaga kavandatava parimal viisil siduda eelarve kavandamise, täitmise ja aruandlusega.
- Neljandas peatükis "Eelarvestrateegia" on toodud finantsplaan kavandatavate tegevuste finantseerimiseks investeerimistegevuse eelarveosa olulisemad tegevused ja investeeringud koos kogumaksumuse prognoosi ja võimalike finantseerimisallikatega, eeldatav finantseerimistegevuse maht, näidatud likviidsete varade muutus ja prognoositav põhitegevuse tulem.

Üldised järeldused:

- Pikema perioodi vältel on elanike arv olnud pidevalt languses ja prognoos näitab nende arvu vähenemist ka tulevikus. Sillamäe on keskealiste inimeste linn (45-64 aastat), kus vene emakeelega inimeste osakaal jääb stabiilselt kõrgemale tasemele (2011.a - ca 95%).
- Registreeritud töötute osakaal linnas jääb peamiselt stabiilseks (5-7%). Keskmine brutotulu Sillamäel 2019. aastal oli natuke vähem (995 eurot), kui keskmiselt Ida-Virumaal (1 147 eurot) ja jäi Eesti keskmisele oluliselt alla (1 407 eurot). Brutotulu sajate arv vanusegrupis alla 62 järk-järgult kahaneb, vanusegrupis 63+ aga tõuseb. 2011. a seisuga kõrgharitud inimeste arv oli linnas suurem võrreldes Ida-Virumaa ja kogu Eestiga.
- Tootmismaa moodustab rohkem kui pool linna pindalast. Riigi maakatastris on Sillamäe linnas 30.09.2020.a seisuga registreeritud 2 079 katastriüksust pindalaga 1 153,9 ha, mis moodustab 96,9% linna pindalast. Kinnisvara hinnad ja linnas viimaste aastate jooksul stabiliseeruvad (ca 239 eurot 1 m² eest), korteriomanditega tehingute arv oli 2019 a. 222. Munitsipaalhoonete energiatarve ja välisvalgustuse energiakulud jäävad stabiilseks. Reisijate arv linna bussiliinil kasvab.
- Olmejäätmete äravedu elanikkonnalt väheneb. Joogivee kvaliteedinäitajad vastavad nõuetele. Ranna-ala veeproovid näitavad merevee sobivust supluseks.
- Õpilaste arv linnas väheneb ja tendents näitab nende arvu vähenemist ka tulevikus. Huvitegevus on mitmekesine. Õppurite arv huvihariduses ja –tegevuses. 2019/2020. aastatel suurenes. Linna kultuurielu on rikas ja iga aastaga meelitab linna rohkem külalisi.
- Linn maksab välja 23 liiki sotsiaaltoetust ning osutab 12 liiki sotsiaalteenust. Linnaeelarvest toetuseks tehtud väljamaksete arv on 2019. a vähenenud ning toetusena väljamakstud summad on suurenenud. SA Sillamäe Narkorehabilitatsioonikeskuses keskmine ravi alustamise teatiste arv perioodil 2009-2014 oli 27 aastast ning ravi lõpetamise teatiste arv sama perioodi lõikes oli 15 aastast. Vaatamata sellele, et aastate jooksul ravi lõpetamise teatiste arv suureneb, peamiseks ravi lõpetamise põhjuseks Eestis on endiselt ravi katkemine või ravile mitteilmumine.
- Politsei ja Piirivalve Ameti andmetel on registreeritud kuritegude arv võrreldes 2018. aastaga vähenenud. Liiklusõnnetuste arv 2019. aastal on aga natuke suurenenud (+3).
- Linnal on palju tugevaid külgi ja võimalusi, mida on otstarbekas kasutada.

- Linn positsioneerib ennast nagu Ida-Viru merevärav ja arengumootor, multikultuurne, mitmekesise majandusega sotsiaalselt turvaline kiiresti arenev loodust säästev tuntud linn Eestis ja Euroopas, kus on unikaalne miljööväärtuslik elukeskkond, konkurentsivõimelised tingimused ettevõtluseks ja soodsad võimalused elanikele eneseteostuseks ning täisväärtuslikuks eluks.

Ettepanekud kokkuvõtlikult

1. Tööhõive ja ettevõtlusaktiivsuse tõstmiseks on oluline luua eeldused haritud noorte spetsialistide linna toomiseks, tehnilise infrastruktuuri arendamiseks, linna eluruumi parandamiseks ja ettevõtlust toetavate tugisüsteemide loomiseks. Käesoleva valdkonna kuludeks kavandatakse investeerida eelarvestrateegia 2020-2024 järgi 3 923 783 eurot, mis suunatakse 3 projekti elluviimiseks.
2. Maakasutuse ja linna planeerimise osas tuleb parandada mereäärsete alade välimust, panustada linna ajaloolise ilme säilitamisele, koostada uus linna üldplaneering. Käesoleva valdkonna kuludeks kavandatakse investeerida eelarvestrateegia 2020-2024 järgi 5 423 954 eurot, mis suunatakse 4 projekti elluviimiseks.
3. Transpordiühenduste, tehnilise infrastruktuuri ja kommunaalmajandus valdkonna edendamiseks on vaja panustada linna teede ja tänavate rekonstrueerimisse, tagades ohutu liikumine kõikidele liiklejatele ning parandada linna tehniliste kommunikatsioonide ja tänavavalgustuse seisukorra. Käesoleva valdkonna kuludeks kavandatakse investeerida eelarvestrateegia 2020-2024 järgi 3 934 383 eurot, mis suunatakse 6 projekti elluviimiseks.
4. Keskkonnakaitse ja keskkonnasäästliku jäätmekäitluse tagamiseks tuleb propageerida säästva ühiskonnakorralduse ideed ja hoolivat suhtumist loodusesse, tõsta hoonete energiatõhusust, tagada linna rohevõrgustiku säilitamine ja arendamine ning töötada välja keskkonnaseire meetmed. Käesoleva valdkonna kuludeks kavandatakse investeerida eelarvestrateegia 2020-2024 järgi 2 263 760 eurot, mis suunatakse 4 projekti elluviimiseks.
5. Kvaliteetse haridusvõimaluste edendamiseks on vaja luua linna haridusasutustes kaasaegsed tingimused, parandada eesti keele õppimisele ja praktiseerimisele suunatud tugiteenuseid, toetada laste ja noorte pädevuse arengut kõikides valdkondades. Käesoleva valdkonna kuludeks kavandatakse investeerida

eelarvestrateegia 2020-2024 järgi 9 007 716 eurot, mis suunatakse 6 projekti elluviimiseks.

6. Huvihariduse, huvitegevuse ja noorsootöö valdkonna parandamiseks tuleb mitmekesistada laste ja noorte võimalusi tegeleda koolivälise tegevusega (sh. koolivaheajal), toetada noorte initsiatiivi kultuuriürituste korraldamises, tõsta noorte pädevust kuritegevuse, sõltuvushäirete (sh. alkohol ja suitsetamine) ja HIV-i leviku tõkestamise osas. Käesoleva valdkonna kuludeks kavandatakse investeerida eelarvestrateegia 2020-2024 järgi 1 045 000 eurot, mis suunatakse 1 projekti elluviimiseks.
7. Kultuurielu arengu eelduseks on kultuurisündmuste läbiviimiseks mõeldud infrastruktuuri parandamine ja uute võimaluste loomine, linna turundusplaani koostamine ning suurte ürituste ja festivalide linna toomine. Käesoleva valdkonna kuluks kavandatakse investeerida eelarvestrateegia 2020-2024 järgi 1 066 177 eurot, mis suunatakse 7 projekti elluviimiseks.
8. Spordi ja terviseedenduse osas on mõttekas propageerida tervislikku eluviisi ning parandada spordiasutuste ja spordiväljakute infrastruktuuri ning luua uued võimalused aktiivseks vaba aja veetmiseks. Käesoleva valdkonna kuluks kavandatakse investeerida eelarvestrateegia 2020-2024 järgi 630 584 eurot, mis suunatakse 3 projekti elluviimiseks.
9. Sotsiaalhoolekande ja tervishoiu seisukohast on oluline luua linnas ennetusele ja rehabilitatsioonile suunatud sotsiaalhoolekandesüsteem, toetada olemasolevaid ja vajadusel arendada uusi teenuseid ning panustada perede, laste ja vähekindlustatud elanike sotsiaalkaitsele. Käesoleva valdkonna kuluks kavandatakse investeerida eelarvestrateegia 2020-2024 järgi 200 000 eurot, mis suunatakse 1 projekti elluviimiseks.
10. Turvalisuse tagamiseks on vaja tõsta elanike pädevust kuritegude ennetamise osas, isikliku ja omandi kaitse küsimustes ning tõsta hädaolukordadeks valmisolekut.
11. Juhtimise, kommunikatsiooni, koostöö ja välissidemete osas tuleb rohkem osaleda rahvasvahelistes projektides, arendada kommunikatsioonikanaleid.

SISUKORD

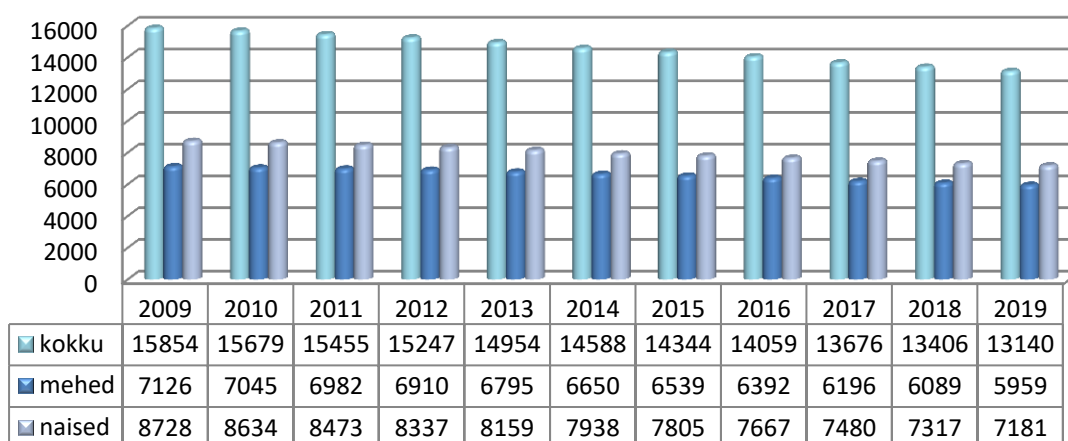
KOKKUVÖTTE	2
1. LÄHTEPOSITSIOON	11
1.1. Ülevaade Sillamäe olukorrast ja trendidest	11
1.2. Sillamäe SWOT parameetrid	29
2. MISSIOON, VISIOON, EESMÄRGID	33
3. SILLAMÄE LINNA EESMÄRGID, TEGEVUSED JA INVESTEERINGUD VALDKONDADE KAUPA	35
3.1. Tööhõive ja ettevõtlus	35
3.2. Maakasutus ja linna planeerimine	39
3.3. Transpordiühendused, tehnilised infrastruktuurid ja kommunaalmajandus	42
3.4. Keskkonnakaitse ja jäätmekäitlus	47
3.5. Haridus	50
3.6. Huviharidus, huvitegevus ja noorsootöö	54
3.7. Kultuur	57
3.8. Sport ja tervisedendus	60
3.9. Sotsiaalhoolekanne ja tervishoid	62
3.10. Turvalisus	65
3.11. Juhtimine, kommunikatsioon, koostöö ja välissidemed	67
4. SILLAMÄE LINNA EELARVESTRATEEGIA	70
4.1. Majandusliku olukorra analüüs ja prognoos eelarvestrateegia perioodiks	70
4.2. Tegelikud, kavandatud ja prognoositavad põhitegevuse tulud	72
4.3. Olulisemad tegevused ja investeeringud	86
4.4. Eeldatav finantseerimistegevuse maht ja likviidsete varade muutus	94
4.5. KOV ja KOV arvestusüksuse põhitegevuse tegelik, jooksvaks aastaks prognoositud ja eelarvestrateegia perioodiks prognoositav põhitegevuse tulem	98
4.6. KOV ja KOV arvestusüksuse tegelik, jooksvaks aastaks prognoositud ja eelarvestrateegia perioodiks prognoositav netovõlakoormus	99
4.7. Muu KOV finantsjuhtimise korraldamiseks oluline informatsioon	100
LISAD	118
Lisa 1. Seos teiste strateegiliste dokumentidega	118
Lisa 2. Küsitluse tulemused	125
Lisa 3. Teised olulised investeeringuobjektid 2020-2024	131

1. LÄHTEPOSITSIOON

Tulevikku suunatud arendustegevuse kujundamisel on tähtis teada seda, kus ollakse ja kuidas on sinna jõutud – teiste sõnadega, millised on olnud valitsevad arengutrendid ja millises punktis oma arengutes ollakse ning millised võivad olla tulevikuarengud. Järgnev käsitlus haarab olulisemaid arenguid, mis iseloomustavad Sillamäel toimunud muutusi 21. sajandi algul.

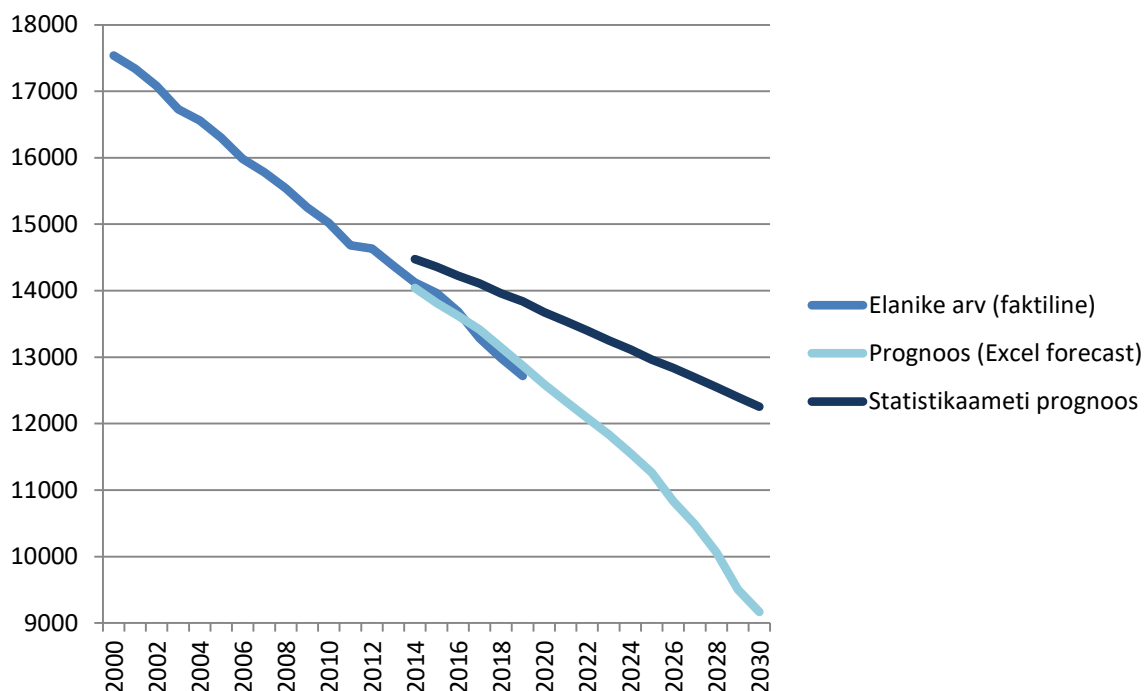
1.1. Ülevaade Sillamäe olukorrast ja trendidest

Rahvastikuregistri andmetel elas 2020. aasta 1. jaanuari seisuga linnas 12 579 inimest. 2019 a. linnas oli 13 140 elanikud, nendest 5959 meest ja 7181 naist. Viimase üheksa aasta statistika näitab mõõdukat langust (Joonis 1.1.1). Näiteks, 2009. aastal elas linnas 15 854 inimest, mis on 2 714 inimest rohkem kui 2018. aastal.

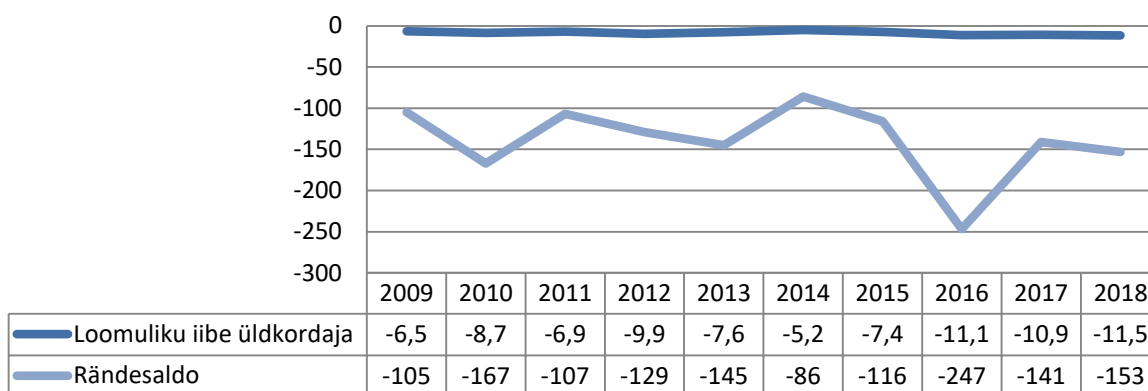
Joonis 1.1.1. Sillamäe elanike arv. Allikas: Rahvastikuregister

Statistikaameti 2014. aastal tehtud prognoosi järgi elanike arvu suurenemist lähiaastatel pole ette näha. Lisaks sellele, prognoositav elanike arv on olnud suurem, kui tegelik. Elanike arv on linnas vähenenud peaaegu 30 aastat ning elanike arvu vähenemist tulevikus tuleb arvestada teenuste korraldamisel. Prognooside kohaselt jätkub langustrend ka edaspidi ning 2030. aastaks on eeldatav elanike arv Sillamäe linnas ca 10 713.

Joonis 1.1.2. Elanike arv Sillamäe linnas 2009-2030. Allikas: Statistikaamet

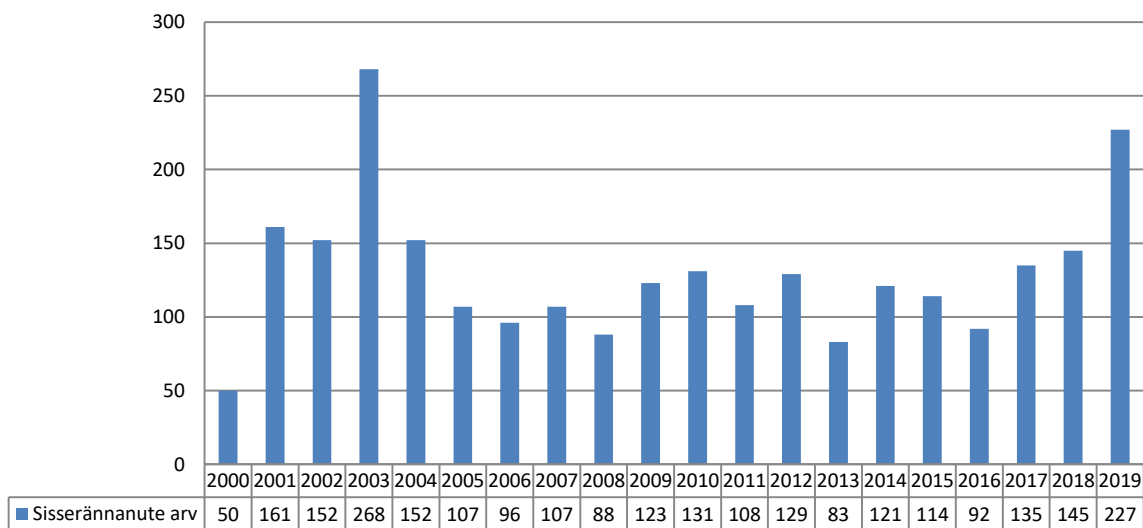
Viimaste aastate jooksul ei ole rändesaldo oluliselt muutnud. Väljaränne ületab sissearännet. Eeldatavalt jääb Sillamäe iive lähiaastatel negatiivseks, kuid elanike arvu kahanemine pidurdub. Peamiselt lahkuvad elanikud Tallinnasse ja välismaale, mõned lahkuvad ka teistesse Eesti piirkondadesse. Allolevalt jooniselt näeme, et Sillamäe linna iseloomustab 2009-2018. aastatel ka negatiivne loomulike iive üldkordaja.¹

Joonis 1.1.3. Loomuliku iive üldkordaja ja rändesaldo. Allikas: Statistikaamet

¹ Loomuliku iive üldkordaja – sündid-surmad/rahvaarv * 1000 (ühik promill)

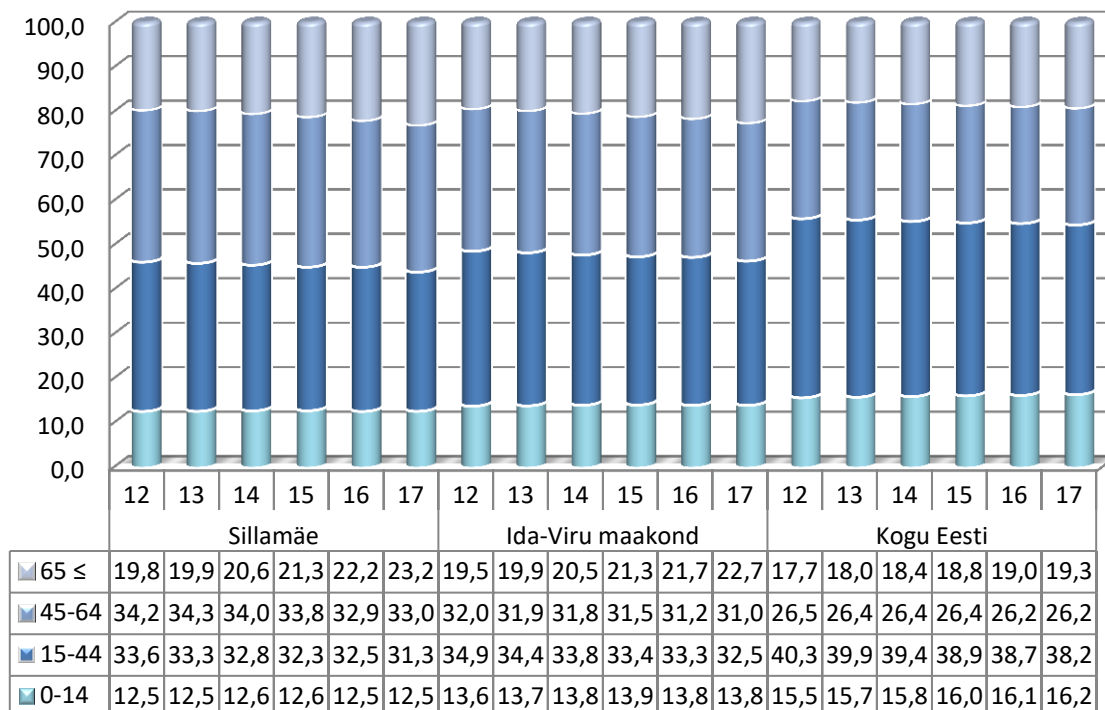
Vaatamata elanike arvu vähenemisele, alates 2016. a pidevalt suureneb sisserrännanute huvi linna vastu. Keskmise iga-aastane sisserrännanute arv on ca 129 inimest. Kõige suurem sisserrännanute arv oli aga 2003. a – üle 250 inimest.

Joonis 1.1.4. Sisserrännanute arv 2000-2019. Allikas: Statistikaamet

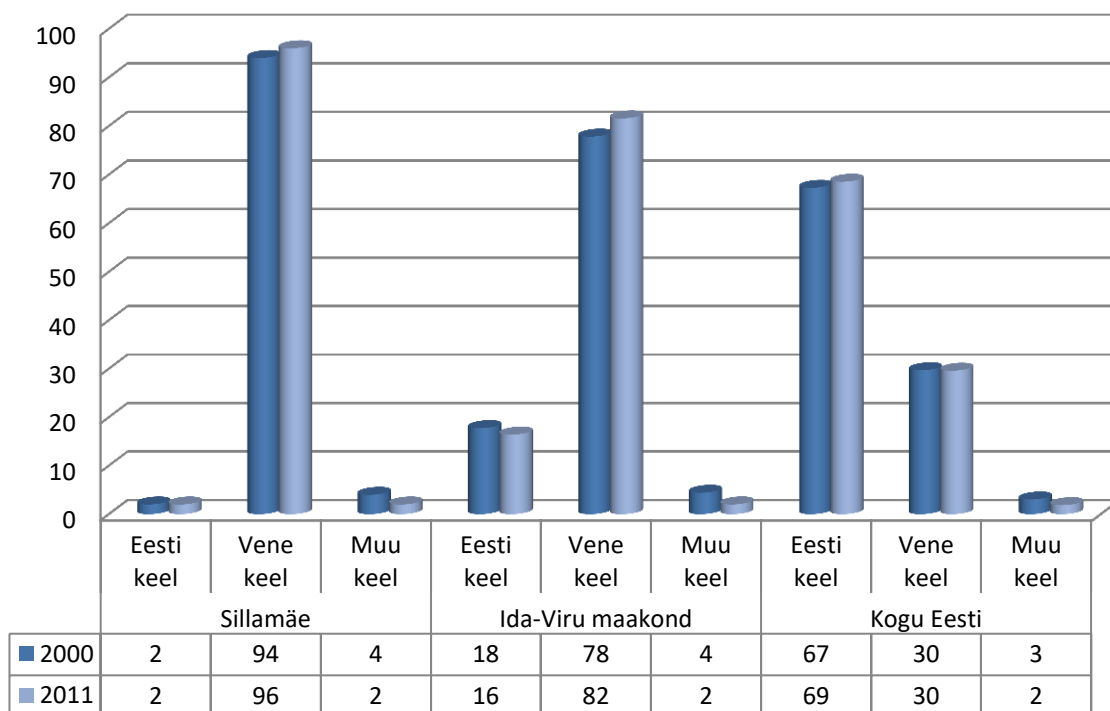
Joonis 1.1.5. iseloomustab Sillamäed kui keskealiste inimeste linna. Keskealiste inimeste grupp (45-64 aastad²) on viimaste kuue aasta jooksul stabiilselt suurem kui teised vanusegrupid ja moodustab keskmiselt 33,7% linnaelanikest. Kogu Eestis on see arv aga 26,4%. Tuleb lisaks arvestada ka üldise rahvastiku vananemise trendiga nii Sillamäe kui ka kogu Eesti kontekstis, et luua kõikidele vanusegruppidele soodsad elutingimused.

² Inimene ja tema vanus. (2016) <https://www.sirp.ee/s1-artiklid/c21-teadus/inimene-ja-tema-vanus/>

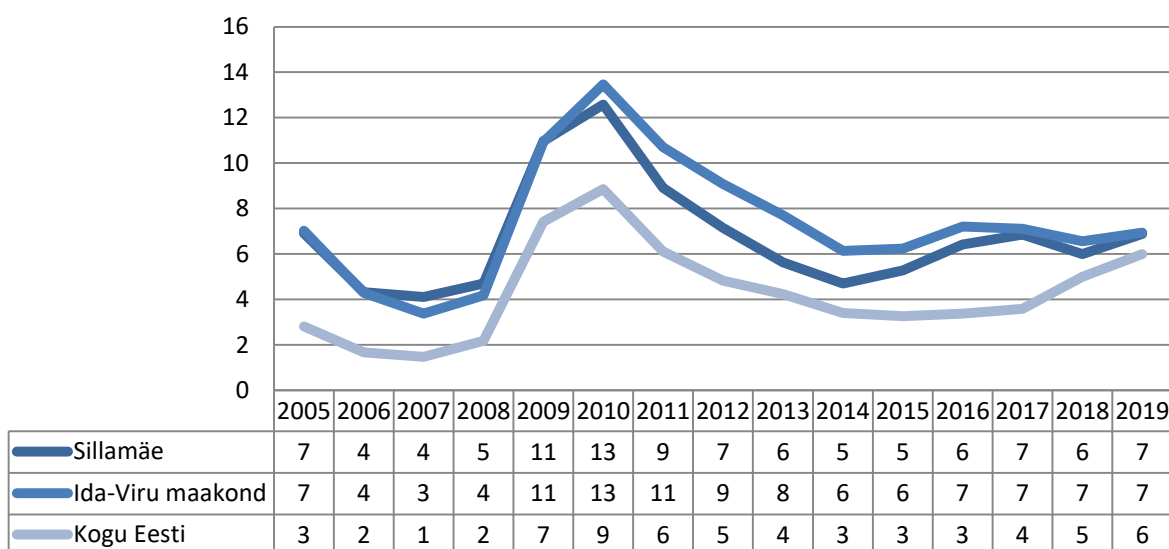
Joonis 1.1.5. Vanusegrupid aastatel 2012-2017, %. Allikas: Statistikaamet

Jooniselt 1.1.6 näeme, et erinevate emakeeltega inimeste osakaal ei ole 11 aasta jooksul oluliselt muutunud nii Sillamäel kui ka Ida-Virumaal ja kogu Eestis. 2011. aastal rahvaloendusest tulenevad andmed näitavad, et vene emakeelega inimeste arv on pisut tõusnud Sillamäel ja Ida-Virumaal. Kogu Eesti kontekstis on see arv stabiilne - 1/3 kogu elanikkonnast. Väärib märkimist, et vaatamata suurele vene emakeelega inimeste osakaalule Sillamäe linnas, eesti keelt üldse mitte oskavate inimeste osakaal märgatavalt väheneb iga aastaga. Uuendatud andmed emakeele kohta on saadaval 2021. aastal.

Joonis 1.1.6. Emakeel, %. Allikas: Statistikaamet

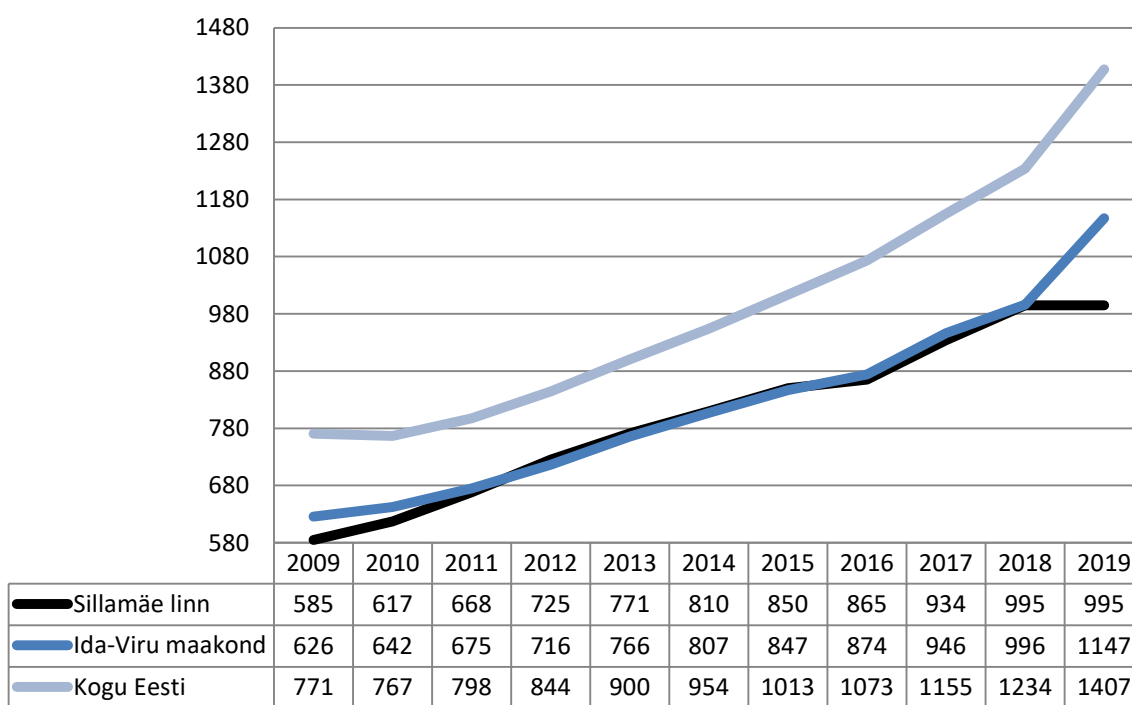
Hõive seisukohast on oluline käsitleda Ida-Virumaad ühe piirkonnana, kus vahemaad linnade vahel on suhteliselt väikesed. Registreeritud töötute osakaal Sillamäe tööealisest elanikkonnast on tavaliselt väiksem kui kogu Ida-Virumaal. Pärast 2008. aasta III kvartali tööpuuduse suurenemise algust on 2010. aastast näha töötute inimeste vähenemist olulisel määral.

Joonis 1.1.7. Registreeritud töötute osakaal kogu tööealisest elanikkonnast (16–65), %.

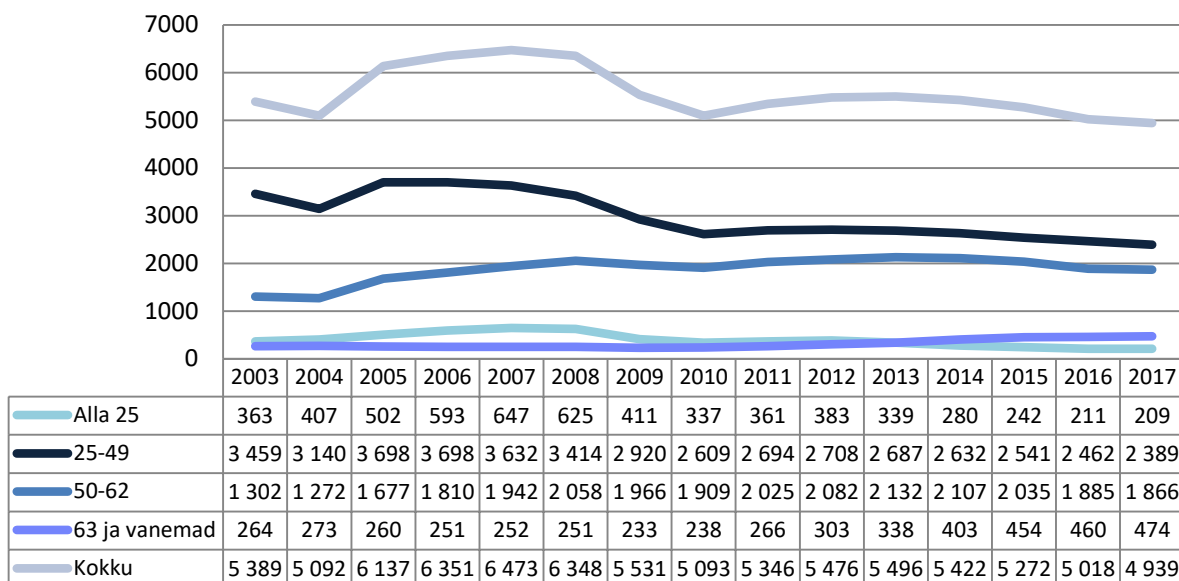
Allikas: Statistikaamet

Statistikaameti andmete järgi oli 2019. aastal Sillamäe keskmine brutotulu 995 eurot, mis on Ida-Viru maakonna keskmisest madalam (1147 eurot) ning jääb Eesti keskmisest maha (1407 eurot).

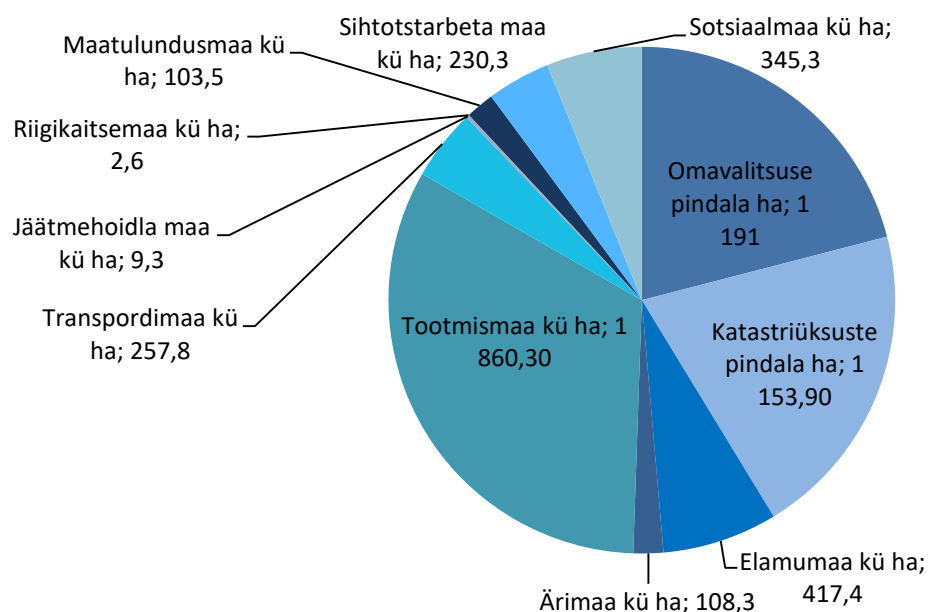
Joonis 1.1.8. Palgatöötajate keskmine brutotulu aastatel 2009-2019, €. Allikas: Statistikaamet

Brutotulu saajate ehk maksumaksjate arvu osas eksisteerib Sillamäel üldine tendents – brutotulu saajate arv vanusegrupis alla 62 järk-järgult kahaneb (va. mõned üksikud aastad). Samal ajal, vanusegrupis 63 ja vanemad maksumaksjate arv pidevalt tõuseb (264-lt 2003. aastal 474-ni 2017. aastal).

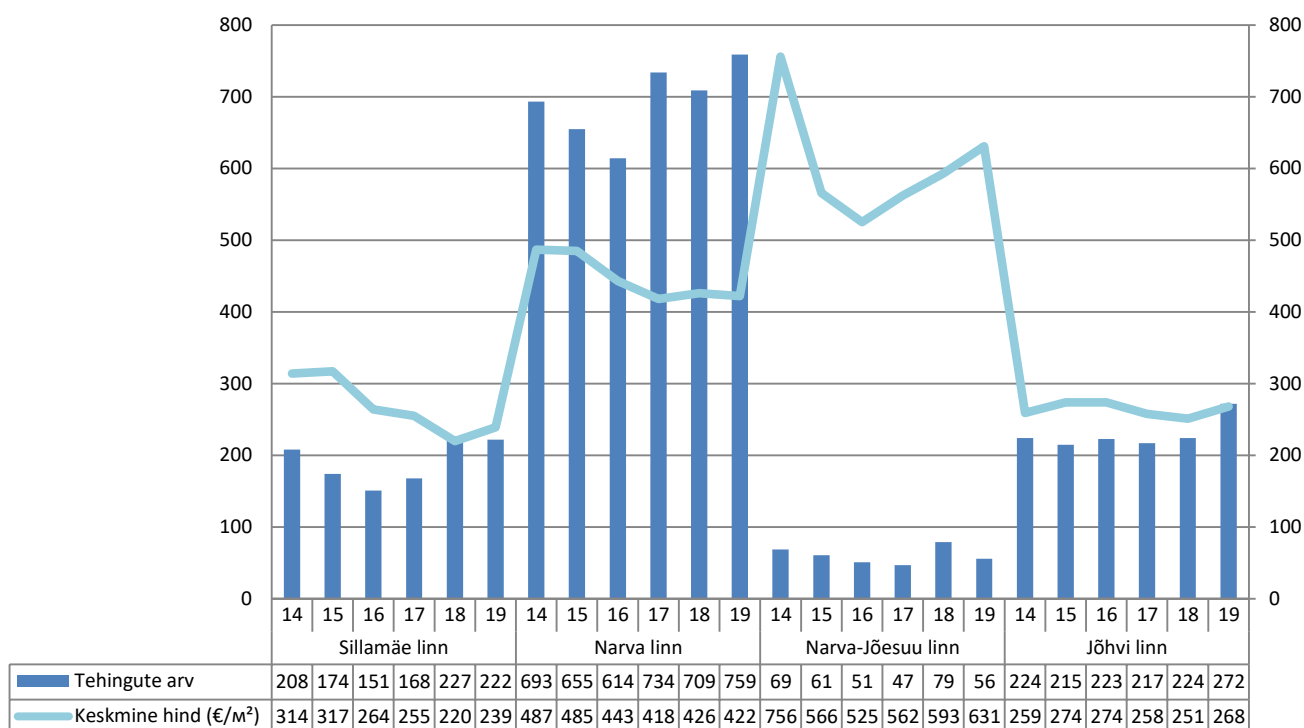
Joonis 1.1.9. Brutotulu saajad Sillamäe linnas. Allikas: Statistikaamet

Riigi maakatastris on Sillamäe linnas 30.09.2020.a seisuga registreeritud 2 079 katastriüksust pindalaga 1 153,9 ha, mis moodustab 96,9% linna pindalast. Tootmismaa moodustab rohkem kui pool linna pindalast. Sillamäe hoonete kasulik pind on ligikaudu 1 080 000 m², nendest eluruumide pind on 368 475 m². Sellele lisanduvad veel aiamajad 10 000 m². Munitsipaalomandisse antud maa suurus on 163,3 m².

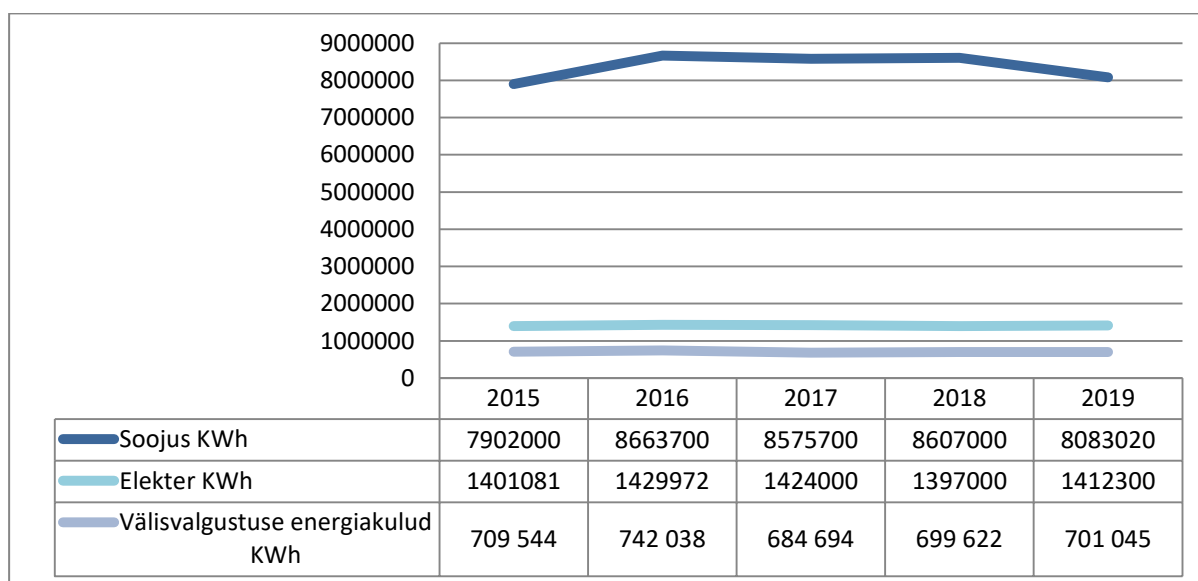
Joonis 1.1.10. Maakatastris registreeritud maa jagunemine 30.09.2020 seisuga. Allikas: Maa-amet

Jooniselt 1.1.11 on näha, et kosterite hinnad on linnas viimastel aastatel mõnevõrra langenud (umbes samale tasemele Jõhvi korteritega).

Joonis 1.1.11. Tehingud korteriomanditega aastatel 2014-2019. Allikas: Maa-amet

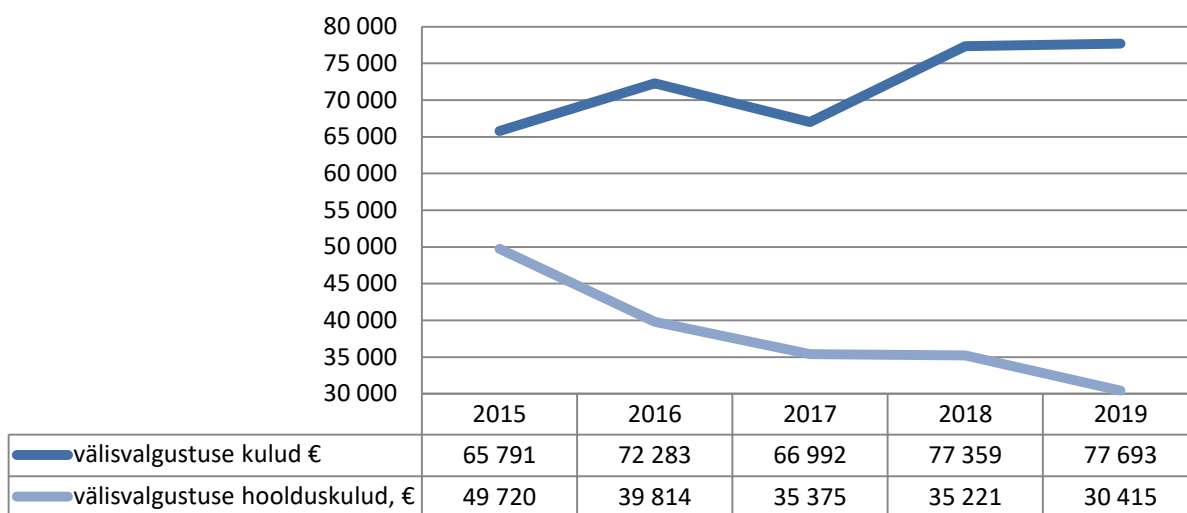
Jooniselt 1.1.12 näeme, et nii munitsipaalhoonete energiatarve ja välisvalgustuse energiakulude näitajad on stabiilsed viimaste aastate jooksul. Võrreldes 2018. aastaga, on elektritarve ja välisvalgustuse energiakulud suurenenud vastavalt 15 300 KWh ja 1 423 KWh võrra. Soojustarve on aga vähenenud 523 980 KWh võrra sama perioodi jooksul.

Joonis 1.1.12. Munitsipaalhoonete energiatarve ja välisvalgustuse energiakulud.

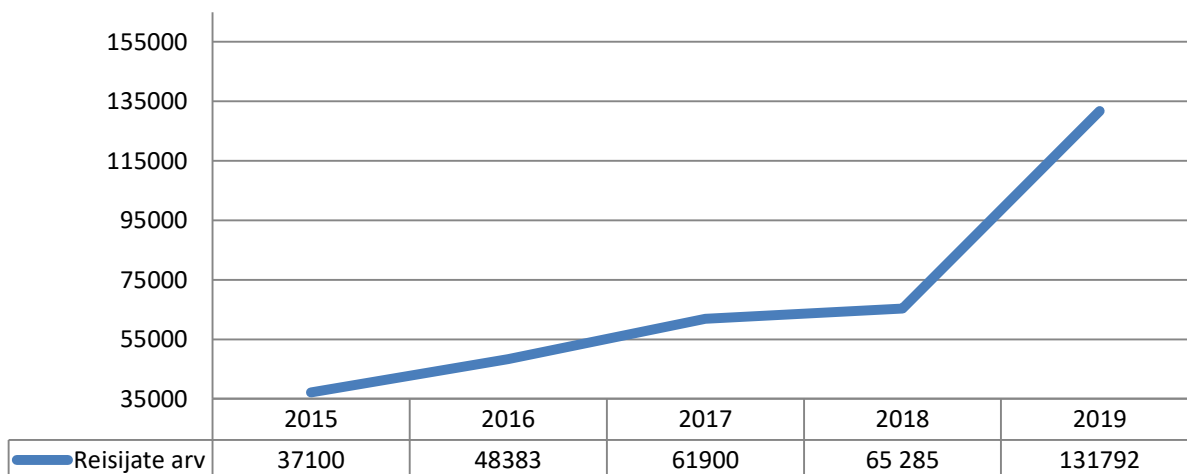
Allikas: Sillamäe Linnavalitsuse linnamajandusosakond

Linna tänavavalgustuse viimine kaasaja tasemele nõuab olulisi investeeringuid. Alloleva joonise põhjal võib väita, et välisvalgustuse kulud kasvavad iga aastaga. Samal ajal välisvalgustuse hoolduskulud vähenevad.

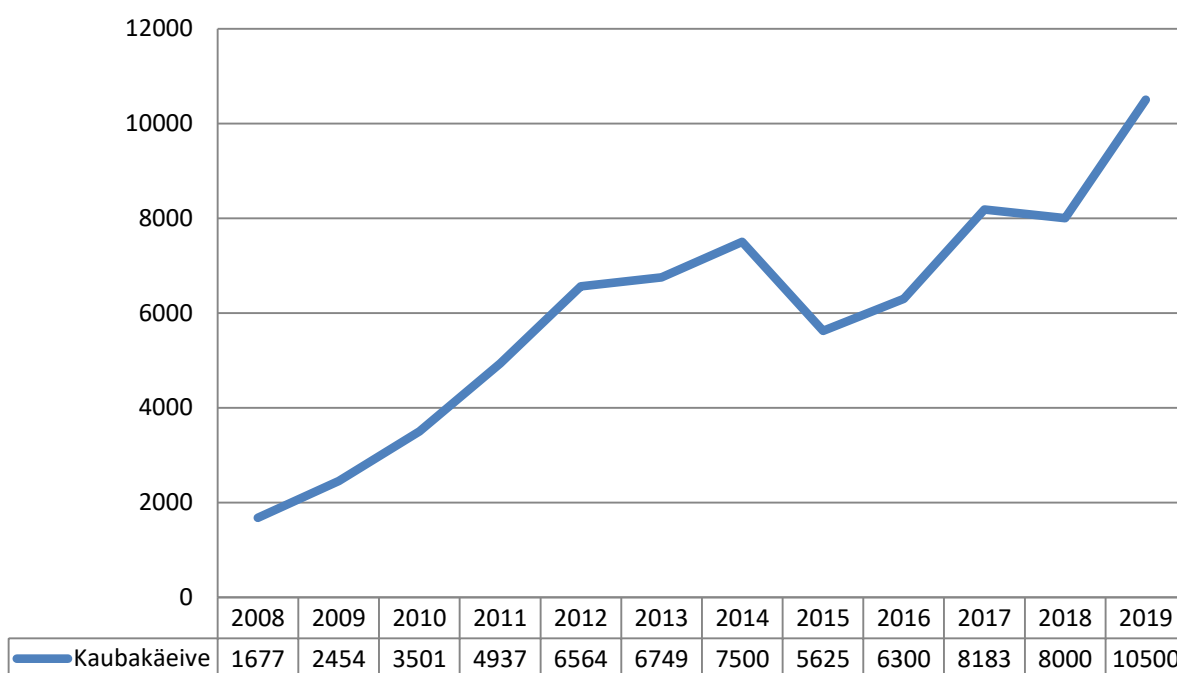
Joonis 1.1.13. Välisvalgustuse kulud. Allikas: Sillamäe Linnavalitsuse linnamajandusosakond

Sillamäe linnas teenindab elanikke üks linnabussiliin. Linna läbivad mööda Tallinna maanteed ka maakondlikud ja rahvusvahelised bussiliinid. 2019. aastal tegi reisijate arv märgatava hüppe, mis on eeldatavasti seotud Sillamäe linnas registreeritud elanikele tasuta bussisõiduga nii linna kui ka maakonna piirides.

Joonis 1.1.14. Reisijate arv linnabussiliinil. Allikas: Sillamäe Linnavalitsuse linnamajandusosakond

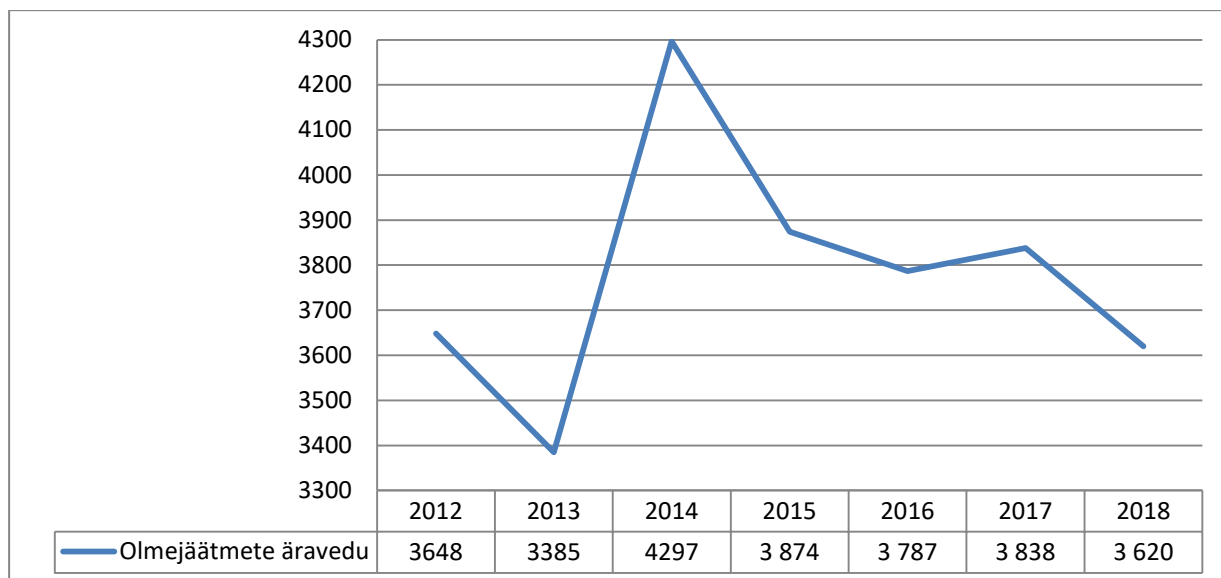
Sillamäe Sadama kaubakäive pidevalt kasvab. 2016-2017. aastatel käivitus sadamas konteinerterminal, kus nüüd toimuvad pidevad konteinerveod, mis omakorda suurenes kohalike tootjate osakaalu kuni 25% kogu eksporditavatest kaupadest. 2017. aastal sai valmis Tallinna maantee ja sadama raudtee kahetasandiline ristmik, mis soodustab sadama kiiremat arengut ja uute terminalide tulekut.

Joonis 1.1.15. Sillamäe Sadama kaubakäive, tuhat tonni. Allikas: Sillamäe Sadam

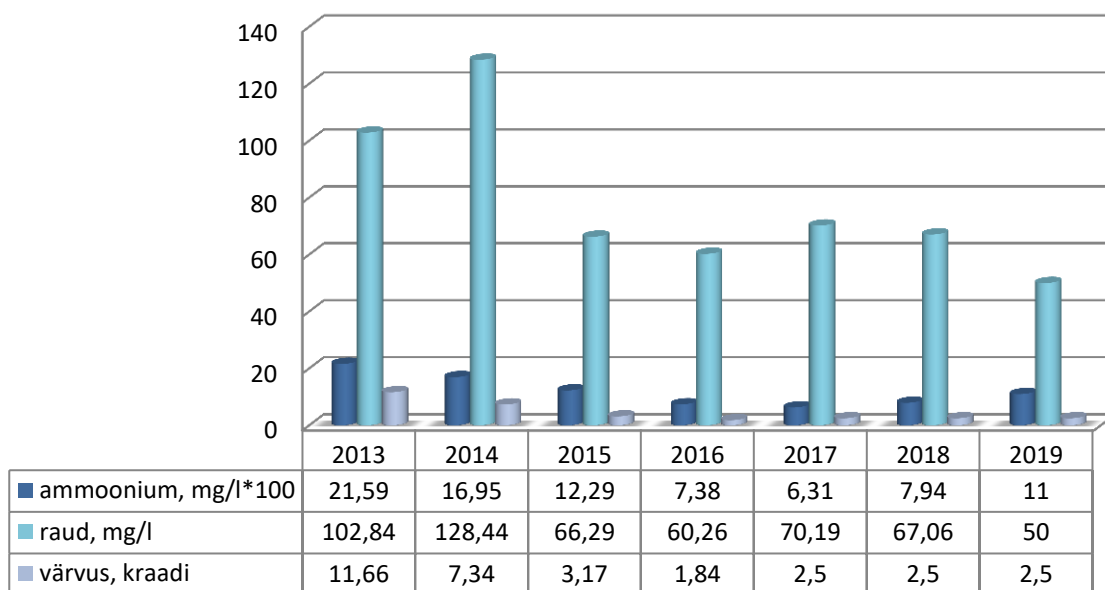
Sillamäe linna territooriumil tekkinud olmejäätmed töödeldakse Uikala prügilas. Jäätmetekke osas on loodud võimalused jäätmete liigiti kogumiseks. 2019. aastal märtsikuu seisuga on linnas 37 konteinerit, mis on ettenähtud elanikele kasutamiseks. Nendest olmejäätmete kogumiseks on 4, 20 segapakendikonteinerid, 11 klaaspakendikonteinerid ning 2 paberi ja pappi konteinerid. Statistika näitab, et suurim olemjäätmete äravedu elanikkonnalt oli 2014. aastal. 2018. aastal oli olemjäätmete äravedu elanikkonnalt 3 620 tonni, mis teeb ca 270 kg elaniku kohta (Eestis tekib elaniku kohta keskmiselt 376 kg olmejäätmeid aastas.³)

³ Statistikaamet. Mis saab tekkinud olemjäätmetest edasi? 14.09.2018, <http://blog.stat.ee/2018/09/14/mis-saab-tekkinud-olemjäätmetest-edasi/>

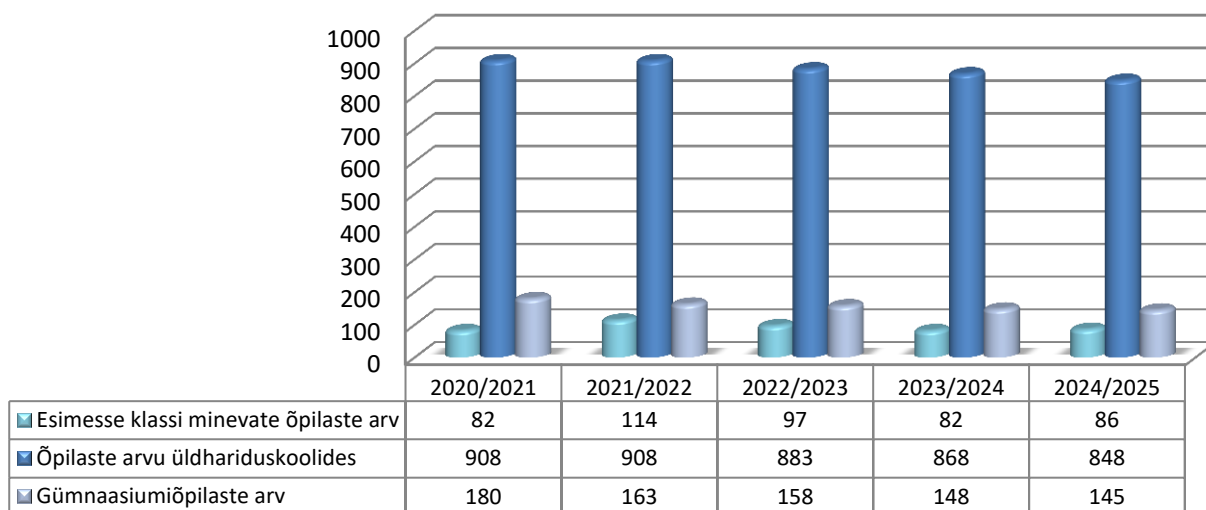
Joonis 1.1.16. Olmejäätmete äravedu elanikkonnalt, tonnides. Allikas: Jäätmearuandluse infosüsteem

Vee osas teostatakse seiret ranna-alal ja puurkaevudest võetava joogivee osas. Ranna-ala veeproovid näitavad merevee sobivust supluseks. Puurkaevudest võetav vesi on peamiselt hea kvaliteediga, kuid probleem liigse rauasisaldusega vees on veel olemas (Joonis 1.1.17). Joogivee kvaliteedi tagamiseks on vee-ettevõtja teinud olulisi investeeringuid, kuid teenuse kvaliteedi tagamiseks on vaja investeeringuid jätkata. Käivitatud on 2 veepuhastusseadet, mis on oluliselt tõstnud joogivee kvaliteeti.

Joonis 1.1.17. Joogivee keskmised näitajad⁴. Allikas: Sillamäe Veevärk

2019. aastal tegutses linnas 4 lasteaeda, kus töötas 35 rühma (sh 4 täiskeelekümbelusrühma), 13 osalist keelekümbelusrühma, 9 tavarühma, 4 sobitusrühma ja 5 erirühm ning 4 üldhariduskooli, nendest 3 põhikooli (eesti õppekeelega Sillamäe Eesti Põhikool, vene õppekeelega Sillamäe Kannuka Kool ja Sillamäe Vanalinna Kool) ja 1 gümnaasium (Sillamäe Gümnaasium). Koolide komplekteerimine seisuga 2019/2020. a oli kokku 1 123 õpilast ehk 66 klassikomplekti. Arvestades 2015. aasta Statistikaameti prognoosi, väheneb lasteaialaste arv 2025. aastaks ca 21%. Seega võiks 2025. aastaks jääda 458 lasteaialast, jättes lisaks veel mõningase reservi. Prognoosi järgi 5 aasta jooksul (2019-2024) väheneb kõige rohkem üldhariduskoolides õppivate laste arv, seejuures gümnaasiumiõpilaste ja esimesesse klassi minevate õpilaste arv eriti ei muutu. Edasiste tegevuste elluviimisel on oluline jälgida laste arvu muutust.

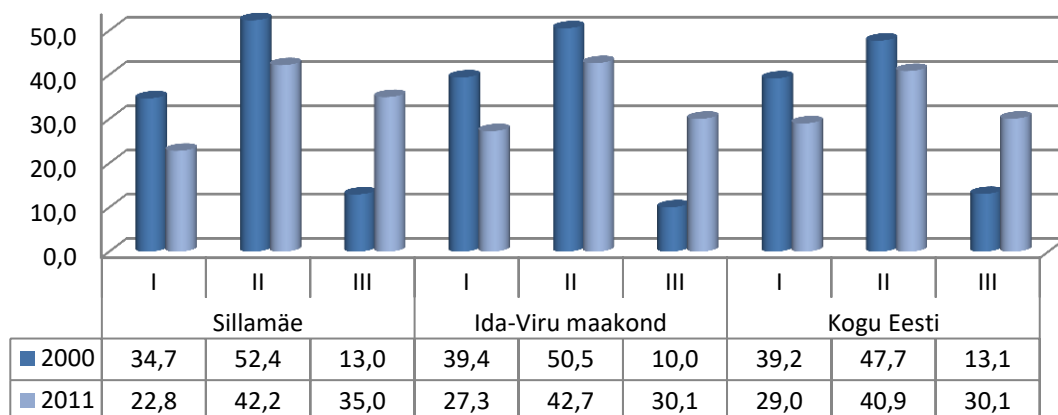
Joonis 1.1.18. Õpilaste arvu prognoosid. Allikas: Haridus- ja kultuuriosakond

Linna tuleviku seisukohalt on oluline, et need noored ei lahkuks linnast jäädavalt, vaid isegi kui õpingud viivad neid teistes regioonides asuvatesse kõrgkoolidesse, sooviksid nad linna naasta. Joonise 1.1.19 põhjal võib väita, et Sillamäel elanike haridustase on Ida-Virumaa ja Eesti keskmisest natuke kõrgem. Statistikaandmed näitavad, et I haridustaseme⁵ omajate arv

⁴ Piirnормid: ammoonium – ≤ 0,5 mg/l; raud – ≤ 200 µg/l; värvus – ≤ 2,5.

⁵ I haridustase - alghariduseta + algharidus + põhihariduseta kutseharidus + üldpõhiharidus, põhiharidus ja kutseharidus; II haridustase - kutseharidus koos keskharidusega + üldkeskharidus + kutseharidus keskhariduse baasil + rakenduskõrgharidus või keskeriharidus pärast keskharidust + keskeriharidus pärast põhiharidust; III haridustase - akadeemiline kõrgharidus + doktorikraad

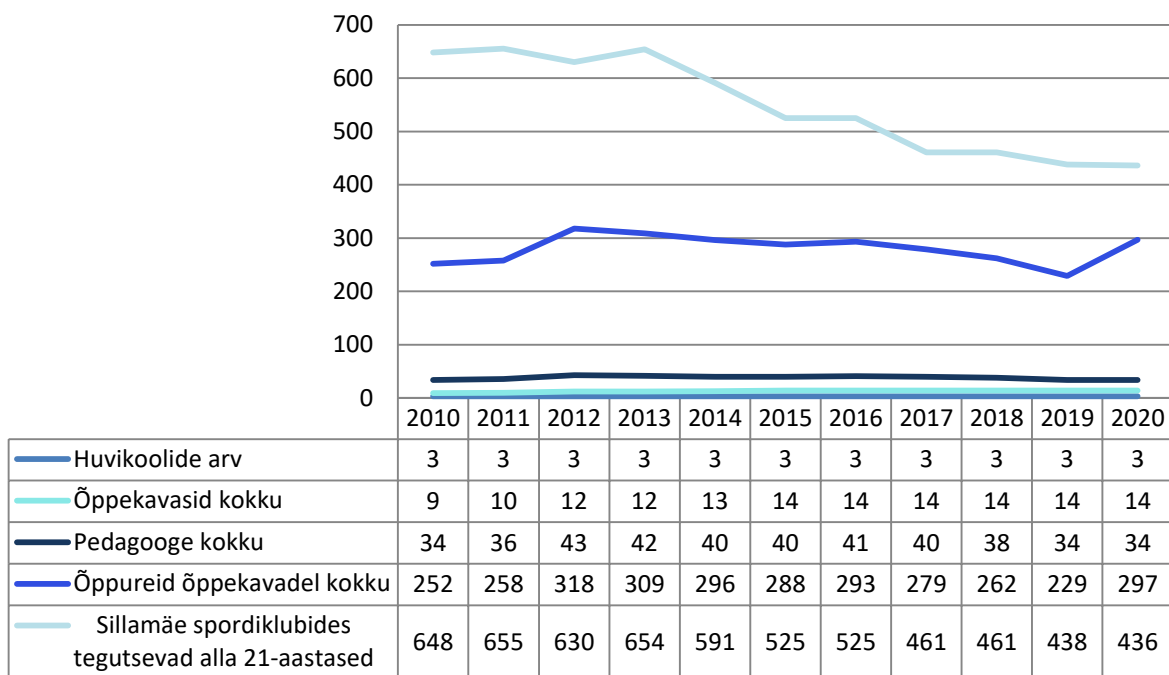
Sillamäel aastal 2011 on 1,8 korda vähem kui 2000. aastal. Samal ajal III haridustase omajate arv 2011. aastal on 2,2 korda suurem kui 2000. aastal.

Joonis 1.1.19. Haridustase, %. Allikas: Statistikaamet

Linnas tegutseb 3 huvitegevust ja huviharidust korraldavat asutust: Sillamäe Muusikakool, Huvi- ja Noortekeskus Ulei ja Sillamäe Kultuurikeskus. Huvitegevust korraldavad ka teised asutused sh koolid, Sillamäe Muuseum ja Sillamäe Raamatukogu ning mittetulundusühingud. Jooniselt 1.1.20. võime näha, et 10 aastaga ei ole nende arv muutunud. Huvitegevust ja -haridust korraldavad asutused püüavad mitmekesistada lastele ja noortele suunatud kooliväliseid tegevusi ja pakkuda võimalikult palju õppesuundi: õppekavade arv huvitegevuses ja -hariduses kasvas pidevalt alates aastast 2010 kuni 2015. aastani (+6). Pedagoogide arv 2020. aastal naases 2009. aasta väärtusele – 34 pedagoogi⁶. Sillamäe pöörab suurt tähelepanu spordi arendamisele. Linna peamiseks sportimiskohaks on Spordikompleks Kalev koos ujulaga, kahe jalgpallistaadioniga, skatepargiga, võrk- ja korvpalliväljakuga. Sellele lisanduvad üldhariduskoolide spordisaalid, lastemänguväljakud ning merepargis asuvad trenaažöörid ja terviserada. Viimased trendid näitavad, et Sillamäe spordiklubides alla 21-aastaste tegutsejate arv on stabiilne ning spordiüritustest osavõtjate arv suureneb (2019 – 34 112, 2018 - 30 040). Õppurite arv huvihariduses ja -tegevuses 2019/2020. aastatel tunduvalt suurenes.

⁶ HaridusSilm. <https://www.haridussilm.ee/>

Joonis 1.1.20. Huvi- ja sporditegevus Sillamäe linnas. Allikas: HaridusSilm

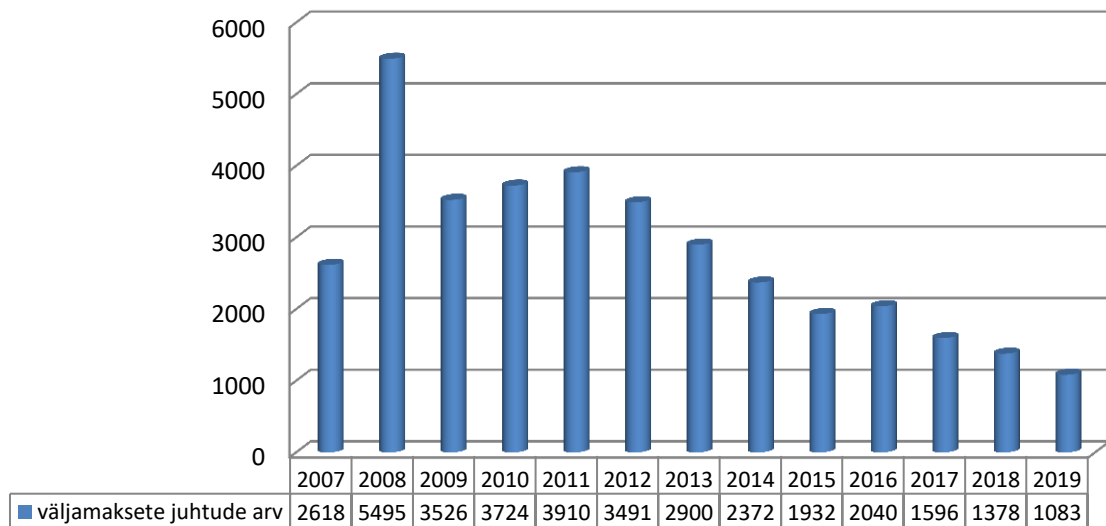
Tabel 1.1.1. Linna kultuuriasutuste külastatavus

	2016	2017	2018	2019
Muuseum	5486	4 588	4657	8413
Raamatukogu	78 825	63 731	69 917	88383
Kultuurikeskus	41 410	30 000	40 000	14585 ⁷

Allikas: Sillamäe linnavalitsuse haridus- ja kultuuriosakond

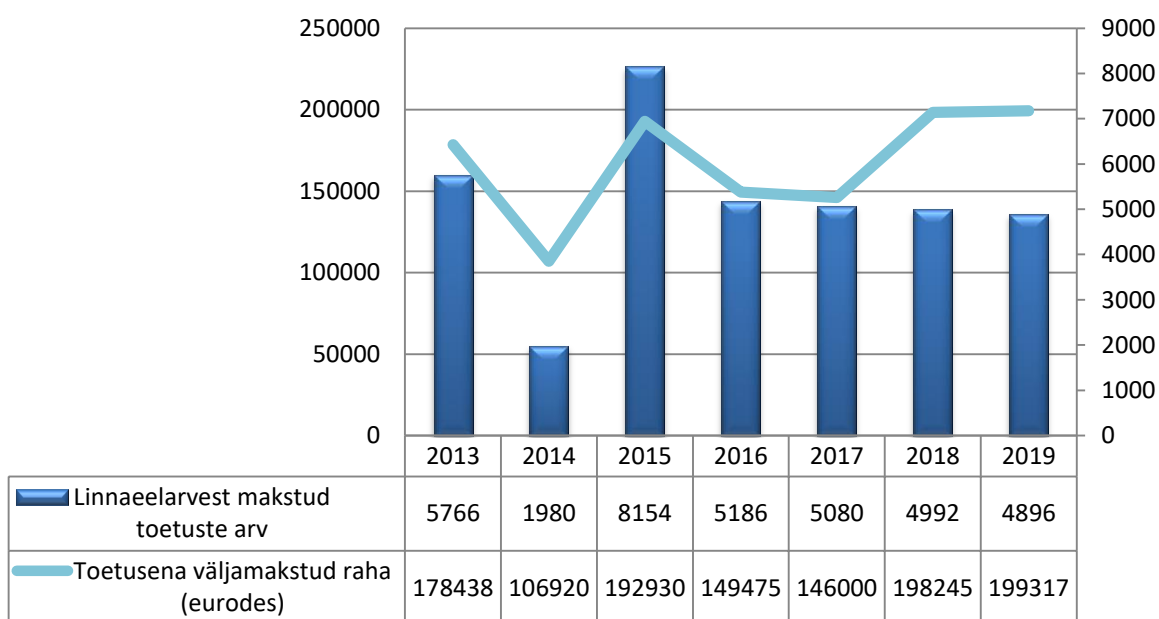
Sotsiaalhoolekannet iseloomustab teenuste mitmekesisus. Kuni 2008. aastani võib toetuste maksmisi hinnata stabiilseks ja üldine tendents oli toimetulekutoetuse vajajate hulga vähenemine. Alates 2009. aastast on vajadus toetuse järele veidi kasvanud ning 2011. aastast on toetuste arv langustendentsis. 2019. aastal sai igakuiselt Sillamäe Linnavalitsuse sotsiaalhoolekande osakonna poolt toimetulekutoetust keskmiselt 123 peret (aastal 2018 – 128 peret).

⁷ Lisanduvad väliüritustel (uue aasta vastuvõtmine, vastlapäev, linna päevad jne) osalenud.

Joonis 1.1.21. Riiklike toimetulekutoetuste väljamaksete juhtude arv. Allikas: Sillamäe linnavalitsuse sotsiaalhoolekande osakond

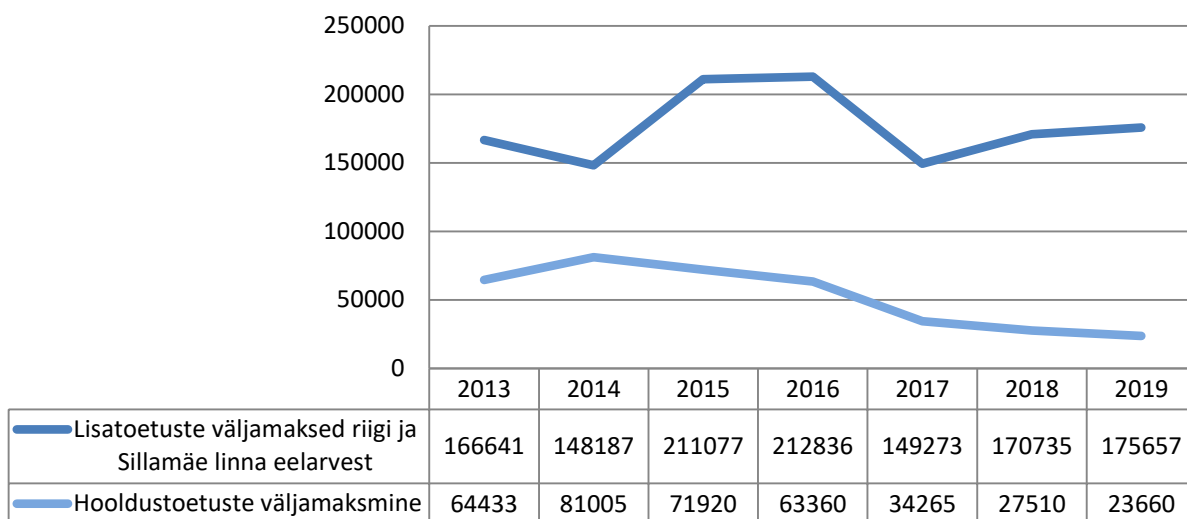
Linna eelarvest toetuseks tehtud väljamaksete arv on vähenenud ning toetusena väljamakstud summad on tunduvalt suurenenud.

Joonis 1.1.22. Linnaeelarvest makstud toetuste arv ja toetusena väljamakstud raha. Allikas: Sillamäe linnavalitsuse sotsiaalhoolekande osakond

Üldhooldekodu teenus on korraldatud SA Sillamäe Haigla baasil (120 voodikohta). Kuna Haigekassa seda enam ei rahasta, tasub voodikohtade eest klient või osaliselt lepingu alusel Sillamäe Linnavalitsus või mõni muu omavalitsus. Lisaks on linnaelanikel võimalus saada

hooldusravi lepingupartneritelt. Sotsiaalabi programmi maht elanikele oli 2019. aastal 645 000 €. Alates 2018. aastast on toimetulekupiiri määr üksi elavale inimesele või perekonna esimesele liikmele 150 eurot kuus. Perekonna teise ja iga järgneva liikme toimetulekupiiri suurus on 180 eurot kuus. Linn maksab välja 23 erinevat liiki sotsiaaltoetust ning osutab 12 erinevat liiku sotsiaalteenust.

Joonis 1.1.23. Lisatoetuste väljamaksed. Allikas: Sillamäe linnavalitsuse Sotsiaalhoolekande osakond

Toetus vähekindlustatud (madala sissetulekuga) isikutele ja peredele on:

- vältimatu sotsiaalabi;
- kohamaksu toetus lasteaias;
- haigestumisega seotud kulutuste osaliseks kompenseerimiseks;
- lapse põhikooli või gümnaasiumi lõpetamise kulude osaliseks hüvitamiseks;
- raske majandusliku olukorra leevendamiseks;
- soodustoitlustamiseks;
- riskigrupi perede probleemide lahendamiseks;
- elluastumistoetus laste hoolekandeesutuste kasvandikele.

Toetus isikutele ja peredele on:

- lapse sünnitoetus;
- koolimineku toetus;
- kooli õppeaasta alguse toetus;
- toetus gümnaasiumi medaliga lõpetanutele;
- matusetootus;

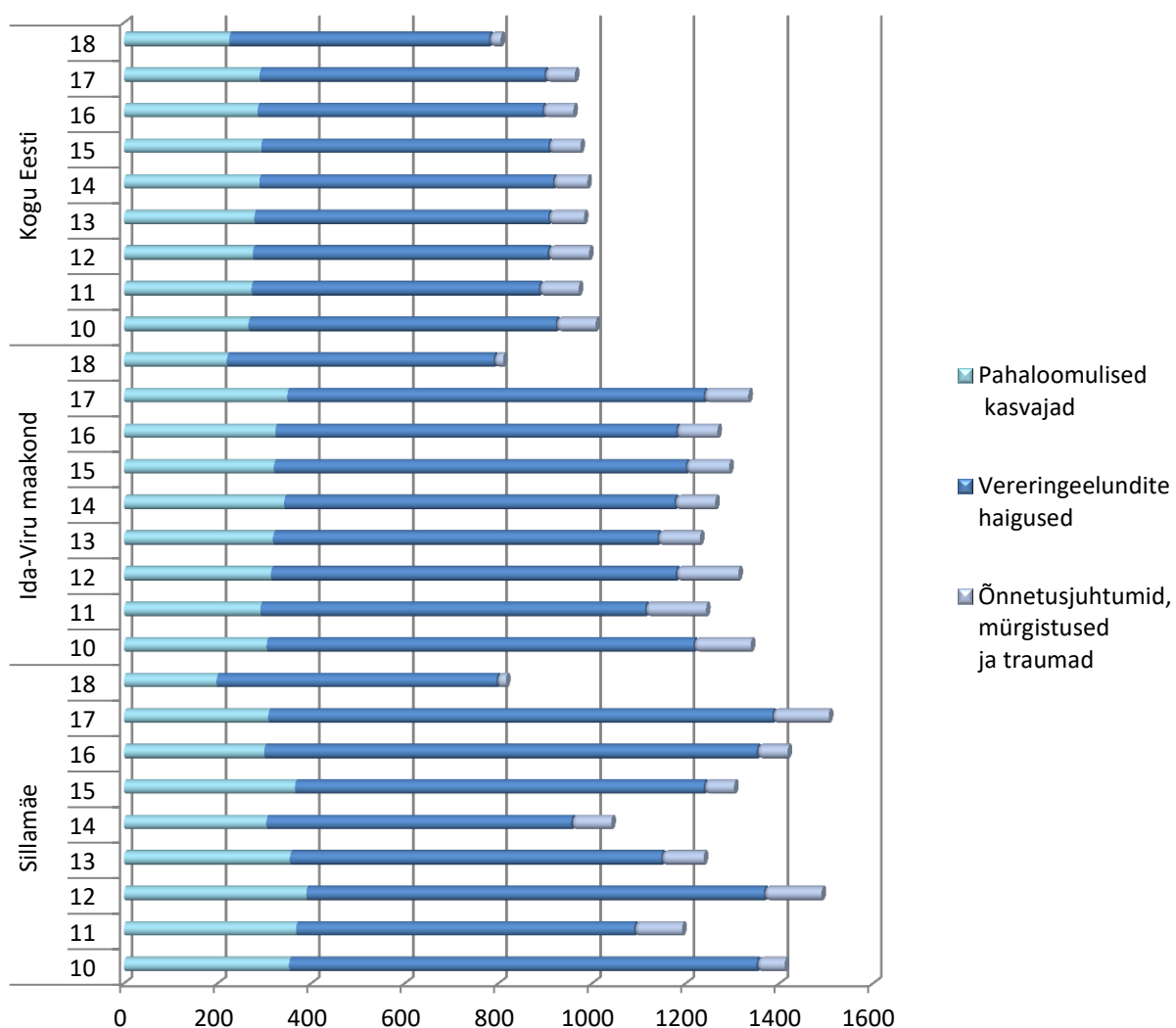
- muud Sillamäe linna eelarvest finantseeritavad sotsiaaltoetused.

Tabel 1.1.2 Toetused 2019. aastal

	Välja makstud summa (€)	Toetuse saajad (arv)
Toimetulekutoetus	238 231	215
Hooldustoetus	23 660	69
Muu puuetega inimeste sotsiaalne kaitse	4 000	11
Asendus- ja järelhooldusteenused	371 000	28
Muu perekondade ja laste sotsiaalne kaitse	179 583	4 827

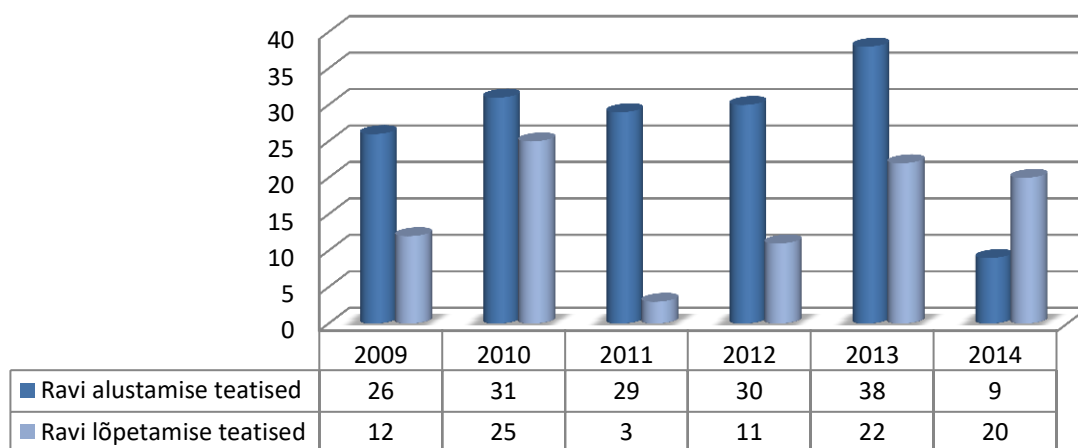
Allikas: Sillamäe linnavalitsuse sotsiaalhoolekande osakond

Tervisestatistika ja terviseuuringute andmebaasi andmetel on inimeste surmade põhjusena Eestis esikohal vereringekonnahaigused, seejärel pahaloomulised kasvajakasvaja ning kolmandal kohal on õnnetusjuhtumid, mürgistused, traumad. Sama kehtib Sillamäe linna kohta. Südame-veresoonkonna haigustesse suremus on Sillamäel natuke kõrgem kui Eestis tervikuna.

Joonis 1.1.24. Surmad 100 000 elaniku kohta. Allikas: Tervisestatistika ja terviseuuringute andmebaas

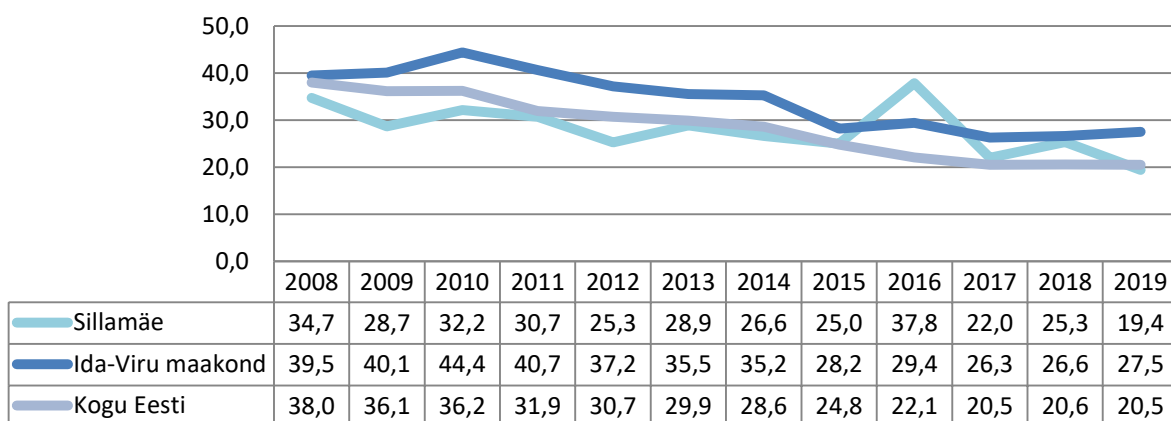
Sotsiaalministeerium koostöös Sillamäe Linnavalitsusega arendas Ida-Virumaa piirkonnas Sillamäel perioodil 2005-2017 üleriigiliselt kliente teenindava 20 voodikohaga statsionaarset ravikeskust, mis pakus rehabilitatsiooniteenuseid aastas keskmiselt kuni 50 täisealisele uimastisõltuvusega isikule. Narkomaaniaravi andmekogu andmed näitasid, et SA Sillamäe Narkorehabilitatsioonikeskuses keskmine ravi alustamise teatiste arv perioodil 2009-2014 oli 27 aastas ning ravi lõpetamise teatiste arv sama perioodi lõikes oli 15 aastas. Vaatamata sellele, et aastate jooksul ravi lõpetamise teatiste arv suurenes, peamiseks ravi lõpetamise põhjuseks Eestis on endiselt ravi katkemine või ravile mitteilmumine.

Joonis 1.1.25. Ravi alustamise ja lõpetamise teatised SA Sillamäe Narkorehabilitatsioonikeskuses. Allikas: Tervise Arengu Instituut

Politsei ja Piirivalve Ameti andmetel on registreeritud kuritegude arv võrreldes 2018. aastaga vähenenud (2018. aastal 329, 2019. aastal 247). Registreeritustest 115 olid isikuvastased kuriteod (2018.a. 119 juhtumit). Liiklusõnnetuste arv 2019. aastal oli 37, millest 11 on inimkannatanuga liiklusõnnetused ja 26 varalise kahjuga liiklusõnnetused (2018.a – 34 liiklusõnnetust, 7 inimkannatanuga ja 27 varalise kahjuga). 2016. aastal kuritegude arv kasvas kõige enam Sillamäel (võrreldes kogu Eestiga), kus registreeriti aastaga 518 kuritegu, mis on 2015. aastaga võrreldes 169 võrra rohkem. Järsk kasv oli seotud ametialaste kuritegudega, mida 2015. aastal registreeriti 12, kuid 2016. aastal 283; peamiselt oli tegu

tehnoulevaatuspunktides altkäemaksu pakkumise ja võtmisega (Kuritegevus Eestis 2016⁸).

Joonis 1.1.26. Kuritegude arv 1000 elaniku kohta. Allikas: Justiitsministeerium

1.2. Sillamäe SWOT parameetrid

Sillamäe arengueelduste hinnangu koondpildi pakub linna SWOT analüüs, milles avatakse linna tugevused, nõrkused, võimalused ja ohud.

Linna tugevused

- linna soodne transpordigeograafiline asend, EL piiri lähedus ja sadam Soome lahes;
- tööstusliku tootmise traditsioon ja oskusteave;
- ettevõtlike inimeste olemasolu ja tugevad ettevõtted;
- avatud tööturg, teiste linnade (Narva, Narva-Jõesuu, Kohtla-Järve, Jõhvi) lähedus;
- linna ettevõtluse kiire areng ja sadama areng;
- soodne elukeskkond (ökoloogiliselt puhas, heakorrastatud, inimsõbralik linnaruum);
- suur rohealade võrgustik (umbes 15 % linna territooriumist on kaetud rohealadega);
- miljöövärtuslik linna keskosa ja heakord, viimastel aastatel toimunud elukeskkonna kvaliteedi tõus (avaliku linnaruumi heakorrastamine, avalike infrastruktuuriobjektide renoveerimine);
- komplekselt lahendatud elamise, õppimise, vaba aja ja töövõimalused;
- linna infrastruktuuri suhteliselt hea seisund;
- vaba maa tööstuspiirkonnas;

⁸ Kuritegevus Eestis 2016.

https://www.kriminaalpoliitika.ee/sites/krimipoliitika/files/elfinder/dokumendid/kuritegevus_eestis_est_web_0.pdf

- atraktiivsed investeerimisvõimalused ranna-ala ja jõeääre arendamiseks;
- mitmekesine kultuurielu;
- pingutused kutseõppe ja keeleõppe parandamiseks;
- aktiivne sotsiaaltöö ja riskigruppide kaetus teenustega;
- noorte aktiivsus ja osalus huvitegevuses;
- kohaliku võimu soosiv toetus sporditegevusele, spordiobjektide koondamine ühtse juhtimise alla ja suhteliselt lai valik viljeletavaid spordialasid ja head tingimused sportimiseks;
- vene keelt valdavate inimeste suur osakaal suhtluseks Vene Föderatsiooni ettevõtetega ja erinevate asutustega.

Linna nõrkused

- rahvastiku vananemine ja vähenemine ja suur pensionäride osakaal;
- elanike vähene eesti keele oskus, ainult vene keelt rääkivate inimeste suur osakaal;
- struktuurne tööpuudus, kvalifitseeritud spetsialistide ja juhtide puudus;
- teeninduse kvaliteedi suhteliselt madal tase, eriarstiabi vähene kättesaadavus;
- kohalike ettevõtlike inimeste vähesus, väikeettevõtete tagasihoidlik osakaal;
- vähe ettevalmistatud maid individuaalelamu ehituse ja teenindussektori arenguks;
- nõukogude perioodil ehitatud hoonete ja tehnovõrkude tehnilised puudujäägid;
- riigiasutuste ning muude teenuste kaugenemine (postkontor, pangakontorid);
- mõningad kultuuri-, huvitegevuse ja spordiehitised ei vasta kaasaegsetele nõuetele;
- suhteliselt madalad palgad võrreldes Eesti keskmisega;
- määratlemata kodakondsusega inimeste suur osakaal;
- vähesed võimalused vaba aja veetmiseks ja kõrghariduse omandamise võimaluse puudumine, langev huvi aktiivse eluviisi vastu;
- elektrooniliste teabesüsteemide vähene kasutamisoskus ettevõtjate seas;
- kvaliteetsete kaupade ja teenuste sh vaba aja teenuste piiratud kättesaadavus.

Väliskeskkonna võimalused

- huvi uute tööstusinvesteeringute tegemiseks ja logistilistesse lahendustesse panustamiseks;
- head väljakutsed haritud juhtidele ja spetsialistidele;

- Narva, Narva-Jõesuu, Jõhvi, Toila ja Kotka piirkonna omavalitsuste soov arendada turismi ja logistika alast koostöövõrku;
- külaliste kasvav huvi Sillamäe ajaloo, arhitektuuri ja kultuurilise eripära vastu, nõudluse kasv isikuteenuste osutamiseks;
- uute tehnoloogiate arendamine tööstuses;
- vene keelt valdavate inimeste kasutamine äritegevuseks Venemaaga;
- EL struktuurifondide rahastamisvõimaluste kasutamine;
- teiste kohalike omavalitsuste huvi koostööks infrastruktuuri arendamisel (teed, ühisveevärk- ja -kanalisatsioon, jäätmemajandus, turismimarsruudid);
- merega seotud harrastuste populaarsuse kasv, mereturismi laienemine, jahisadama ja puhkemajanduse edendamine;
- suurenev huvi töötada Sillamäel, tööturu rahvusvahelistumine;
- uued elu- ja puhkekohad linnas tulenevalt linna ja sadamaala arengust;
- info- ja kommunikatsioonitehnoloogia võimalused.

Ohud väliskeskkonnast

- Tallinn, naaberlinnad ja välismaa tõmbavad linnast tööjõu, eriti noori;
- surve kiireks tootmissisendite hinnatõusuks, soojus- ja energiahindade kasv;
- transiidi- ja turismivoogude peatumine, Narva piiriületuskoha läbilaske piiratus
- välispoliitika muutumine, suhete jähinemine Vene Föderatsiooniga;
- majandusolude halvenemine, ettevõtete majanduslangus ja sotsiaalprobleemide võimendumine, tööpuuduse kasv;
- merereostus, ökoloogilise olukorra halvenemine, suurõnnetus;
- naaberomavalitsuste vähene huvi koostöö vastu, ebapiisav regionaalne haldussuutlikkus;
- sotsiaalmajanduslike probleemide süvenemine (seaduste rikkumised, kuritegevuse kasv, vaesus);
- suurenev liiklusintensiivsus, koormus linnatänavatele ja liiklusohutuse halvenemine;
- seaduste rikkumiste ja kuritegevuse kasv süveneva majanduskriisi tõttu;
- tööstusettevõtete kahjulik mõju keskkonnaseisundile.

Perioodil 15. aprill 2019 – 1. mai 2019. viidi linna elanike seas läbi online-küsitlus, mille käigus oli avastatud elanike arvates olulisemad kitsaskohad ja probleemid, mis eksisteerivad

Sillamäe linnas ning mille lahendamine aitaks linna igakülgselt arengule kaasa. Küsitlus koosnes kolmest põhiosast. Esimene plokk andis üldise ülevaate vastajate kohta (vanus, emakeel, sotsiaalne staatus, Sillamäel elatud aastad) ning vastas küsimustele, kas vastaja luges arengukava või mitte ning eitava vastuse korral miks. Küsitluse teises osas oli vaja analüüsida oma igapäevaelu ning hinnata, kui tihti kasutab vastaja üht või teist teenust ning kuivõrd aktiivne on tema elu. See plokk aitab võimalikult objektiivselt hinnata vastanute hinnanguid linna arengule ja erinevate valdkondade tegevuse edukusele, mida paluti hinnata küsitluse viimases osas. Küsitluse tulemusi on võimalik näha Lisas 2.

Järeldused: Sillamäe positsioon Ida-Virumaal ja Eestis tervikuna on tugevnev. Eelkõige on selle põhjuseks viimaste aastate hoogne majandusareng, sadama ehitamine ja avatud tööturg. Sillamäe soodne asukoht Euroopa Liidu idapiiril, vaba tootmismaa koos hästi toimiva ettevõtlust toetava tugistruktuuriga, linnavõimu soosiv suhtumine ettevõtlikkusse ja jõupingutused linna elukeskkonna parandamiseks, tihenevad koostöö- ja majandussidemed ning investeeringud inimkapitali arengusse loovad eeldused linna konkurentsivõime kasvuks. Linna arengu olulisteks märksõnadeks on sidususe suurenemine Eesti teiste piirkondadega ning rahvusvahelistumine majanduses. Eesti kodakondsust omavate inimeste arvu kasv, riigikeele oskuste omandamine, teenuste kvaliteedi parandamine ja mitmekesistamine ning turismi sihtkoha maine suurendamine ja selleks infrastruktuuri arendamine lubavad Sillamäel osaleda paremini piirkondlikus koostöös ja suurendada paindlikkust konkurentsivõime teiste piirkondadega.

Linnavõimul tuleb koostöös haridusasutustega teha jõupingutusi õpikeskkonna märgatavaks uuendamiseks, pedagoogilise kaadri tugevdamise ning haridusteenuse efektiivsuse ja kvaliteedi tõstmise suunas, et reageerida ühiskonnas toimuvatele muutustele. Jätkuvalt tuleb investeerida mereäärse puhkeala arendamisse, linna heakorda ja miljööväärtusse. Olulisel kohal arendustöös peavad olema investeeringud teedesse ja tänavatesse, mis arvestavad lisanduvate transiidivoogudega ja Tallinn-Narva liikluskoormuse kasvuga. Linna tasakaalustatud ja keskkonnasõbralik areng eeldab tulevikku suunatud avaliku-, era- ja mittetulundussektori koostööd, mille üheks osaks on koordineeritult projektide esitamine Euroopa Liidu tugifondidest ja riigieelarvest toetuste saamiseks.

2. MISSIOON, VISIOON, EESMÄRGID

Missioon

Sillamäe linna missioon on luua eeldused linna terviklikuks ja igakülseks arenguks, põhinedes linna tugevatel külgedel ning väliskeskkonnast tulenevatel väljakutsetel.

Visioon

Sillamäe on Ida-Viru merevärav ja arengumootor, multikultuurne, mitmekesise majandusega sotsiaalselt turvaline kiiresti arenev loodust säästev tuntud linn Eestis ja Euroopas, kus on unikaalne miljööväärtuslik elukeskkond, konkurentsivõimelised tingimused ettevõtluseks ja soodsad võimalused elanikele eneseteostuseks ning täisväärtuslikuks eluks.

Lähtudes Sillamäe linna visioonist aastaks 2030 ning võttes arvesse linna arengueeldusi, juhindutakse linna arendustegevuses aastatel 2020–2030 järgmiste strateegiliste arengueesmärkide täitmise vajadusest:

1. Sillamäe linn on Ida-Virumaa kaubatranspordi ja turistide liikumisteede logistiline keskus;
2. linnas on välja kujunenud rahvusvaheliselt atraktiivne ettevõtluskeskkond;
3. Sillamäe on Läänemere regioonis tuntud turismisihtkoht
4. Sillamäel on hinnatud ja turvaline õpi- ja elukeskkond, mis toetab linna elanike isiksuse arengut ja suurendab nende elukvaliteeti. Selleks on vajalik arendada õpikeskkonda ning panustada avaliku infrastruktuuri korrastamisse, eelkõige haridus-, kultuuri- ja spordiasutuste hoonete renoveerimisse ja avaliku linnaruumi heakorda.
5. linna säilinud arhitektuuripärand ja uusehitiste kvaliteet tagavad linnamiljöö omapära kõrge miljööväärtuse ning on üheks linna identiteedi märgiks;
6. linna arengut toetab kaasaegne ja keskkonnasõbralik tehniline infrastruktuur, esmatähtis on nõuetekohase vee- ja kanalisatsiooniteenuse tagamine ning autostumise ja liikluse intensiivistumisega kaasnevate transpordiküsimuste lahendamine;
7. linnas tegutsevate ettevõtete, asutuste ja majapidamiste looduskasutus on jätkusuutlik, elanike tervist ja looduskeskkonda säästev;
8. linna elanikele on tagatud kvaliteetsed ja mitmekesised avalikud teenused;
9. efektiivne sotsiaalkaitse süsteem võimaldab linnaelanike vajadusi maksimaalselt rahuldada.

10. kohaliku omavalitsuse tegevus linna arengu huvides on jätkusuutlik ning põhineb avaliku, era-ja mittetulundussektori partnerlusel.

Nende strateegiliste eesmärkide suunas liikumisel on edu saavutamiseks kõige otstarbekam ennast efektiivselt Ida-Virumaa teiste linnade ja asulate seas positsioneerida, tuginedes seejuures oma arengueeldustele –soodsale logistilisele asendile, õppimisvõimelisele inimkapitalile, mitmekülgsale kõrgtehnoloogilisele ja keskkonnasõbralikule ettevõtlusele, mainekale ja miljööväärtuslikule linna elukeskkonnale ning multikultuursele ühistegevusele.

3. SILLAMÄE LINNA EESMÄRGID, TEGEVUSED JA INVESTEERINGUD VALDKONDADE KAUPA

3.1. Tööhõive ja ettevõtlus

Eesmärgid

- Mitmekülgne ettevõtlus, keskendudes sadama ja transpordisfääri ettevõtetele.
- Reisi- ja jahisadama areng piirkonna turismipotentsiaali realiseerimiseks ja linna teenindussektori arendamiseks.
- Kõrge tööviljakusega, konkurentsivõimelised ja hästi tasustatud töökohti pakkuvad ettevõtted.
- Tööjõu väljaõppe vastavusse viimine kaasaegse tööturu vajadustega (sh kasutades paremini EL siseturu ja teiste poliitikate võimalusi) ning kutse-või kõrghariduse tasemel erialase haridusega inimeste osakaalu suurendamine.
- Tugev ettevõtluse tugistruktuur ja ettevõtjate hea informeeritus ning ettevõtlust toetav tehniline infrastruktuur.
- Paindlik tööturg ja tööturu osapoolte motiveeritud koostöö.

Indikaatorid: äriühingute arv 1000 elaniku kohta, töötuse määr, Sillamäe sadama kaubakäive, Sillamäe elanike keskmine palk

Peamised tegevusvajadused:

1. **Koolitada tööjõudu vastavalt linna ja regiooni majandusarengu vajadustele,** rõhutades täiendõppimise tähtsust. Transiidi ja logistika areng ning ettevõtete väärtusahelate arendamine rahvusvahelistumise tingimustes toovad kaasa väga olulised muutused piirkondlikus tööhõive struktuuris. Seoses sellega on vajalik teha uuringud ja sellest lähtuvad ümberkorraldused haridussüsteemis, mis aitaksid valmistada ette kohalikku õpikeskkonda paindlikult reageerima tööturul toimuvale. Selleks on vaja teha koostööd ettevõtjatega, riiklike, regionaalsete ja kohalike õppeasutustega (sh Sillamäe Gümnaasiumi, Ida-Virumaa kutsehariduskeskus), Haridus- ja Teadusministeeriumi, Töötukassa ja äriühingutega, võimaluse korral ka välispartneritega, et selgitada välja perspektiivsed erialad noorte ja täiskasvanute kutseettevalmistamisel, aga samuti viia läbi täiskasvanute täiend- ja ümberõpet ning

üldhariduskoolides eelkutseõpet. Pidada oluliseks õppeasutustes turumajanduslike elementide õpetamist, koolides äri-ideede konkursside korraldamist ja linna ettevõtetega tutvumist, jätkata osalemist projektis “Ettevõtlik Kool”. Samuti algatada ja toetada tööhõive parandamisele ja majandustegevuse aktiveerimisele suunatud projekte. Teha koostööd õpilaste ja üliõpilastega praktika korraldamiseks, tutvustada õpilastele kohaliku ettevõtluse võimalusi.

2. **Luu eeldused haritud noorte spetsialistide linna toomiseks** läbi aktiivse koostöö kohaliku kutsehariduskeskusega ja piirkondlike haridusasutustega ning sihtstipendiumite abil, eeldades, et pärast hariduse saamist tulevad noored spetsialistid linna tagasi. Üheks tugevaks tõmbeteguriks võiksid olla ka renoveeritud üürikorterid. Aktiivne koostöö ning üleriigiline ja rahvusvaheline oskuste ja teadmiste jagamine aitab tõsta linna teaduspotsentiaali.
3. **Arendada ettevõtluse tugistruktuure.** Ettevõtluse tugistruktuuride areng loob paremad eeldused uute ettevõtete ja investeeringute toomiseks Sillamäele. Tugiteenusete arendamine nii tegutsevatele kui ka juba alustavatele ettevõtjatele loob eeldused töökohtade jätkusuutlikuks toimimiseks. Toetada Sillamäe Vabatsiooni Arendust projektipõhiselt, laiendada toetusteenuseid Sillamäe vabatssoonis ning kujundada seal välja tehnopark. Koostöös Töötukassaga aidata kaasa ettevõtlusalase info levitamisele (seminarid, koolitused, infolistid, koostööprojektid). Otstarbekas on toetada Sillamäe ettevõtjate turu-uuringuid ja toote-alast arendustööd, seda nii kodumaisest kui rahvusvahelisest nõudlusest tulenevalt. Osaleda Sillamäe ettevõtluse arendamiseks vajalikes koostöövõrgustikes.
4. **Aidata kaasa tehnilise infrastruktuuri arengule tootmispiirkonnas.** Arendada Sillamäe kaubasadama ja ranna-ala tööstusinfrastruktuuri, reisisadama infrastruktuuri, sh sadama juurdepääsuteid. Optimeerida tööstusala infrastruktuuri lähtudes pakutavate teenuste maksumuse minimiseerimise ja konkurentsivõimelise ettevõtluskeskkonna loomise seisukohast. Toetada tööstusliku kinnisvara arendamist uute loodavate ettevõtete konkurentsivõime tagamiseks, üldplaneeringus analüüsida võimalusi maa-alade juhtfunktsioonide täpsustamiseks, leidmaks ettevõtluseks sobivaid maaüksusi. Lõpule tuleb viia linna tänavate rekonstrueerimine, tagamaks ettevõtjatele ohutu ja kvaliteetne ühenduse linna eri kvartalitega, riigi põhimaanteega ning võimaldamaks transiitühendusi reisiterminalist ja kaubasadamast. Prioriteediks on Rumjantsevi ja Ranna tänavate rekonstrueerimine, mis täidab paljudele ettevõtetele transiitliikluse

funktsiooni ning samuti on vajalik teistele ettevõtetele paremateks ühendusteks ning rekonstrueerimine sh ristmike läbilaskevõime suurendamine ja ohutuse tagamine.

5. **Aktiivselt pakkuda potentsiaalsetele investoritele ettevõtluseks vaba maad** vastavalt linna üldplaneeringus ettenähtud maakasutusplaanile. On vajalik parandada juurdepääsu planeeringutele linna kodulehel, luua kasutajasõbralik kaardirakendus.
6. **Osaleda sadamaala ja vabatsooni arendamise projektides.**
7. **Realiseerida linna turismiarendustrateegia, mis mitmekesistaks linna ettevõtlust, arendaks eelkõige teenindussektorit ja looks ka linnaelanikele paremaid vaba aja veetmise teenuste ja tarbimise võimalusi.** Linna tuleviku seisukohalt on oluline saavutada Sillamäe linna lülitamine Eesti turismimarsruutidesse. Turismi ja ettevõtluse arendamise seisukohast on oluline avada linnas reisiterminal ja jahisadam ning võttes arvesse kaubalaevade liikluskoormuse pidevat suurenemist, pikendada sadama kaisid. Avada linnale parem väljapääs merele, mille tarvis toetada ranna-ala puhkemajanduslike funktsioonide arendamist, arvestades rohealade säilimist ja looduskasutuse säästvat majandamist. Sillamäe ranna-ala tuleb korrastada ning teenindus- ja puhkealad välja arendada. Pavlovi tänavalt mereni viiv nõlvak tuleb muuta turvaliseks. Tuleb tõsta olemasolevate turismitoodete ja –teeninduse kvaliteeti ning luua uusi tooteid, mõelda läbi nende turundus. Arendada teenuseid elamusturismi, turismi (sh nõukogude ajaloo eksponeerimine, pakkudes ajastule iseloomulikke miljööd, tooteid ja tegevusi) ja spordi valdkondades. Kaasata ettevõtjaid ja elanikkonda turismitoote arendamise protsessi. Tootearendust peab toetama linna tutvustavate materjalide, voldikute jm. väljaandmine. Keskne koht kultuuri- ja linnaturismile keskendumisel on Sillamäe kesklinna hoonete ja tänavapildi säilitamine ning nende tegevuste toetamine. Paralleelselt tuleb tagada linnakeskuse ranna-ala kasutamine puhkealana, suurendades selle atraktiivsust ning miljööväärtust. Tuleb valgustada linnavalitsuse vastas skvääril asuv mälestusmärk, kultuurikeskus ja linnavalitsuse hoone ning paigaldada linna sisse- ja väljasõitudele arhitektuuri väikevormid. Renoveeritud Mere puiestee ja rajatav rannapromenaad aitavad siduda Sillamäe kesklinna turismimarsruutidega, luua ühendused kesklinna, reisiterminali ja jahisadamaga ning tagada eeldused piirkonna ettevõtlustegevuse mitmekesistamiseks ja elavdamiseks. Renoveerimist vajab keskväljaku arhitektuuriansambel, sealhulgas keskväljak. Vastavalt tootearenduskavale “Sillamäe Süda” ja Sillamäe Muuseumi arengukavale tuleb muuseumihoone renoveerida ja territoorium heakorrastada, samuti on vaja jätkata Sillamäe Kultuurikeskuses temaatilise muuseumi arendamist. See

võimaldaks muuseumi baasil välja arendada linna kultuuri- ja vabahariduskeskuse ning külastus- ja vabaajakeskuse, mis pühenduks paikkonna kultuuri- ja ajalooainese kogumisele, säilitamisele, uurimisele, eksponeerimisele ning populariseerimisele, kasutades selleks uusi tehnoloogiaid ning võimaldaks kaasaegse tugiinfrastruktuuri väljaarendamisel ligipääsu kõigile külastajaile, aidates seeläbi kaasa ka turismi arengule. Toetada Viru Geopargi moodustamist koostöös Ida-Viru omavalitsustega.

- 8. Toetada uute töökohtade loomist.** Algatada ja toetada uute töökohtade loomisele suunatud uuringute teostamist ja projektide elluviimist. Toetada puuetega inimestele töökohtade loomise projekte. Tunnustada ettevõtteid, kes loovad uusi töökohti ning keskenduvad töötaja heaolule (töötajale lisaks palgale loodavad hüved tervise, pereelu ja kultuurielu osas), osaleda sellekohastes ühisprojektides. Osaleda aktiivselt nn õiglase ülemineku programmis, mille arvelt on vaja toetada uute töökohtade loomist, uusi keskkonnasõbralikke tehnoloogilisi lahendusi ja tööjõu tagamist, sh avalike teenuste kättesaadavust regioonis ning avaliku ruumi korrasolek, mis Sillamäel esimese prioriteedina tähendaks vanalinna osa renoveerimist.
- 9. Tähtsustada ettevõtluskultuuri ja -haridust läbi õppetoetuste ja stipendiumide ettevõtjate poolt ning parimate Sillamäe ettevõtete tunnustamise.**
- 10. Toetada loovisikuid** nende loomepotentsiaali ja intellektuaalse omandi efektiivsemaks rakendamiseks, tugevdada loomeettevõtluse konkurentsivõimet ning viia kultuurikeskse mõtlemise aspekt ka muudesse poliitikatesse.

Valdkonna suurimad investeeringud:

Investeeringuobjektid	2020	2021	2022	2023	2024
04 Majandus	6 363 523	3 333 073	1 843 333	1 081 667	550 000
<i>sh toetuse arvelt</i>	3 654 836	1 179 005	163 333	151 667	
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	2 708 687	2 154 068	1 680 000	930 000	550 000
Rannapromenaad rajamine	3 059 110	278 673	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	1 612 917	70 673		.	
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	1 446 193	208 000			
Väikesadama projekteerimine	80 000	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	53 250				
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	26 750				
Väikesadama ümberehitamine	0	0	263 333	251 667	0
<i>sh toetuse arvelt</i>			163 333	151 667	

sh muude vahendite arvelt (omaosalus)			100 000	100 000	
Teised olulised investeeringuobjektid					
Keskväljaku arhitektuuriansambli renoveerimine					
Viru Geopargi moodustamist toetamine					
Keskväljakul asuva mälestusmärgi, kultuurikeskuse ja linnavalitsuse hoone valgustuse rajamine					
Linna sisse- ja väljasõitudele arhitektuuri väikevormide paigaldamine					

3.2. Maakasutus ja linna planeerimine

Eesmärgid

- Korrastanud ja linna arengut toetavad maaomandi suhted.
- Elamu- ja tööstuskinnisvara ning teede ja tehniliste infrastruktuuride arendamine toimub vastavalt linna üldplaneeringule.
- Üldplaneeringu, detailplaneeringute ning linna ehitusmäärusele tugineva ehitus- ja renoveerimistegevuse järelevalvega tagatakse miljööväärtuslike piirkondade hoonete ja muude miljööelementide säilimine ja kvaliteetne renoveerimine.

Indikaatorid: reformitud maa osakaal

Peamised tegevusvajadused:

- 1. Lahendada maareformi küsimused ja munitsipaliseerida vabad maad.** Linn munitsipaliseerib maatükid, mida ta vajab avalikest huvidest ja linna arengukava elluviimisest lähtuvalt (sh ettevõtluse arendamiseks ja elamute nõudluse tagamiseks). Linna munitsipaalmäe müügi asemel tuleb eelistada mäe andmist pikaajalisse kasutusse. Linna kinnisvara võõrandamine on lubatud vaid ehitusõiguse olemasolul. Lisaks mäe munitsipaliseerimisele tuleb lahendada küsimus maareformi käigus eraomanike omandisse läinud avalikult kasutatavate teede kasutusõiguse reguleerimiseks.
- 2. Koostada linna digitaalkaart ja liituda teiste moodulitega KOVGIS EVALD keskkonnas** (elektrooniline kohtteabesüsteem keskkonnakaitse ja sotsiaalmajandusliku infoga) linnaruumi analüüsimiseks ja planeerimiseks. Planeerimis- ja maakasutusinfo avalikustamine linna kodulehel.
- 3. Mereäärsed alad tuleb ette näha puhke- ja kultuuriliseks sihtotstarbeks ning muuta need linna ökoloogiliseks tsooniks.** Mereranna ja Sõtke jõe äärsed ala planeerimisel on vaja silmas pidada pargi rajamist ja supelranna heakorrastamist, vetelpäästejaama juures oleva nõlva korrastamist, rannarajatiste ning rannakohviku ehitamist alal sobiliku

kaubanduse ja teeninduse võimaldamiseks. Pikemas arenguperspektiivis tuleb planeerida jahisadamate ja -kaide, jahtklubi, paadisadamate ja veespordiobjektide ehitamist, rahvapildustuste ja massiürituste läbiviimiseks sobiva paiga rajamist alustades selleks maapealsete kommunikatsioonide rekonstrueerimist ja väheväärtuslike ehitiste lammutamist. Nende projektide puhul on oluline ka liikumisteede kavandamine erinevate tõmbepunktide vahel ning liikumisteede liitmine linna ja regiooni kergliiklusteede võrguga, samuti ühistranspordiliikumise ja sõidukite liikumise kavandamine. Mereäärsete alade planeerimine, heakorrastusprojektid ja hoonestuse projekteerimine tuleb reeglina teostada konkursside alusel, kaasates hindamisse selle eriala spetsialiste. Merepargi heakorrastamiseks ja arendamiseks tuleb koostada kompleksne projekt.

4. **Säilitada ajalooliselt väljakujunenud linna ilme.** Vajalik on parandada linna üldist heakorda, kindlustada kõigi linnaosade jätkusuutlik areng ja lahendada nn. vanalinna küsimused terviklikult. Soodustada vanalinna arengut ja välimuse paranemist, näiteks hoonestustingimuste seadmise kaudu. Selleks tuleb näha ette vajalikud piirangud ja nõuded linna üldplaneeringus. Linna rohevõrgustikus olulisi muutusi ei tohiks planeerida. Ka linna elamukvartalite hoonestusstruktuur säilitatakse kui miljööväärtuslik. Üldplaneeringu ja eriplaneeringute alusel koostada detailplaneeringud ja heakorrastusprojektid kesklinna ja selle kontaktsoonide arendamiseks. Lisaks eraomanike ehitus- ja remonditegevust suunavate planeeringute ja ehitusjärelvalve kvaliteedi tõstmisele on vaja vanalinna korrastamiseks ja kultuurikeskusesse sotsialismimuseumi rajamiseks kaasata vahendeid linnaeelarvest ning taotleda ka linnaeelarvevälist raha.
5. **Tootmisalade planeerimisel tuleb silmas pidada ühise infrastruktuuri loomise vajadust, olemasolevate ettevõtete ümberstruktureerimise ja uute ettevõtete rajamise vajadusi.** Koostada sadama ja sellega piirneva maa-ala ning rannaala detailplaneering, samuti detailplaneering tööstusrajooni uute ettevõtete rajamiseks, sh haarates maatükke väljaspool vabatsooni piire.
6. **Luu detailplaneeringute näol tingimused elamualade väljaarendamiseks vastavalt üldplaneeringule.** Seoses liikluse intensiivistumise ja autode arvu kasvuga tuleb linna üldplaneeringus lahendada transpordiküsimused. Koostada detailplaneeringud elamuehituse alustamiseks aiandusühistu "Sputnik" alal. Eramajade ehituseks sobiva krundi leidmine ja müük. Linna idaosas hoonestada vastavat planeeringutele madalakorruseliste hoonete ja eramutega. Uute üürielamute ehitus. Detailplaneeringute koostamisel tuleb reeglina lähtuda põhimõttest, et planeeringu koostaja või koostamise

tellijal on linnavalitsus, kes planeeringu ise koostab või valib sobiva spetsialisti, kusjuures planeeringu koostamisest huvitatud isik kannab planeeringu koostamisega seotud kulud.

7. Tagada linnaruumis ehitiste vastavus nõuetele, sh nende visuaalne korrasolek, kasutuseta hoonete puhul tagada meetmed nende ohutuseks.

Valdkonna suurimad investeeringud:

Investeeringuobjektid	2020	2021	2022	2023	2024
04 Majandus	6 363 523	3 333 073	1 843 333	1 081 667	550 000
sh toetuse arvelt	3 654 836	1 179 005	163 333	151 667	
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	2 708 687	2 154 068	1 680 000	930 000	550 000
Teede remont	2 878 913	679 000	420 000	500 000	500 000
sh toetuse arvelt	1 738 000	179 000			
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	1 140 913	500 000	420 000	500 000	500 000
I.Pavlovi tn renoveerimine	0	0	500 000	0	0
sh toetuse arvelt					
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)			500 000		
J.Gagarini tänaval jalakäijate liikumise korraldamise projekteerimine	9 831	0	0	0	0
sh toetuse arvelt					
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	9 831				
Gagarini tn ja Geoloogia tänava tee- ja heakorrastusprojekti realiseerimine	250 669	0	0	0	0
sh toetuse arvelt	250 669				
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)					
Ranna tn renoveerimine	0	1 000 000	0	0	0
sh toetuse arvelt					
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)		1 000 000			
M. Rumjansevi tn renoveerimine	0	800 000	0	0	0
sh toetuse arvelt		640 000			
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)		160 000			
01 Üldised valitsussektori teenused	0	30 000	0	30 000	30 000
sh toetuse arvelt					
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	0	30 000	0	30 000	30 000
Linnavalitsuse hoone remont	0	30 000	0	30 000	30 000
sh toetuse arvelt					

sh muude vahendite arvelt (omaosalus)		30 000		30 000	30 000
Teised olulised investeeringuobjektid					
Digitaalkaardi koostamine					
Supelranna heakorrastamine					
Merepargi heakorrastamine ja arendamine					

3.3. Transpordiühendused, tehnilised infrastruktuurid ja kommunaalmajandus

Eesmärgid

- Linna hea kättesaadavus ja mitmeliigiline transpordiühendus teiste regioonidega.
- Ohutu ja sujuv linnaliiklus ning mugav ühistranspordisüsteem.
- Majandustegevuse muutuste ja elamuarendusega kaasas käiv tehnilise infrastruktuuri areng.
- Linnaelanikele ja linnas tegutsevatele ettevõtjatele on tagatud kommunaalteenuste hea kättesaadavus, varustuskindlus, kvaliteet ja ökonoomsus.

Indikaatorid: reisijate arv aastas linnaliini bussis, munitsipaalhoonete küttekulu, linna välisvalgustuse energia- ja hoolduskulu

Peamised tegevusvajadused:

1. **Linna soodsa asukoha ärakasutamiseks on tähtis ehitada välja kaubavoogude liikumisteed.** Veokite arvu kasv maanteel ja veoste mahu kasv sadamasse hakkab takistama liiklust Tallinna maanteel, mistõttu on vajalik rekonstrueerida linnatänavate ristumised maanteega vastavalt koostatud ehitusprojektile (I. Pavlovi ja Rumjantsevi tänava ristmikud). Vajalik on parandada Kesk tänava ühendusi maanteega, (I. Pavlovi tn ja M. Rumjantsevi tn.). Töötada välja linna transpordi ja liikuvuse strateegia, tagades pikaajaline ja süsteemne lähenemisviis transporditaristu arendamiseks.
2. **Tihendada ja laiendada linna tänavatevõrku.** Sillamäe linna põhitänavad väljuvad kõik Tallinna maanteele. Maantee ja mikrorajooni vaheline ala kasutusele võtta, alal tuleb välja ehitada parklad lähedusse jäävate elamute teenindamiseks, sh 1940.-1950. aastate hoonestusalas. Tööstusrajoonis tuleks ehitada uus teedevõrk ning turismi ja muu teenindussfääri arendamiseks ühendada omavahel sadam ja elamurajoon. Rannapromenaadi valmimisel tuleb rannaalal ette näha kergliiklustee Mere puiesteest ida poole merepargini. Ehitada piki L. Tolstoi tänavat rannapromenaadini kulgev

kergliiklustee. Turismi arendamiseks ja kesklinna miljööväärtuse parandamiseks tuleb rekonstrueerida keskväljak koos Kultuurikeskuse ümbrusega. Tänavatevõrgu täiustamiseks ja liikluse paremaks korraldamiseks tuleb transpordiküsimused lahendada linna üldplaneeringus, mis võimaldab kokku leppida komplekses lähenemise parkimis- ja liikluse korraldamise küsimuste lahendamisel.

3. **Rekonstrueerida linna teid ja tänavaid.** Rekonstrueerimist nõuavad Sillamäe sadamasse viivad avalikud teed (sh Sõtke tn), linna keskväljak, V. Majakovski tn, Ranna tn, M. Rumjantsevi tn, Kesk tn, sh Kesk ja I. Pavlovi tn ristmik, V. Tškalovi ja M. Rumjantsevi tn ristmik, linna trepistikud (võimaluse korral lisaks keskväljaku trepile ka I. Pavlovi tänavatel), I. Pavlovi tn kõnnitee rajamine klindi juures) jmt. Muuta piki Tallinna maanteed kulgevat jalgteed terviselinnakust ja Tallinna maantee sillast Sputniku aiandusühistuni turvaliseks, ehitades valgustatud jalgteed. Lähiaastatel tuleb projekteerida ja rekonstrueerida keskväljakult mere poole laskuv trepp. Viru puiestee rekonstrueerimiseks on vajalik koostada tehniline projekt, mis peab silmas puiestee linnaehituslikku tähendust. Tänavate ehitusel ja rekonstrueerimisel tuleb lähtuda ehitusseadustikust, st ehitus ja rekonstrueerimine, mis pole auguremont ega teekatte vahetus (uuendamine samasuguse kattega), tuleb teha ehitusprojekti alusel. Tänavate rekonstrueerimisel prioriteetide määramisel tuleb arvestada üldplaneeringus määratud teede kategooriaid, st prioriteet on kõrgema kategooriaga ja suurema kasutusintensiivsusega teel ning arvestada tuleb väljatöötatud ehitusprojektide olemasolu (praeguseks on koostatud või koostamisel Sillamäe Kultuurikeskuse ümbruse heakorrastusprojekt, Pavlovi tänava treppide projekt ning Kesk tänava rekonstrueerimisprojekt, Viru puiestee arhitektuurne lahendus ja koostamisel on M. Rumjantsevi tn rekonstrueerimisprojekt). Ülekäiguradade ohutumaks muutmisel tuleb viia läbi tegevusi liikluskiiruse piiramiseks ülekäiguradade lähedal, samuti ülekäigukohtade paremaks märgistamiseks ja valgustamiseks. Toetada tuleb kvartalisest teede remonti. Võimalusel panustada linna läheduses olevate teede rekonstrueerimisse koostöös naaberomavalitsustega. Linna asutuste juurde tuleb luua normatiivi tagavad parkimisvõimalused. Sildadest ja tammidest tuleb realiseerida Sõtke jõe alumise tammi rekonstrueerimine ning kavandada Sõtke jõe veehoidlale jääva jalakäijate silla rekonstrueerimine vastavalt ekspertiisi soovitudele. Kavandada trepp J. Gagarini tänavalt mereparki. Transpordi-, liikumis- ja energiavaldkonna korraldamisel lähtuda Nutika spetsialiseerumise valdkonna eesmärkidest, sh võtta aktiivselt osa Targa linna programmist.

4. **Luua paremaid võimalusi kergliikluse arenguks, projekteerida ja ehitada uusi jalgrattateid.** Järk-järgult tuleb realiseerida Sillamäe-Sinimäe terviseraja idee, laiendada kergliiklusteede võrgustikku linnas: Viru pst, Ranna tn, Sõtke tn, L. Tolstoi tn, Tallinna mnt. Linna asutuste juurde luua võimalusi jalgrataste parkimiseks.
5. **Arendada Sillamäe sadama infrastruktuuri.** Peale sadama teise järgu valmimist on vajalik projekteerida paadi- ja jahisadam, et Sillamäest kujundada täisvääruslik merelinn.
6. **Parandada teede märgistust ja viidamajandust.** Paigaldada täiendavalt turismiobjektide, ettevõtete, linnaasutuste juurde juhatavaid viitasid. Liikluse ohutumaks muutmiseks tuleb jalakäijate ülekäigud muuta hästi nähtavaks.
7. **Jätkata ühistranspordi toetamist kohaliku eelarve vahenditest, et võimaldada linnaelanikele tasuta ühistransport.** Vajalik on ühistranspordisüsteemi täiustamine eesmärgiga vähendada autostumist ja autostumisega kaasnevaid kahjulikke mõjusid – selleks tuleb täiustada nii infrastruktuuri (bussipeatused, bussiootepaviljonid jmt) kui ka esitada kõrgendatud nõudeid vedajale, mis peavad tagama kõikide elanikegruppide teenindamise. Regiooni tööjõuressursi ärakasutamiseks tuleb panustada koostööle ühistranspordi korraldamisel.
8. **Linna küttesüsteemid, puhastusseadmed ning ühisveevärgi ja -kanalisatsioonitrassid vajavad rekonstrueerimist.** Realiseerida linna ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arengukava. Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni renoveerimine peab tagama vee kvaliteedi, lekete likvideerimise ja kulude vähenemise, samuti mere saastatuse vähenemise. Vee- ja kanalisatsiooniteenuse kvaliteedi ja hinna kujundamiseks säilitab linn vähemalt kontroll osaluse vee-ettevõttes. Kavandada meetmed vihmaveekanaliseerimise ehitamiseks vanalinna osas. Turvalisuse mõttes vajab Veski tänaval asuv Sõtke jõe tamm renoveerimist.
9. **Luua tingimused linna avamiseks mere suunas.** Likvideerida vahetult kaldal olevad ehitised ja rajatised (kuurid), avada vaated sadamale. Rajada paadi- ja jahisadam ning ühendada linn merepromenaadiga. Ujumisalale juurdepääsu tagamiseks on vaja ehitada teid, korrastada merepark, ehitada vabaõhulava, rekonstrueerida mereparki viiv trepp.
10. **Soodustada elamuehitust.** Sillamäel on elamuehituseks sobivaid maid vähe. Linn peab looma tingimusi elamute ehitamiseks (planeeringud ja infrastruktuur) ning võimalusel munitsipaliseerima elamuehituseks vajalikke maid, et tagada arenevatele ettevõtetele võimalus spetsialistide linna elama asumiseks. Üldplaneeringus täpsustada elamuehituseks sobivad maa-alad.

- 11. Säilitada ja parendada linna elamufondi.** Linna eelarve vahenditest tuleb jätkata elamute remonditööde toetamist, sh arhitektuuriväärtuslike hoonete renoveerimise toetamist (rõdud, fassaadid, arhitektuurilised elemendid, majade piirdeaiad), munitsipaalalamufondi remonti ning remondiabi osutamist materiaalselt vähekindlustatuile, kulude osalist katmist avariilukordade likvideerimisel jm. Toetada korteriühistute tegevust, sh seminaride, loengute, infopäevade läbiviimist, võimaldada konsultatsioone linnamajanduse küsimustes. Toetada korteriühistuid (peamiselt linna vanas osas) majade välimuse parandamiseks. Teha koostööd KredExiga korterielamute renoveerimise ja energiasäästule suunatud tööde kaasfinantseerimiseks. Leida riiklikke toetusvahendeid ja muid võimalusi arhitektuuriväärtuslike hoonete fassaadide ja nende elementide rekonstrueerimiseks. Toetada tuleb ka puuetega inimestele eluruumide kohandamist.
- 12. Parandada kesklinna ja selle kontaktsooni heakorda, et tuua paremini välja selle miljööväärtus.** Vajalik on taastada vana linnaosa arhitektuurilised detailid (tänavavalgustuspostid, prügiurnid, pingid, skulptuurid), töötada välja lahendused piirdeaedade taastamiseks. Näha ette pinkide paigaldamine Kesk tänaval (Kultuurikeskusest Kesk tänaval asuva tammini). Paigaldada teeviidad ja sildid. Linna keskpargi heakorramiseks on vajalik koostada kompleksne projekt. Haljastuse rajamine peab toimuma heakorraprojektide alusel. Toetada iga-aastast võistluse “KAUNIS KODU” läbiviimist. Tunnistada ilusamaid ja heakorstatumaid maju, korteriühistute territooriume, aiamaju ja maatükke, ettevõtete, kaupluste, munitsipaalasutuste territooriume jms linna territooriumil.
- 13. Panustada korterelamurajoonide õuealade heakorda.** Toetada vanade mänguväljakute taastamist ja uute rajamist ning väikevormide paigaldamist elumajade lähedusse. Parendada linna laste mänguväljakutel olevate väikevormide sortimenti ning parandada olemasolevad vormid. Demonteerida linna territooriumil asuvad omaniketa kuurid. Sobivatesse kohtadesse rajada spetsiaalsed koerte jalutamise- ja dresseerimisplatsid. Toetada linna õuealade heakorramistööid. Realiseerida tuleb Kultuurikeskuse ümbruse heakorramisprojekt.
- 14. Arendada linna välisvalgustust.** Välisvalgustuse rekonstrueerimine peab tagama avalikus ruumis normatiivse valgustuse ja energiaefektiivsuse. Seetõttu tuleb alustada projekteerimist, misjärel on võimalik vahetada kogu linnas amortiseerunud toed uute vastu, asendada kaabel ja asendada valgustid energiasäästlikumate vastu. Arendada välisvalgustuse automaatjuhtimise süsteemi. Linna olulisemate arhitektuurielementide

esiletoomiseks ja linna atraktiivsemaks muutmiseks pimedal ajal tuleb lisaks tänavavalgustusele kasutada hoonete ja muude objektide eraldi valgustamist.

15. Linna omandis olevate hoonete osas tagada kinnisvara korrashoiutegevused, st hoone valdaja peab korraldama vara säilitamiseks ja parendamiseks süsteemsed tegevused, mis hõlmavad kõiki hoone osi ja tehnosüsteeme ning dokumenteerima tegevused vajalikul määral.

Valdkonna suurimad investeeringud:

Investeeringuobjektid	2020	2021	2022	2023	2024
04 Majandus	6 363 523	3 333 073	1 843 333	1 081 667	550 000
sh toetuse arvelt	3 654 836	1 179 005	163 333	151 667	
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	2 708 687	2 154 068	1 680 000	930 000	550 000
Lastemänguväljaku rajamine	65 000	50 000	50 000	50 000	50 000
sh toetuse arvelt					
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	65 000	50 000	50 000	50 000	50 000
J.Gagarini tn. trepi projekteerimine	0	0	0	30 000	0
sh toetuse arvelt					
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)				30 000	
J.Gagarini tn. trepi ehitamine	0	0	0	250 000	0
sh toetuse arvelt					
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)				250 000	
Viru puistee projekteerimine ja ümberehitus	20 000	500 400	500 000	0	0
sh toetuse arvelt		289 332			
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	20 000	211 068	500 000		
05 Keskkonnakaitse	98 490	600 000	400 000	387 000	0
sh toetuse arvelt		200 000	200 000	0	
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	98 490	400 000	200 000	387 000	
Veski tänaval asuva Sõtke jõe tammi renoveerimine		0	0	387 000	0
sh toetuse arvelt					
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)				387 000	
Kesk tänaval asuva Sõtke jõe tammi renoveerimine	49 050	0	0	0	0
sh toetuse arvelt					
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	49 050				
06 Elamu- ja kommunaalmajandus	110 175	1 333 333	1 000 000		

sh toetuse arvelt	74 000	933 333	700 000		
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	36 175	400 000	300 000		
Tänavavalgustuse taristu projekteerimine ja renoveerimine	62 880	1 333 333	1 000 000	0	0
sh toetuse arvelt	46 531	933 333	700 000		
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	16 349	400 000	300 000		
Teised olulised investeeringuobjektid					
Sillamäe sadamasse viivate avalike teede rekonstrueerimine					
Linna küttesüsteemide rekonstrueerimine					
Linna puhastusseadmete rekonstrueerimine					
Linna ühisveevärgi ja –kanalisatsioonitrasside rekonstrueerimine					
Elamufondi seisukorra parendamine					
Vana linnaosa arhitektuuriliste detailide taastamine					
Mänguväljakute taastamine ja uute rajamine					
Valgustatud jalgteede ehitamine terviselinnakust ja Tallinna maantee sillast Sputniku aiandusühistuni					
Polikliiniku ja lasteaed Rukkilill vahelise tee remont					
Spetsiaalsed koerte jalutamise- ja dresseerimisplatsi projekteerimine ja rajamine					

3.4. Keskkonnakaitse ja jäätmekäitlus

Eesmärgid

- Säästva arengu idee pidev järgimine kõigis linnaelu valdkondades.
- Looduse iseregulatsiooni tagatus, saastamise piiramine keskkonna talumisvõimest lähtuvalt, bioloogilise mitmekesisuse säilitamine.
- Kaasaja nõuetele vastav jäätmekäitlussüsteem.

Indikaatorid: munitsipaalhoonete soojakulu, linna välisvalgustuse energiatarve, olmejäätmete kogus elaniku kohta aastas, sorteeritud jäätmete osakaal.

Peamised tegevusvajadused:

1. Propageerida säästva ühiskonnakorralduse ideed ning rakendada seda praktikas.

Säästva ühiskonnakorralduse vahenditeks on eri haldustasanditel selliste otsuste vastuvõtmine, mis tagavad ühiskonnas eesmärgistatud ja pikaajalised muutused investeeringutes, ressursikasutuses, inimeste tarbimisharjumustes, uute tehnoloogiate ja sotsiaalsete lahenduste pakkumises. Selleks tuleb kehtestada nii halduslikke, majanduslikke kui ka kommunikatiivsed meetmeid. Koguda regulaarselt keskkonnainfot, koostada linna energiabilanss ja rakendada energia kokkuhoiumeetmeid. Kaasata elanikkonda enam linna arengu kavandamisse ja

planeerimisse. Tarbimisharjumuste muutmiseks edastada elanikele perioodiliselt säästvat arengut käsitlevat informatsiooni. Luua ergutus- ja tunnustustavad säästvatele majapidamistele ja ettevõtetele. Arendada rahvusvahelist koostööd kõigis valdkondades, eriti keskkonnakaitse osas.

2. **Vähendada infrastruktuuri ja hoonete energiakadusid.** Sillamäel elamufondi, avaliku infrastruktuuri ja tootmisettevõtete kaasajastamine eeldab vananenud tehniliste süsteemide uuendamist. Küttesüsteemide efektiivsus ja soojuse säilitamine vanades hoonetes on väga madal. Linn on sunnitud toetama nende objektide funktsioneerimist, tasudes optimaalsest oluliselt rohkem soojuskulude eest. Sealjuures ei saa linn keelduda nende objektide kasutamisest, aga süsteemide renoveerimine ja nende viimine vastavusse tänapäeva nõuetega nõuavad suuri investeeringuid, mida linn ei suuda teostada oma eelarveliste vahenditega. Energiakadude vähendamine võimaldab paremini majandada, vähendada keskkonnasaastet ja hoida kokku taastumatute ressursside kasutamist. Lisaks energiakadude vähendamisele on oluline soojussüsteemide efektiivistamine ja stabiilsus.
3. **Tagada linna hõlmav terviklik rohevõrgustik.** Jätkata Langevoja joa territooriumi heakorrastamist, valmistada ette matkamarsruudid nii kohalike elanike jaoks kui ka ökoturismi arendamiseks. Rajada Sõtke jõe paisjärvede kaskaadile rekreatsioonikompleks, selleks eelnevalt looduskaitse ja ehitustehnilisi abinõusid rakendades. Sõtke jõe tammidel tagada võimalused kalade liikumiseks vastavalt õigusaktidele ja veelubadele. Kavandada meetmed Sõtke jõe kalda kindlustamiseks Ranna tänaval, samuti Sõtke jõe põhja ja kallaste puhastamiseks. Teha dendroloogilised uuringud linna parkides, misjärel koostada heakorraprojektid, haljastus linna haljasaladel teostada haljastusprojektide alusel. Töötada välja linna territooriumi haljastamise kompleksne lahendus selle edaspidiseks realiseerimiseks.
4. **Suurendada linnaelanike looduskaitsealast haritust.** Viia läbi looduskaitsepäevi- ja kuusid ja kaasata elanikke loodushoiu alastele üritustele. Luua lastele ja noortele mõeldud ökoloogiakeskus (looduskool) ja loodusradasid, eesmärgiga arendada laste ja noorte ökoloogilist mõtlemist.
5. **Osutada kaasabi ja kontrollida ökoloogiliste küsimuste lahendamist tööstusrajooni territooriumil** vastavalt väljatöötatud programmidele ja õigusaktidele, sealhulgas teostades seiret saneeritud Sillamäe radioaktiivsete jäätmete ja tuhahoidlas. Jälgida säästva arengu ja keskkonnaohutuse nõudeid Sillamäe sadama objektide ehitusel ja töös. Välisõhu monitooringusüsteemi väljaarendamine vastavalt

väljatöötatud kavale ning varajase hoiatuse süsteemi täiendamine. Taotleda pideva dispetšeri kontrolli rakendamist terminalide ohutu töö tagamiseks arvestades ilmastikutingimusi ning välisõhu puhtuse kindlustamiseks elamupiirkonnas.

6. Joogivee kvaliteedi nõuetele vastavuse regulaarne kontroll.

7. Kindlaks määrata abinõud rannaerosiooni tõkestamiseks, rannariba ja kaitsetsoonides kalda kindlustamiseks ja saneerimiseks.

8. Viia ellu linna jäätmekava. Tegevuse peamised eesmärgid on vähendada jäätmeteket ning ladestamisele suunatavate jäätmete hulka, samuti tagada jäätmete sorteerimise nõuded ja vähendada jäätmekäitluse kulusid. Realiseerida tuleb Sillamäe jäätmejaama ehitusprojekt. Jäätmejaama ehitus peab tagama jäätmete liigiti kogumise ja töötlemise võimaluse, ohtlike, probleemsete ja suuremõõtmeliste jäätmete kogumise, elektroonikaromude kogumise, ehitusjäätmete kogumise, linna territooriumilt kogutud reostunud lume kogumise ja biolagunevate jäätmete kogumise. Jätkata projekti "Elanikkonnalt ohtlike jäätmete kogumine, vastuvõtt ja utiliseerimine" teostamist. Uuendada linna jäätmekäitluse reeglid.

9. Töötada välja keskkonnaseire meetmed. Seoses tööstusrajooni arenguga taotleda linnas riikliku välisõhu pidevseire punkti töö korraldamist, vajadusel osaleda välisõhu pidevseire projektis. Osaleda partnerina projektides, mis on suunatud Läänemere keskkonnaprobleemide ennetamisele ja lahendamisele. Teha seireküsimustes koostööd riiklike struktuuridega, Keskkonnauuringute keskusega ja ettevõtjatega. Sõtke jõe hüdroloogilise ja bioloogilise kompleksseire teostamismetoodika väljatöötamine. Keskkonnatasude arvelt keskkonnaseisundi jälgimiseks ja parandamiseks vahendite kaasamiseks teha riigile ettepanekud keskkonnatasude suunamiseks regiooni, kus ressursitasu või saastetasu on makstud. Koostada Sillamäe linna kliima- ja energiakava. Viia linnas ellu keskkonnaprojekte (nt LIFE programmes raames), mis on suunatud säästvate arengule, strateegia "Euroopa 2020" eesmärkide ja sihtide saavutamisele ning EL asjakohastele keskkonna- ja kliimastrateegiatele ja -kavadele.

10. Tagada järelevalve jäätmehoolduseeskirjade täitmise üle.

Valdkonna suurimad investeeringud:

Investeeringuobjektid	2020	2021	2022	2023	2024
05 Keskkonnakaitse	98 490	600 000	400 000	387 000	0
<i>sh toetuse arvelt</i>		200 000	200 000	0	
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	98 490	400 000	200 000	387 000	

Jäätmejaama projekteerimine ja ehitamine	49 440	600 000	400 000	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>		200 000	200 000		
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	49 440	400 000	200 000		
10 Sotsiaalne kaitse	200 000	1 000 000	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>		630 000			
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	200 000	370 000			
Hoolekandeaustus "Sügis".Hoone energiatõhususe tõstmine	0	1 000 000	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>		630 000			
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		370 000			
Teised olulised investeeringuobjektid					
Linna hoonete energiatõhususe tõstmine (Kalda tn 14, Kajaka tn 17a)					
Langevoja joa territooriumi heakorrastamine					
Sõtkke jõe kalda kindlustamine					
Sõtkke jõe põhja ja kallaste puhastamine					

3.5. Haridus

Eesmärgid

- Haridus on kvaliteetne, kättesaadav ning õppija ja ühiskonna vajadusi arvestav.
- Optimaalne koolieelse hariduse süsteem ning korrastatud koolivõrk.
- Haridussüsteemi kvaliteedi parandamine ning kohandamine demograafiliste muutustega.
- Kaasaegne, turvaline ning kiusamisest vaba õpikeskkond nii konkurentsivõimelise üldhariduse andmiseks kui ka kutse- ja kõrghariduse omandamiseks vastavalt õpilase võimetele ning ühiskonna huvidele ja ootustele.
- Kvalifitseeritud õpetajaskond, kes suudab täita kehtivate riiklike õppekavade nõudeid.
- Elanikele on loodud elukestva õppe võimalused.
- Tõsta laste ja noorte tervisealast teadlikkust vähendades sellega riskikäitumist.
- Õpilaste ettevõtliku hoiaku kujunemine läbi ettevõtliku õppe integreerimise koolisüsteemi, et tõsta hariduse kvaliteeti ja seeläbi noorte edukust elus.

Indikaatorid: haridusasutuste majandamiskulud õpilase kohta, põhikoolist väljalangenute osakaal, gümnaasiumis haridusteed jätkavate õpilaste osakaal, elukestvas õppes osalevate inimeste arv/osakaal, õpilaste algatuste arv

Peamised tegevusvajadused:

1. **Haridusasutuste võrgu paindlik arendamine, linna lasteaedade- ja koolivõrgu korrastamine vastavalt linnavolikogu poolt kinnitatud tegevuskavale.** Jälgida laste arvu prognoosi ja uuendada tegevuskava selle põhjal. Sillamäe Kannuka Kooli hoone projekteerida ümber, vähendades seda mahtu, võttes arvestuslikuks eelduseks õpilaste arvu 2030. aastal. Eesti Põhikooli osas teha projekteerimis- ja rekonstrueerimisotsused pärast Vanalinna Kooli uue hoone ehitamist ja Kannuka Kooli rekonstrueerimist. Lasteaedade hoonete kasutuse osas ei kavandata põhimõttelisi muudatusi kuni aastani 2024, pärast seda tuleb otsustada lasteaedade Jaaniussike ja Pääsupesa ruumide edasine kasutus. Võimaldada õppehoonete ristkasutamist.
2. **Kindlustada õpilastele ja pedagoogidele kaasaegsed õpitingimused.** Jätkata etapiviisiliselt haridusasutuste renoveerimist (katused, akende vahetus, õpperuumide ja elektrivarustussüsteemide remont, energiasäästu abinõude rakendamine jt.). Koolide ja lasteaedade rekonstrueerimisel pidada prioriteetseteks järelevalveasutuste ettekirjutuste täitmist (turvalisuse tagamine) ning energiatõhususmeetmeid, kaasaegse õpikeskkonna loomist ning optimaalset pinnakasutust. Jätkata koolide ja lasteaedade õpperuumide sisustuse ja tehnika uuendamist. Heakorrastada koolide ja lasteaedade territooriumid, sealhulgas ka kooli- ja õpiõued, spordiväljakud, mänguväljakud ja staadionid, lasteaedade varjualused. Varustada õppeasutused infotehnoloogiavahenditega, tarkvaraprogrammide ja Wi-Fi-ga. Panustada IT hariduse arendamisele, sh digilahenduste väljatöötamisele avalikus sektoris läbi E-riigi teenuste arendamise. Edendada linna haridusasutuste, huvikoolide ja huvitegevusasutuste liidestumist tarkvarasüsteemiga Arno haridusteenuste haldamiseks.
3. **Lua võimalused ja motivatsioon pedagoogide täiendõppeks, arvestades riikliku õppekava nõudeid.** Aidata kaasa õpetajate kvalifikatsiooni tõstmisele, arvestades õpetajate kvalifikatsiooni nõudeid. Arendada ja tugevdada sidemeid ning koostööd haridusala töötajate vahel nii Eestis kui välisriikides. Eesti keelt oskavate pedagoogide arvu suurendamine linna õppeasutustes. Kindlustada võimalusel töökohad kohalikele õpetajatele ning vajadusel luua eeldused uute õpetajate tööle asumiseks Sillamäe linna õppeasutustes. Kiusamise ja vaimse vägivalla ennetamiseks toetada lasteaedade ja koolide ühinemist sobilike programmidega ning leida võimalusi pedagoogide koolitamiseks.

4. **Soodustada laste ja noorte tervisedendus.** Rakendada koolieelsetes lasteasutustes ja koolides tervisedendus programme. Soodustada õppekava toetavaid tegevusi ja liitumist tervist edendavate lasteaedade ja koolide võrgustikuga; kiusamise ja vaimse vägivalla ennetamiseks toetada lasteaedade ja koolide ühinemist “Kiusamisest vabaks” programmiga; laste ja noorte liikumisaktiivsuse suurendamiseks koolides toetada koolide liitumist projektiga “Liikuma kutsuv kool”.
5. **Õppe vastavusse viimine muutuva tööturu ja ühiskonna vajadustega.** Laiendada täiskasvanute ümber- ja täiendõppe võimalusi, mis võimaldab paremini reageerida tööturu nõudlusele, kaasates sellesse ülikoole, kutseõppekeskusi ja firmasid, mittetulundusühinguid ning rahvusvahelisi programme pakkuvaid institutsioone, võttes arvesse Nutika spetsialiseerumise valdkonna eesmäärke. Võimaldada gümnaasiumihariduse omandamist täiskasvanud inimestele ning laiendada neile õppimisvõimalusi (nt mittestatsionaarne õpe jne).
6. **Soodustada kutse- ja kõrghariduse omandamist vastavalt linna ettevõtete ja asutuste vajadustele.** Noorte kutse- ja kõrghariduse omandamise ja töö leidmise hõlbustamiseks ning enese teostamisele kaasaaitamiseks on oluline arendada koostööd Ida-Virumaa kutsehariduskeskusega ning soodustada koostööd kõrgkoolidega, teavitada noori regiooni õppimis- ja töövõimalustest ning kaasata noori linna tuleviku kujundamise otsustamisse. Loodus- ja täppisteaduste valdkonna ning tehnika ja tehnoloogia erialade populariseerimine. Motiveerida gümnaasiumi õpilasi pärast kutse-, kõrg- või rakenduskõrghariduse saamist linna tagasi tulema sihtstipendiumite abil.
7. **Toetada eesti keele ja võõrkeelte õpetamise teenuseid osutavaid organisatsioone.** Jätkata keelekümblusmetoodika rakendamist, süvendada eesti keele õpet, rakendades lõimitud aine- ja keeleõppe metoodikat lasteaedades ja koolides. Mitmekesistada eesti keele õppimisvõimalusi ja vorme (laagrid, reisid, keelekümblus), toetada eesti keele õppimist venekeelsetes koolides. Eesti keele süvaõpe peale põhikoolitunde - uute õpetamismeetodite arendamine analoogiliselt inglise keele ACE metoodikale. Eestikeelne huviharidus kui teine võimalus keelekümblusele. Soodustada koostööd Integratsiooni Sihtasutusega ja Narvas asuva Eesti keele majaga (NEKM). Toetada Eesti keele maja infopunkti avamist Sillamäel.
8. **Arendada ja toetada laste ja noorte ettevõtlikkust.** Toetada koolieelsetes lasteasutustes ja koolides ettevõtlikkust toetavate programmide rakendamist. Haridusprogrammi "ETTEVÕTLIK KOOL" tulemuslikule rakendamisele

kaasaaitamine, teadmiste omandamine läbi integreeritud õppe- ja kasvatustegevuse. Soodustada programmis osalevate õppeasutuste koostööd ettevõtjatega, et muuta õppimine praktilisemaks ja elulähedasemaks. Toetada õpilaste algatusi ja uuenduslikke ettevõtlikke projekte. Majandusõppe ja ettevõtliku mõtteviisi arendamine.

- 9. Õpilaste ja noorte pädevuse areng kõikides valdkondades** sh keskkonnateadlikkuse suurendamise toetamine, õpilaste digipädevuse arendamine ning ettevõtluse ja ettevõtlikkuse toetamine majanduse ja ettevõtlikkuse ringide toetamisega. ELi ja sotsiaalse väärtuse edendamine, säästva tarbimise ja eluviisi põhimõtete rakendamine, noorte aktiivsuse tõstmine, huvihariduse lõimumine üldharidusega.
- 10. Elukestva õppe propageerimine** läbi Ida-Virumaa Kutsehariduskeskuse ja koostöö Eesti Töötukassaga ning koolist väljalangemise ennetamine.
- 11. Õppe- ja töölaagrite arvu suurenemine** võrdsete rahastamistingimuste tagamisega ja väiksema omaosalusega

Valdkonna suurimad investeeringud:

Investeeringuobjektid	2020	2021	2022	2023	2024
09 Haridus	528 506	3 387 291	3 120 271	165 000	2 900 000
<i>sh toetuse arvelt</i>	169 583	1 955 577	1 805 577	0	2 250 000
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	358 923	1 431 714	1 314 694	165 000	650 000
Sillamäe Vanalinna Kooli hoone projekteerimine ja ehitus	466 568	3 100 271	3 120 271	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	169 583	1 805 577	1 805 577		
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	296 985	1 294 694	1 314 694		
Gümnaasiumi söökla ja köögi blokki remont	0	150 000	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>		150 000			
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>					
Kannuka koolihoone trepi, sokli ja sillutisriba remont	0	10 660	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		10 660			
Kannuka Kooli ümberehitamine				50 000	1 900 000
<i>sh toetuse arvelt</i>					1 700 000
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>				50 000	200 000

Sillamäe Eesti Põhikoolis tulekindlate akende paigaldamine. (Päästeameti ettekirjutuse täitmine)	42 918	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	42 918				
Sillamäe Lasteaed Jaaniussike. Lasteaia territooriumi piirde vahetamine	19 020	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	19 020				
Sillamäe Lasteaed Päikseke.Lasteaia territooriumi		60 000			
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		60 000			
Sillamäe Lasteaed Rukkilill. (Päästeameti ettekirjutuse täitmine)	0	18 600	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		18 600			
Teised olulised investeeringuobjektid					
Haridusasutuste renoveerimine ja rekonstrueerimine					
Eesti keele maja infopunkti avamine					
Koolide ja lasteaedade territooriumide heakorrastamine					

3.6. Huviharidus, huvitegevus ja noorsootöö

Eesmärgid

- Mitmekesised huvihariduse ja huvitegevuse võimalused ning huviharidust omandavate õpilaste ja huvitegevuse osalejate, sh ka täiskasvanute osakaalu kasv.
- Noorsootöö arendamine tagab noortele võimaluse positiivseks eneseteostuseks, viia ellu oma ideid ja tunnetada eneserealiseerimise perspektiive Sillamäe linnas.
- Sõltuvushäirete, HIV-i leviku ja kuritegevuse ennetamine noorte hulgas.
- Arendada laste ja noorte tervistedendavaid tegevusi.
- Suurendada koolivaheaegadel juhendatud tegevusi noortele.
- Luua lastele soodne elukeskkond ning noortele võimalused omandada huviharidust ja veeta vaba aega sisukalt.

Indikaatorid: huvihariduses ja huvitegevuses osalevate laste ja noorte arv, asutuste majanduskulu ühe õpilase kohta, alaealiste õigusrikkumiste arv ja suhe alaealiste arvu

Peamised tegevusvajadused:

1. **Edendada huvitegevuse kättesaadavust ja mitmekesisust, lähtudes lapse ja noorte huvidest.** Tegemist on meetmetega, mis hõlmavad investeeringuid linna infrastruktuuri, haridus-, kultuuri- ja spordiasutustesse. Arendada Sillamäe Raamatukogu koduloo andmebaasi.
2. **Laiendada noorte vaba aja veetmise ja huvihariduse ning huvitegevuse võimalusi.** Otsida huvihariduse ja huvitegevuse võimaldamiseks uusi töövorme ja avada noortele uusi huviringe ja –klubisid tulenevalt noorte huvist. Toetada avatud laste ja noortekeskuste tegevust, korraldada ülelinnalisi noorteüritusi. Arendada ja toetada huvitegevuse ja -haridusasutuste (Huvi- ja Noortekeskus Ulei, kultuurikeskus, spordiklubid, muusikakool, MTÜ ESN, MTÜ Kodusoojus, pühapäevakool Raduga) tegevust, jälgides optimaalset ruumikasutust. Sillamäe Huvi- ja Noortekeskuse Ulei ja Sillamäe Muusikakooli ruumid (Vladimir Majakovski 7) on amortiseerunud ja õpikeskkond ja –vahendid on vananenud ning hoone vajab projekteerimist ja renoveerimist, ühtlasi tuleb korrastada hoone territoorium ja soetada kaasaegne mööbel ja muud õpivahendid. Valeri Tškalovi 25 hoone, kus praegu tegutsevad Sillamäe Kultuurikeskuse taidluskollektiivid ja Sillamäe Huvi- ja Noortekeskuse Ulei kunsti- ja tantsuklassid, osas tuleb edasine kava koostada pärast põhikoolivõrgu optimeerimistegevusi (pärast Vanalinna Kooli ja Kannuka Kooli hoone rekonstrueerimist, sest koolihoonete rekonstrueerimise ajal kasutatakse seda hoonet ajutiselt koolitegevuseks). Huvitegevuse ja –hariduse toetamiseks analüüsida linna asutuste funktsioone ja rahastamise aluseid. Toetada laste lühi- ja pikaajaliste töölaagrite ning spordi- ja huvilaagrite korraldust. Toetada merelise huvitegevuse kättesaadavust. Merendusega seotud tegevuste juurutamine (purjetamine, meremehesõlmed, mere-ja kalalaagrid).
3. **Luua noortele mitmekesisemaid võimalusi vaba aja veetmiseks ja kultuuritegevuseks ning lisaks kultuuriasutuste infrastruktuuri arendamisele laiendada tegevusvalikut.** Laste ja noorte turvalise ning tervisliku arengu tagamiseks korraldada koolivaheaegadel juhendatud tegevusi.
4. **Soodustada noorte initsiatiivi ja korraldada selleks noorte projektide konkursse.** Toetada noorte algatust ja õpilasomavalitsuste tegevust. Toetada ja arendada õpilasmalevate tegevust, arendada rahvusvahelist noorte koostööd
5. **Soodustada linna laste ja noorte lõimumist ühiskonda.** Toetada õpilaste ja üliõpilaste linna arenguga seotud uurimuste ja tööde läbiviimist. Noorte lõimumiseks Eesti ühiskonda

luua sidemed teiste Eestis tegutsevate noorte organisatsioonidega. Eesti keele paremaks omandamiseks toetada noorte osalemist eesti keele laagrites, korraldada ekskursioone Eesti teistesse piirkondadesse, kohtumisõhtuid ja temaatilisi üritusi, moodustada vabatahtliku võrgustiku üritustel ja festivalidel abistamiseks jne. Arendada linnas toetusprogrammi NEET noortele, kes ei tööta ega õpi ja Noorte Tugila programmi.

6. **Kuritegevuse, sõltuvushäirete, alkoholismi ja HIV-i leviku tõkestamiseks** korraldada neid probleeme käsitlevaid noorteüritusi, teha vajalik info kõigi noorte jaoks kättesaadavaks, kasutades selleks mitmesuguste organisatsioonide ja fondide kogemusi ning abi, levitada temaatilisi infomaterjale.

Valdkonna suurimad investeeringud:

Investeeringuobjektid	2020	2021	2022	2023	2024
09 Haridus	528 506	3 387 291	3 120 271	165 000	2 900 000
<i>sh toetuse arvelt</i>	169 583	1 955 577	1 805 577	0	2 250 000
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	358 923	1 431 714	1 314 694	165 000	650 000
V.Majakovski 7 hoone rekonstrueerimine				45 000	1 000 000
<i>sh toetuse arvelt</i>					550 000
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>				45 000	450 000
Sillamäe Muusikakool saali renoveerimine (09)	0	23 760	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		23 760			
Sillamäe Muusikakool. Kontsertklaveri soetamine (09)	0	24 000	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		24 000			
Teised olulised investeeringuobjektid					
V.Majakovski 7 hoone territoorium heakorrastamine					
Kaasaegse mööbli ja õpivahendite soetamine (V. Majakovsi 7)					
Kalda 12 hoone renoveerimine					

3.7. Kultuur

Eesmärgid

- Sillamäe on mitmekultuuriline linn, kus on esindatud erinevad rahvused, kultuurid ja traditsioonid. Kultuuritegevus toetub tolerantsusele, üldinimlikel väärtustel ja üksteise austusel.
- Sillamäe üritused on huvitavad ja atraktiivsed, Sillamäe kollektiivid on tuntud ja hea kunstilise tasemega.
- Sillamäe on turistidele atraktiivne.
- Kohaliku omaalgatuse aktiivsus ja arenenud seltsiliikumine on aluseks tugevale kodanikuühiskonnale.

Indikaatorid: linna kultuuriasutuste (muuseum, raamatukogu, kultuurikeskus) külastatavus, linna kultuurürituste vaatajate arv.

Peamised tegevusvajadused:

1. **Toetada taidluskollektiivide ja rahvuskultuuriühingute tegevust.**
2. **Tähtsustada kodukandi kultuuri ja ajaloo uurimist, Sillamäe Muuseumi ning muuseumi- ja kunstifondi kogude täiendamist.** Toetada muuseumipedagoogika arendust kodukoha tundmaõppimisel ja muuseumitundide korraldamist koolieelsetele lasteasutustele ja üldhariduskoolidele.
3. **Arendada olemasolevat kultuuritegevuse infrastruktuuri.** Toetada Sillamäe Kultuurikeskuse, Sillamäe Raamatukogu ning huvikoolide ja -keskuste tegevust ja arengut. Renoveerida Sillamäe Muusikakooli ja Sillamäe Huvi- ja Noortekeskuse Ulei hoone, korrastada territoorium ja kaasajastada õpikeskkond. Jäädvustada tuntud isikute seost linnaga (nt püstitada mälestusmärk Pavlovi maja kohal või paigaldada linna Ak. I. Pavlovi nimega pink). Renoveerida ja varustada kaasaegse IT-tehnikaga raamatukogu hoone (Kalda 12). Linna kultuuri säilitamiseks ja eksponeerimiseks on vaja välja arendada Sillamäe Muuseumi ekspositsioon. Renoveerida Sillamäe Muuseumi hoone ja heakorrastada territoorium, paigaldada ekspositsioonide tarvis kaasaegsed seadmed ja mööbel. Varustada kultuuriasutused Wi-Fi-ga. Soetada muuseumi kogudesse uusi eksponaate, suurendada nõukogude perioodi kajastavat ekspositsiooni, laiendada muuseumi tegevuse arendamine. Prioriteetseks tegevuseks

on Sillamäe Kultuurikeskuse temaatilise muuseumi tegevuse arendamine. Arendada välja turistide liikumisteed (viidastamine, sh interneti kasutamise võimalus raamatukogus, infotahvlid, parkimis- ja puhkekohad, vaatekohad ja –platvormid, linna kaunistamine (sh grafiti abil) jm), ajalooliste objektide väljaarendamine turismitoodeteks – skulptuuride taastamine Mere pst ja linnapargis, teiste täienduste ja väikevormide loomine ning mere teemat esiletõstmine. Keskenduda turismi korraldamisel linna eripäradele ning parandada elukeskkonda, võttes arvesse linna tugevaid ja nõrku külgi. Linna miljööväärtuse tõstmiseks tuleb rekonstrueerida linna keskväljak koos Kultuurikeskuse ümbrusega, panustada Sõrve jõe kalda ja teega piirnevate alade heakorda, avaliku linnaruumi haljastus teostada haljastusprojektide alusel, heakorrastada muuseumi territoorium ning hoida linna rannaala korras. Linna atraktiivsuse ja unikaalsuse esiletõstmine kunstipäraste kujunduselementide paigalduse kaudu. Turismi arengu seisukohast on oluline pidevalt uuendada linnaga seotud infot, sh linna veebilehel ja voldikutes ning aktiivselt reklaamida linna.

4. **Lua uusi kultuuritegevuseks sobilikke paiku.** Renoveerida huvikoolide ja –keskuste hooned, heakorrastada territoorium ja kaasajastada õpikeskkond, pöörates erilist tähelepanu optimaalsele ruumikasutusele. Projekteerida rannaparki vabaõhulava.
5. **Kujundada linna traditsiooniliste kõrgetasemeliste festivalide, kontsertide ja kultuurisündmuste kultuurikalender,** mille raames korraldatakse linnas linna- ja merepäevad, rahvusvaheline festival “Jazz Time”, muuseumiöö, noortekonkurss “Elav klassika”, tantsufestival “Stiilivisioon”, rahvakultuuripäevad “Läänemere kultuurisillad”, suured talvemängud, Muinastulede öö, teatrifestival “Ljubitelivõ”, vastlapidu, emakeelepäev, Eesti Vabariigi iseseisvuspäeva kontsert-aktus, lastekaitsepäev, jaanipäev, õpetajate päev, romansiõhtu kultuurikeskuse salongis. Jätkatakse ühisprojekti Eesti Kontserdiga “7 linna muusikafestival” raames jne.
6. **Süvendada kultuurialast koostööd,** osaledes rahvusvahelistes liikumistes, ühingutes, assotsiatsioonides ja projektides ning viies sõpruslinnadega ellu ühiseid projekte. Tugevdada sidemeid kunstikollektiivide vahel nii Eestis kui ka väljaspool. Toetada tegevusi, mis aitavad kaasa erinevate ühiskonnagruppide lõimumisele.

Valdkonna suurimad investeeringud:

Investeeringuobjektid	2020	2021	2022	2023	2024
04 Majandus	6 363 523	3 333 073	1 843 333	1 081 667	550 000

sh toetuse arvelt	3 654 836	1 179 005	163 333	151 667	
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	2 708 687	2 154 068	1 680 000	930 000	550 000
Kesktrepi remont	0	25 000	110 000	0	0
sh toetuse arvelt					
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)		25 000	110 000		
08 Vabaaeg, kultuur ja religioon	78 984	500 000	500 000	0	630 000
sh toetuse arvelt					530 000
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	78 984	500 000	500 000		100 000
Sillamäe Kultuurikeskuse Kesk tn 24 territooriumi heakorrastus - ja parkimisplatsi projekteerimine (08)	21 600	0	0	0	0
sh toetuse arvelt					
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	21 600				
Kultuurikeskuse (Kesk 24) ümbritseva territooriumi heakorrastus	0	500 000	0	0	0
sh toetuse arvelt					
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)		500 000			
Sillamäe Muuseumi maa-ala heakorrastamine					630 000
sh toetuse arvelt					530 000
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)					100 000
Sillamäe Raamatukogu katuse remont	8 040	0	0	0	0
sh toetuse arvelt					
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	8 040				
06 Elamu- ja kommunaalmajandus	73 055	1 333 333	1 000 000	0	0
sh toetuse arvelt	46 531	933 333	700 000		
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	26 524	400 000	300 000		
Projekti koostamine „Terviserajale elektrikaabli ja elektrikilbi paigaldamine“	10 175	0	0	0	0
sh toetuse arvelt					
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	10 175				
Teised olulised investeeringuobjektid					
Raamatukogu hoone renoveerimine					
Raamatukogu varustamine kaasaegse IT-tehnika					
Mälestusmärgi püstitamine Pavlovi maja kohal					
Muuseumi hoone renoveerimine					
Muuseumi varustamine kaasaegsete seadmetega ja mööbliga					

Muuseumi kogudesse uusi eksponaate soetamine
Vabaõhulava projekteerimine
Sõtke jõe kalda ja teega piirnevate alade heakorrastus
Avaliku linnaruumi haljastuse teostamine haljastusprojektide alusel
Ajalooliste objektide väljaarendamine turismitoodeteks

3.8. Sport ja tervisedendus

Eesmärgid

- Sporti ja tervist väärtustav elanikkond, laialdane kaasatus terviselikumisse.
- Linna spordibaasid ja tegutsevad spordiklubid pakuvad elanikele mitmekesiseid võimalusi spordiga tegelemiseks.
- Suurendada tervislikke eluviise järgivate inimeste arvu.
- Parandada sportimisvõimaluste kättesaadavust.
- Tõsta inimeste teadlikkust tervislikest eluviisidest.

Indikaatorid: spordiklubides tegutsevate inimeste arv (osakaal elanikkonnast), spordiüritustest osavõtjate arv

Peamised tegevusvajadused:

1. **Toetada sportlike eluviiside propageerimist linnas, tervise- ja harrastusspordi arendamist ja vaba aja veetmise võimaluste laiendamist.** Tervise- ja harrastusspordi arendamine linnas aitab kaasa linnaelanike vaba aja veetmise võimaluste laienemisele, aitab hoida linnaelanike tervist ja füüsilist vormi. Linna haridusasutustes tervisespordi arendamisel on esmatähtis äratada huvi sportliku tegevuse vastu ning propageerida tervislikke eluviise. Nende eesmärkide saavutamiseks on vaja heal tasemel läbi viia ühiseid spordi- ja tervisepäevi, kaasates tuntud sportlasi. Spordikompleksi Kalev baasil luua tervisespordi rühmi. Luua puuetega inimestele võimalused sportimiseks. Näha ette kasesalu ja nõmmemetsa (terviserajalt ida suunas) sportimisvõimaluste arendamist (sh terviserada, kai ning Veespordi- ja Seikluskeskuse rajamine Sõtke jõe kaldal) ja vaba aja veetmise võimalused (nt seikluspargi rajamine linna kirdeosas)
2. **Toetada aktiivse spordi- ja terviselikumise edasiseks arendamiseks olemasolevate spordiklubide tegevust.** Võttes arvesse Sillamäel olemasolevaid spordirajatisi, vastava kvalifikatsiooniga treenerite olemasolu, harrastajate arvu ja

sportlikke saavutusi, toetada järgmisi spordialasid: ujumine, kergejõustik, jalgpall, suusatamine, korvpall, poks, male, iluvõimlemine, tennis, lauatennis, võitluskunstid. Täiendavalt toetada silmapaistvaid tulemusi saavutanud Sillamäe sportlasi ja meeskondi. Spordi arendamise seisukohast on oluline ka arendada uusi spordialasid.

3. **Kaasajastada spordirajatisi.** Jätkata spordikompleksi renoveerimist, korrastada haridusasutuste spordiväljakuid, arendada avalikke spordi- ja mänguväljakuid, rajada linna jalgratta- ja terviseradasid ning multifunktsionaalseid spordiväljakuid. Rajada talveajaks lisaks olemasolevale hokiväljakule veel üks hokiväljak, hokit harrastavatele täiskasvanutele ja mängijate treenimiseks. Aidata spordi- ja lasteväljakutel turvalisusele kaasa sh kaamerate paigaldamise kaudu. Prioriteetseks tegevuseks on Sillamäe Spordikompleksi Kalev jätkuv renoveerimine sh staadioni rekonstrueerimine, kunstmurukatte asendamine jalgpalliväljakul, koostöös Eesti Jalgpalli Liiduga soodustada kaasaegse ja nõuetele vastava esindusstaadioni rajamist, kergejõustiku maneeži renoveerimist ning välirajatiste ehitust (universaalse mänguväljaku rajamine spordikompleksi läheduses). Renoveerimist vajab ka aadressil Tškalovi 25 asuv jalgpalliväljak. Jalgpalli miniväljakud planeerida iga kooli juurde (kokku 4), Sillamäe Gümnaasiumi kõrval on vajalik rekonstrueerida korvpalliväljak. Mitmekesisitada Sillamäe Spordikompleksi Kalev poolt pakutavaid teenuseid. Koos sihtasutusega Eesti Terviserajad ja Narva-Jõesuu linnaga rajada Sillamäe-Sinimäe terviseraja lõik endise Vaivara valla territooriumil. Spordi infrastruktuuri arendus ja kasutamismugavuse suurendamine riietusruumide, duširuumide ja spordivarustuse laenutusteenuste abil.
4. **Teha igakülgset spordi- ja tervisedenduslikku koostööd maakondlikul, üleriigilisel ja rahvusvahelisel tasemel.** Spordi arengu seisukohalt on tähtis koostöö teiste omavalitsustega ühiste ürituste läbiviimisel. Toetada regionaalsete, üleriigiliste ja rahvusvaheliste ürituste läbiviimisest Sillamäe spordibaasides ja linna haldusterritooriumil, elavdades sellega kohaliku spordielu ja kasvatades see läbi Sillamäe linna tuntust.
5. **Anda linnaelanikele rohkem informatsiooni tervislikust eluviisist.** Kasutada erinevaid veebilehti (linna koduleht, noorteportaalid jms) ja meediat jagamaks inimestele infot tervislikest eluviisidest. Rahvaspordi edendamine ning linnaelanike aktiivsuse tõstmine, pakkudes rohkem iseseisvust elanikele, MTÜ-dele ja seltsidele ürituste korraldamisel.

Valdkonna suurimad investeeringud:

Investeeringuobjektid	2020	2021	2022	2023	2024
09 Haridus	528 506	3 387 291	3 120 271	165 000	2 900 000
sh toetuse arvelt	169 583	1 955 577	1 805 577	0	2 250 000
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	358 923	1 431 714	1 314 694	165 000	650 000
Gümnaasiumi korvpalliväljak	0	0	0	70 000	0
sh toetuse arvelt					
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)				70 000	
08 Vabaaeg, kultuur ja religioon	78 984	500 000	500 000	0	630 000
sh toetuse arvelt					530 000
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	78 984	500 000	500 000		100 000
Sillamäe kergejõustiku- ja jalgpallistaadioni projekteerimine	38 760	0	500 000	0	0
sh toetuse arvelt					
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	38 760		500 000		
Sillamäe Spordikompleks Kalev. Hoone tuleohutuslase projekti koostamine. (Päästeameti ettekirjutuse täitmine)	10 584	0	0	0	0
sh toetuse arvelt					
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	10 584				
Teised olulised investeeringuobjektid					
Spordikompleksi renoveerimine					
Multifunktsionaalsete spordiväljakute rajamine					
Kunstmurukate asendamine jalgpalliväljakul					
Spordi infrastruktuuri arendamine					

3.9. Sotsiaalhoolekanne ja tervishoid

Eesmärgid

- Inimeste (sh laste) sotsiaalne toimetulek ja areng on tagatud sotsiaalteenuste ja –toetuse osutamise kaudu.
- Lapse õiguste ja heaolu tagavad põhimõtted on järgitud.
- Elu-, õpi- ja töökeskkonnast tulenevad terviseriskid on vähenenud.
- Elanikkonna kehaline aktiivsus on suurenenud, toitumine on muutunud tasakaalustatumaks ja riskikäitumine on vähenenud.
- Kõikidele abivajajatele on kindlustatud kvaliteetsete tervishoiuteenuste kättesaadavus.
- On tagatud asjakohane ja kõrge kvaliteediga sotsiaalteenuste kättesaadavust erinevatele sihtrühmadele.

Indikaatorid: toimetulekutoetust saavate isikute arv aastas, toimetulekutoetuse väljamaksete suurus aastas, töötuse määr, sotsiaaltoetuste ja –teenuste arv, tööõnnetuste arv

Peamised tegevusvajadused:

1. Luua ennetusele ja rehabilitatsioonile suunatud sotsiaalhoolekandesüsteem.

Eelistada ennetavaid tegevusi (toimetuleku toetamise ennetamiseks ettevõtluse alustamise või töötamise toetamine, võimaluste loomine osalemiseks täiend- ja ümberõppes, osalemiseks tööhõiveprojektides). Arendada riskigruppidega tehtavat ennetavat tööd. Osaleda töötute hõiveprogrammides ja teha aktiivset koostööd töötukassa, koolitajate ja tööandjatega pikaajalise töötuse minimiseerimiseks ning pöörata tähelepanu tervise propageerimisele ja tervislike eluviiside soodustamisele. Toetada noorte rehabilitatsiooni- ja sotsialiseerumiskeskuse loomist.

2. Toetada olemasolevaid ja vajadusel arendada uusi teenuseid, mis vastavad

ühiskonna muutustele ja tagavad elanikele lisaks seaduses nõutud kohustuslikele teenustele täiendavad ja paremad võimalused. Arendada kohaliku tasandi sotsiaalset infrastruktuuri, sh teenuste arendamine pensionäridele. Kasutada võimalusi struktuurifondidest toetuste saamiseks. Luua Sihtasutuse Sillamäe Haigla baasil esmatasandi tervisekeskus, mis tagaks oma linna elanikele lisaks perearstiabi ja –õe teenustele ka teised esmatasandi põhiteenused vajaliku regulaarsusega. Tagada erakorralise meditsiini ja vältimatu arstiabi kättesaadavus linnas. Hoolekandenasutuse „Sügis“ hoone baasil Geoloogia tn. 18 multifunktsionaalse sotsiaalhoolekande keskuse väljaarendamine ning vajadusel uute sotsiaal- ja hoolekandeteenuste arendamine. Esimesel ja teisel korral olemasolevates vabades ruumides korraldada pansionaat nii koduelu tingimustega kui üldhooldusteenuse osutamine, sh ööpäevaringne, päevane ja intervallhooldus. Pakkuda elanikele soodsa hinnaga nõustamisteenuseid linnas, sh perenõustamine, pereteraapia, perejurist, lapsevanemate koolitused jm. Soodustada sotsiaal- ja meditsiinitöötajate täienduskoolitusel osalemist, mis toob linna uued teenused ilma täiendava tööjõu sissetoomiseta.

3. Laiendada sotsiaalteenuste osutajate võrku. Toetada koostöö- ja toetusvõrgustike ja

huvialaühenduste tegevust ning luua inimeste omaalgatust ja sotsiaalset aktiivsust soosiv keskkond. Jätkata sotsiaalteenuste osutamist ja arendamist linna sotsiaalhoolekandenasutuste poolt. Toetada SA Sillamäe Haigla tegevust hooldusteenuste osutamisel. Kaasajastada Laste Hoolekande Asutust Lootus.

Renoveerida Hoolekandetasutuse „Sügis“ hoone ruumid. Toetada eakate ja puudega inimeste päevakeskuse tegevust. Toetada riskigruppidega tegelevate mittetulundusühingute tegevust. Ühiskondlike ehitiste ehitamisel ja renoveerimisel tagada spetsiaalsed juurdepääsud puudega inimestele ning lastevankritega inimestele. Teha koostööd antud valdkonnas tegutsevate organisatsioonidega.

4. **Panustada pere ja laste sotsiaalkaitsele.** Toetada peresid seoses lapse sünniga ja kooli minekuga. Toetada vähekindlustatud lastega peresid. Toetada asenduhooldusteenuse arendamisega seonduvaid projekte. Viia lõpule Laste ja perede heaoluprofiili koostamine. Laste ja perede heaolu tagamiseks rakendada laste riskikäitumise vältimisele ja tervise hoidmisele suunatud ennetustegevusi; toetada positiivset vanemlust; tagada hariduse omandamist toetavate teenuste kättesaadavust; luua abivajavatele lastele tingimused probleemidega toimetulekuks; tagada laste ja perede heaoluga tegelevate spetsialistide kvalifitseeritus ja juhtumispõhise koostöö toimimine. Soodustada koostööd linna kõigi institutsioonidega (õppe-, meditsiini-, huviasutused jne) tagamaks operatiivne teavitustöö koolides ning abivajavast lapsest teavitamine.
5. **Toetada puudega inimesi, pensionäre ja vähekindlustatud linnaelanikke.** Kaasata puuetega inimesi ja eakaid igapäevaellu, toetada nende iseseisvust ja huvitegevust. Luua puuetega inimestele võimalusi igapäevaelus toimetulekuks, õppimiseks ja arendamiseks. Jätkuvalt toetada linna ühistranspordi- ja samuti saunateenust. Saavutada valmisolek sotsiaaltoetuste osutamiseks kriisiolukorda sattunud linlastele. Luua erivajadustega õpilastele võimalused õppeks (sh liftid, kaldteed jmt). Kohaldada linna infrastruktuuri puuetega inimestele, tagades ligipääsud linna asutustesse ning turvaline ja ohutu liikumine linna tänavatel. Pensionäride päevakeskuse töö võialdamine Kalda 12 hoones, tagades pensionäride võimaluse osaleda Raamatukogu üritustes ning korraldada ühistegevusi.
6. **Jätkuvalt tegeleda sõltuvushäirete probleemi ennetuse ja tagajärgedega.** Sõltuvushäiretega inimeste rehabilitatsiooniteenuste ja nõustamise toetamine.
7. **Soodustada esmatasandi tervishoiuteenuste, kiirabi ja hooldusravi osutamist linnas.** Peame oluliseks ambulatoorset meditsiiniabi ning –taastusravi kättesaadavust ja õdede koduhoolduse arengut. Toetada Sihtasutuse Sillamäe Haigla renoveerimist ja kaasaegse meditsiinilise varustuse soetamist.

8. Tagada tervisele seonduva teabe kättesaadavus sotsiaalselt tundlikele gruppidele nende õiguste, neile suunatud hüvitiste ja teenuste kohta, kasutades selleks neile arusaadavaid suhtlusvorme.

Valdkonna suurimad investeeringud:

Investeeringuobjektid	2020	2021	2022	2023	2024
10 Sotsiaalne kaitse	200 000	1 000 000	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>		630 000			
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	200 000	370 000			
Laste Hoolekande Asutus Lootus hoone rekonstrueerimistööd	200 000				
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	200 000				
Teised olulised investeeringuobjektid					
Esmatasandi tervisekeskuse loomine					
Avalike asutuste ligipääsetavuse tagamine – liftid, kaldteed, käsipuud, invatualetid, jmt kohandus					
Sihtasutuse Sillamäe Haigla renoveerimise toetamine					
Sihtasutuse Sillamäe Haigla kaasaegse meditsiinilise varustuse soetamise toetamine					
Pensionäride keskuse arendamine Kalda 12 hoones					

3.10. Turvalisus

Eesmärgid

- Vähenenud kuritegevus ja avaliku korra rikkumised.
- Keskkonnariskide maandatus ja valmisolek ohuolukordadeks.
- Teadvustada liikluskultuuri turvalisuse tagamiseks.

Indikaatorid: süütegude arv, sh kuriteod, sh isikuvastased süüteod, liiklusõnnetuste arv

Peamised tegevusvajadused:

1. Tõhustada üldsuse kaasamist kuritegude ennetamisse ning omandi kaitsmisse. Arendada ja korraldada naabrivalve süsteemi.
2. Tugevdada koostööd korrakaitseorganitega. Vahetada õiguskorraalast informatsiooni Ida Politseiprefektuuriga ning tagada linnaruumi heakord ja avalike kohtade hea jälgitavus.

3. **Juurutada kriminaalpreventsiooni üldiseid põhimõtteid omavalitsuse tegevusse.** Analüüsida kuritegevusega seotud probleeme ja arvestada analüüsi tulemustega planeeringute tegemisel. Analüüsida suuremate massiürituste läbiviimisel turvalisuse ja parkimise jälgimisega seotud küsimusi ning arvestada nendega järgnevate ürituste läbiviimisel. Sõlmida turvafirmadega lepingud linnavara kaitseks.
4. **Suurendada turvalisust avalikes kohtades ja tänavatel.** Paigaldada linna tänavatele ning hallatavate asutuste õuedes turvakaamerad ja ühendada need ühtsesse videovalve süsteemi. Teha koostööd Politsei- ja Piirivalveametiga turvakaamerate paigaldamise osas. Fikseerida kasutusest hooned ning tagada nende järelevalvega omanike kohustuste täitmine.
5. **Parandada valmisolekut ohuolukordadega toimetulekuks.** Sadam, nafta-, keemia- ja gaasiterminalid ja ohtlike ainete käitlemine suurendavad oluliselt ohuriske. Turistide arvu märkimisväärne suurenemine ja reisisadama laienemine võivad põhjustavad ka kuritegevuse kasvu. Nimetatud riskide maandamiseks on vaja arendada asjaomaseid struktuure, varustada need vajaliku tehnikaga ning täiendada varajase hoiatuse süsteemi.
6. **Suurendada liiklusohutust linna tänavatel ja maanteel.** Paigaldada täiendavalt liiklusmärke, rekonstrueerida teid ja ristmikke.
7. **Vähendada õnnetusjuhtumite riske.** Tagada tuleohutusnõuete täitmine laste-, tervishoiu- ja ühiskondlikes asutustes. Elanikkonda pidevalt päästealaselt teavitada. Korraldada vastavasisulisi üritusi (helkurite kasutamine, liikluseeskirjade täitmine jne).
8. **Tõsta hädaolukordadeks valmisolekut.** Arvestada riskianalüüsi linna planeerimisel. Koostada linna hädaolukorra lahendamise plaan, millega tagada ka hädaolukorras vajalikud ressursid. Korraldada hädaolukordade vältimise ja kriisireguleerimisalase õppusi, koolitust ning selgitustööd. Korraldada koolides ja ühiskondlikes asutustes regulaarselt evakuaatsiooniõppusi. Tellida suvehooajaks turva- ja päästeteenus veekogude randa.

Valdkonna suurimad investeeringud:

Investeeringuobjektid	2020	2021	2022	2023	2024
Teised olulised investeeringuobjektid					
Turvakaamerate paigaldamine ja ühtsesse videovalve süsteemi ühendamine					
Varajase hoiatuse süsteemi täiendamine					
Vajadusel täiendavate liiklusmärgi paigaldamine					

Linna kriisireguleerimisplaani koostamine
Turva- ja päästeteenuse veekogude randa suvehooajaks tellimine

3.11. Juhtimine, kommunikatsioon, koostöö ja välissidemed

Eesmärgid

- Tulemuslik koostöö rahvusvaheliste organisatsioonidega ja sõpruslinnadega.
- Regionaalne areng koostöös teiste omavalitsusüksustega, era- ja kolmanda sektoriga.
- Olemasolevate kommunikatsioonikanalite arendamine.

Indikaatorid: rahvusvahelistes/kohalikes projektides ja rahvusvahelistel/kohalikel üritustel osalemine (arv/aastas)

Peamised tegevusvajadused:

1. **Jätkata koostööd Ida-Virumaa Omavalitsuste Liidu, Eesti Linnade ja Valdade Liidu ja naaberomavalitsusüksustega** oma ühiste huvide väljendamiseks, esindamiseks ja kaitsmiseks riigi ja Euroopa tasemel. Koostöös Narva, Narva-Jõesuu ja Toila omavalitsustega vajavad lahendamist samuti mitmed linnastu sotsiaalmajandusliku arenguga seonduvad küsimused - ühistransport, arstiabi ja korrakaitse, samuti jäätmekäitluse korraldamine, ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arendamine, mereäärse ranna-ala korrastamine ja turismi-alaste marsruutide koostamine ning teenuste osutamine, kalmistu haldamine.
2. **Jätkata organisatoorset tegevust vabatsiooni idee realiseerimisel.**
3. **Teha avalike teenuste parimaks osutamiseks koostööd eraettevõtete ja mittetulundusühingutega.** Tellida ka edaspidi mitmeid teenuseid - eriti sotsiaalteenuseid - mittetulundusühingutelt, ühendades nii linnakodanike initsiatiivi linna vajaduste rahuldamisega. Soodustada Sillamäe linnas tegutsevate MTÜ-de osalemist täiendkoolitustel liikmete kvalifikatsiooni tõstmiseks.
4. **Osaleda rahvusvahelises koostöös.** Üheks prioriteediks rahvusvahelises koostöös on transpordiühenduste areng Läänemere regioonis, samuti Via Hanseatica ja Vene Föderatsiooni suunal. Linna tutvustamiseks ja turundamiseks on kavas korraldada linna tutvustavaid sihtkampaaniad, mis on suunatud konkreetsetele sihtregioonidele ja sihtrühmadele. Sillamäe teadvustamiseks nii Eestis kui rahvusvaheliselt on tähtis välja

töötada ja arendada tegevusvaldkond (näiteks keskkonnakaitse) ja linna omapära väljatoov tunnus (arhitektuur, sõjatööstus, nõukogude aja pärand). Tööstusalade ning sadama ja turismi, samuti nende valdkondadega seonduva (näiteks keskkonnakaitse) arendada Sillamäe koostööd Kotka linna ja Hamina regiooniga.

5. **Korraldada ettevõtlus- ja elukeskkonda tutvustava teabe levikut.** Luua linna ettevõtlusressursside kohta linna investeerimispass. Viia läbi ettevõtlus- ja arenguseminare. Vajalik on Sillamäe tutvustamine ja teabe edastamine erinevate kultuuri-, spordi- ja teiste ürituste kohta, anda välja ja levitada linna tutvustavaid trükiseid, viia läbi kokkusaamisi teiste linnade ettevõtjatega ning ettevõtluse arendamisega tegelevate organisatsioonidega.
6. **Muuta avalike teenuste informatsioon linnaelanike tarvis kättesaadavamaks ja vähendada bürokraatiat.** Täiustada linna ja linna asutuste interneti kodulehekülgi, parandada infolevi ja linnaametnike klienditeeninduse kvaliteeti.
7. **Arendada olemasolevaid kommunikatsioonikanalid.** Elavdada linnatelevisiooni ja linna Instagrami konto. Pidevalt tegeleda kommunikatsiooni strateegilise planeerimisega.
8. **ISO 9001:2008 nõuetele toetuva kvaliteedisüsteemi juurutamine Sillamäe Linnavalitsuses,** võimalusel taotleda sellekohast sertifikaati (edaspidi ISO 9004:2009). Edukaks olemiseks peab iga organisatsioon olema suunatud ja ohjatud süstemaatilisel ning läbipaistval moel. Kvaliteedisüsteem peaks hõlmama kõiki tegevusi ja protsesse, mis võivad mõjutada omavalitsuse võimet rahuldada kodanike ja teiste osapoolte nõudeid.
9. **Tagada linna ametiasutuste ja hallatavate asutuste töötajatele konkurentsivõimelised töötingimused.** Avaliku teenuse kvaliteedi tagamiseks on oluline jälgida omavalituse teenistujate ja töötajate palgataset, et tagada kvalifitseeritud tööjõud.
10. **Jätkata koostööd sõpruslinnadega.** Sillamäe linn jätkab koostööd sõpruslinnadega nii Eestis kui ka väljaspool:
 - Nokia (Soome) – koostöö hariduse, tervishoiu, kultuuri, spordi, ökoloogia, sotsiaalsfääri vallas vastavate valdkondade, kunstikollektiivide osavõtt pidustustest, juhtivate spetsialistide delegatsioonide vahetamine.
 - Havre de Grace (USA Marylandi osariik) – kontaktid toimuvad linnavalitsuste kirjavahetuse ja mõlema linna metodisti kirikute tasemel, planeeritakse

sõlmida noortevahelisi kontakte, linnade kunstikollektiivide, ametnike vahetust, ärikontaktide arendamist.

- Bützow (Saksamaa) – kutsehariduse, kultuuri, turismi, sotsiaalsfääri ja noorsooliikumise vallas.
- Jaroslavli oblasti Nekrassovi munitsipaalringkond (Venemaa) – kaubandus-majanduslik koostöö, kultuurialane koostöö, delegatsioonide vahetamine.
- Leningradi oblasti Kingissepa munitsipaalringkond (Venemaa) – ettevõtlusalane koostöö Sillamäe vabatsooni võimalusi arvestades.
- Kärda – ühiste kultuuriürituste ja näituste korraldamine.
- Brovarõ linn (Ukraina Vabariik, Kiievi oblast) – majanduse, kultuuri ja ühiskondliku tegevuse valdkonnad.
- Mstislavl (Valgevene) - kultuurialane koostöö.

11. Lisaks sõpruslinnadele jätkata koostööd partneromavalitsustega:

- Kümenlaakso regioon (Soome) – teostatud projekt ettevõtlusega alustajate nõustamiseks ja Sillamäe ümbritseva keskkonna arendamiseks, edasine koostöö sadama ehitamisel ja teenindamisel ja Sillamäe ettevõtluses.
- Kotka (Soome) – kutsealane koostöö, võimalikud ka teised koostöövormid: logistika, sadamad, turism, teenindus, metalli- ja puidutöötlemine.

Valdkonna suurimad investeeringud:

Investeeringuobjektid	2020	2021	2022	2023	2024
Teised olulised investeeringuobjektid					
Transpordiühenduste arendamine Läänemere regioonis					

4. SILLAMÄE LINNA EELARVESTRATEEGIA

Eelarvestrateegia on koostatud arengukava osana arengukavas sätestatud eesmärkide saavutamiseks, et planeerida kavandatavate tegevuste finantseerimist. Eelarvestrateegia on aluseks kohaliku omavalitsuse üksuse eelarve koostamisel, kohustuste võtmisel ja investeeringuprojektide kavandamisel.

Linna eelarvestrateegia koostamise peamiseks eesmärgiks on tagada keskpikas perspektiivis eelarvepoliitika jätkusuutlikkus, mis tagaks linna tervikliku ja tasakaaluka arengu. Eelarvestrateegia hõlmab nelja eelseisvat eelarveaastat. Keskpika planeerimishorisondi juurutamise üldiseks eesmärgiks on suurendada eelarveprotsessi stabiilsust, tagada vahendite sihipärasem arenguprojektidesse suunamine, vahendite parem likviidsus ja rahastatavate tegevuste jätkusuutlikkus ning eelarveprotsessi läbipaistvus.

Linna eelarvepoliitika põhieesmärgid on tasakaalustatud eelarve ja eelarve ülejäägis hoidmine. Prioriteetideks on linnale seadustega pandud kohustuste täitmine ja sõlmitud lepingute järgi linnale võetud kohustuste täitmine, Euroopa Liidu struktuurifondide toetuse ning teiste toetuste kaasamine investeeringuteks ja muudeks projektideks.

Sillamäe eelarvestrateegia koostamise lähtealuseks on Sillamäe arengukavas toodud prioriteedid, valdkondlikud ja linna asutuste arengukavad ning majandusarengu prognoosid aastani 2024.

Sillamäe linna konkreetsete arendustegevuste kavandamisel ja elluviimisel valdkondade kaupa on arvestatud kohaliku omavalitsuse kulude klassifikaatorist tegevusalade järgi⁹ (01 Üldised valitsussektori teenused, 04 Majandus, 05 Keskkonnakaitse, 08 Vaba aeg, Kultuur ja religioon, 09 Haridus, 10 Sotsiaalne kaitse), et tegevused oleksid seostatavad eelarvestrateegia, eelarve ning finantsarvestuse ja –aruandlusega.

4.1. Majandusliku olukorra analüüs ja prognoos eelarvestrateegia perioodiks

Kohaliku omavalitsuse üksuse majandusliku olukorra analüüs ja prognoos eelarvestrateegia perioodiks on toodud arengukava peatükis 1. Peamised näitajad, millest eelarvestrateegia

⁹ Rahandusministri 11. 12. 2003 määruse nr 105 “Avaliku sektori finantsarvestuse ja -aruandluse juhend” järgi

koostamisel on lähtutud, kirjeldatakse muuhulgas Rahandusministeeriumi majandusprognoosides. Edasi on toodud väljävõtte Rahandusministeeriumi 2020. a suvisest majandusprognoosist¹⁰:

1. Prognoosi põhistsenaariumi kohaselt kahaneb Eesti SKP 2020. aastal 5,5% ja kasvab järgmisel aastal 4,5%, jäädes 2021. aasta lõpul 2019. aasta lõpu tasemele alla u 1%. Eelmise aasta sügisel prognoositud tasemest jääb aga Eesti SKP ka veel 2023. aastal 4% madalamaks. See stsenaarium eeldab, et riikide poliitikad hoiavad ära nõudluse olulise languse viiruse mõjust otseselt mõjutamata majandussektorites ehk majanduslangus ei muutu laiapõhjaliseks
2. Võlakoormus suureneb 2020. aastal üle kahe korra ning jõuab prognoosiperioodi lõpuks 31,3%-le SKPst. Riigieelarve nominaalne puudujääk ei loo eeldusi reserve kogumiseks ning riigi rahavoog kokku on aastatel 2020–2024 negatiivne eelkõige seoses kriisist ning taastumisest tingitud suure eelarve puudujäägiga. Riigieelarve negatiivset rahavoogu perioodil 2020–2024 rahastatakse võlakirjaemissioonide ning laenude kaasamise abil.
3. Kriisi tõttu väheneb maksutulu. Mahukad leevendusmeetmed viivad eelarve puudujääki, mis hakkab küll edaspidi mõnevõrra vähenema, kuid 2024. aastaks veel tasakaaluni ei jõua. Maksutulu kasv jääb majanduskasvule alla, samas varem kokku lepitud kulude taset mõjutab kriis vähem ning see ei lange ka kriisimeetmete lõppemisel. Struktuurne puudujääk tähendab majandusele arvestatavat stiimulit, mis aitab kriisi mõju vähendada.
4. Kriisi ja aktsiisilangetuste mõjul on hinnad tänavu väikses languses. Langusesse panustavad naftahindade kukkumine, aktsiisilangetused ja osa teenuste odavnemine. Hindade tõus taastub järk-järgult tuleval aastal. 2022. aastal kiireneb hinnatõus 2,2%-ni, kui lisaks teenuste hinnatõusu kiirenemisele taastatakse kütuse-, gaasi- ja elektriaktsiisi määr koroonakriisieelsel tasemel.
5. Kriisi tõttu vähenenud ettevõtete sissetulekud sunnivad töötajaid koondama ja palku vähendama. Töötasu hüvitiseta oleks tööturu olukord märkimisväärselt halvem. Enim on kannatanud turismiga seotud madalama palgaga inimesed. Palgakasvu taastumist võib oodata 2022. aastal, kui majanduse olukord järk-järgult paraneb. Tööpuudus jääb pikaks ajaks kõrgemaks kui enne kriisi.

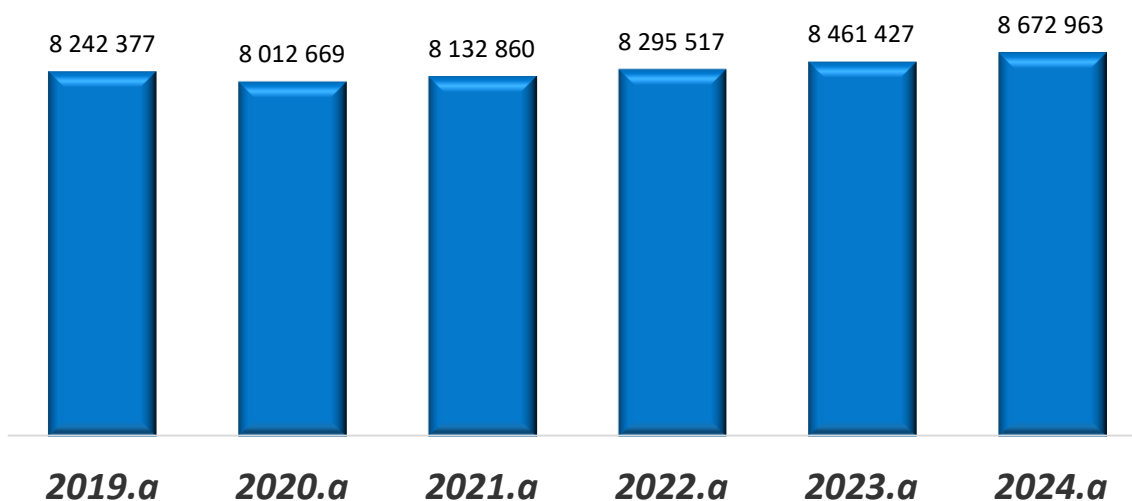
¹⁰ 2020. a suvine majandusprognoos. <https://www.rahandusministeerium.ee/et/riigieelarve-ja-majandus/majandusprognoosid>

6. Statistikaameti andmete järgi oli 2019. aastal Sillamäe keskmine brutotulu ca 995 eurot, mis on Ida-Viru maakonna keskmisest (s.o ca 1 147 eurot) tunduvalt madalam. Saadud toetused sõltuvad riigi poliitikast ja rahastamisvõimalustest. Kaupade ja teenuste müügi ning muude tegevustulude osas tuleb seada eesmärgiks kultuuriasutuste omatulu kasv ning õpilaskohtade maksumuse korrigeerimine vastavalt tegelikele majanduskuludele, üüri- ja rendihindade korrigeerimine vastavalt sõlmitud lepingutele – seega arvestatakse selle tulu osas kasvu proportsionaalselt prognoositava majanduskasvuga.
7. Maksukoormus on alaneva trendiga, kuna keskmine palk kasvab perioodil 2020-2024 oluliselt aeglasemalt kui SKP, väheneb saastekvootide müügitulu ning taastuvad riigi kogumispensioni maksed, mis tehniliselt vähendab maksukoormust. Käibemaks ja kütuseaktsiis veavad tarbimismaksude kasvu, mille osatähtsus tõuseb 2024. aastaks 40,6%-le, tööjõumaksude osakaal langeb 53,0%-le ja kapitalimaksude osakaal 6,3%-le.
8. Üha prioriteetsemaks muutub omatulude tõstmisele ning hallatavate asutuste töö optimeerimisele suunatud abinõude rakendamine, et leevendada survet linnaeelarvele.

Linna strateegilistest eesmärkidest lähtudes on koostatud linna eelarve tulude prognoos ja määratletud kavandatavate kulude ja investeeringute mahud ning linna laenustrateegia. Arvestades linna majandustegevuse suurt sõltuvust väliskeskkonna mõjust, uuendatakse strateegiat iga-aastaselt, et viia prognoosid kooskõlla üldiste muutustega Eesti majanduskeskkonnas.

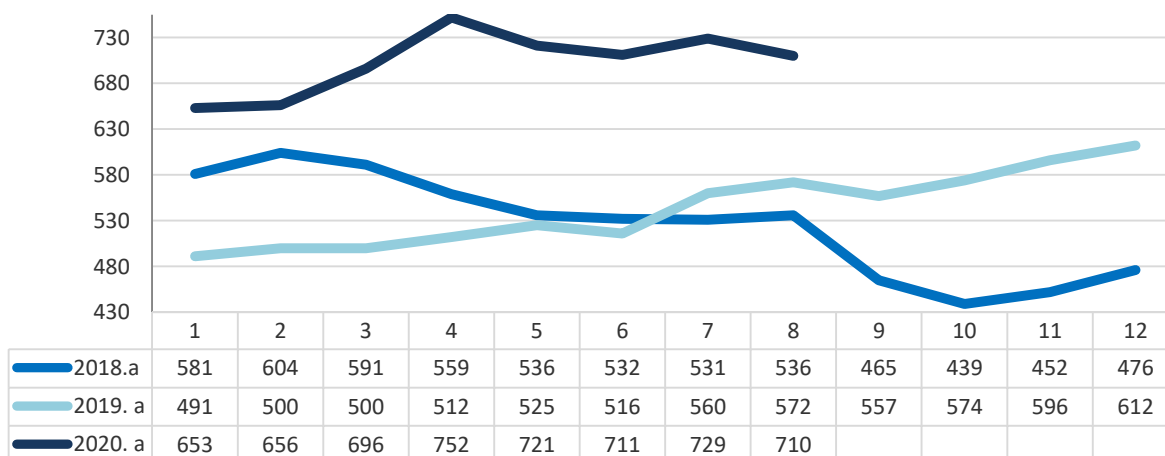
4.2. Tegelikud, kavandatud ja prognoositavad põhitegevuse tulud

2020. aasta 1. jaanuarist laekus maksumaksja elukohajärgsele kohaliku omavalitsuse üksusele 11,96% residendist füüsilise isiku maksustatavast tulust.

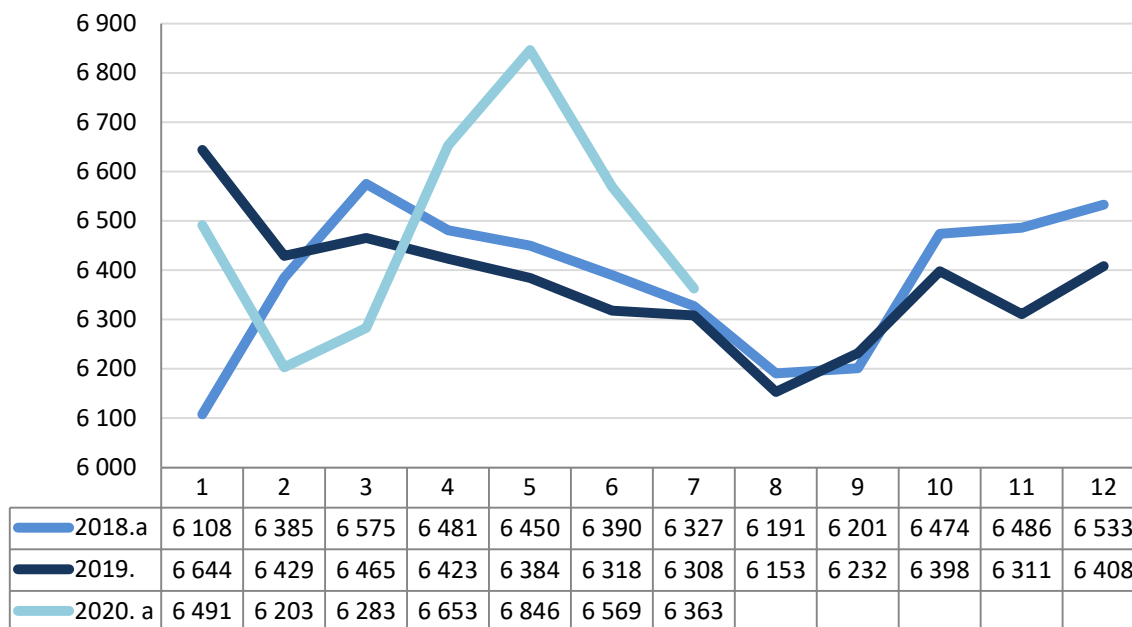
Joonis 4.2.1. Tulumaksu laekumine. Allikas: Sillamäe Linnavalitsuse rahandusosakond.

Tulumaksu laekumine 2019. aastal oli 627,3 eurot elaniku kohta. 2018. aastaga võrreldes kasvas laekumine 8,2 protsenti elaniku kohta. Linnaeelarvesse tulumaksu laekumist mõjutab töökohtade arv, millelt maks laekub ja töötute arv linnas. Maksu- ja Tolliameti andmetel töötajatega ettevõtete arv Sillamäe linnas 2020. aasta oktoobri kuu seisuga oli 308 (306–november 2019. a) ning keskmine brutotulu omaavalitsuse territooriumil tegutsevates ettevõtetes oli 989 eurot kuus (896 – november 2019. a). Seisuga 01.08.2020 oli Sillamäe linnas ametlikult registreeritud 710 töötut, mis on tunduvalt suurem võrreldes kahe eelmise aastaga.

Joonis 4.2.2. Registreeritud töötud Sillamäel. Allikas: Töötukassa

Võib näha, et töötute arvu muutuse dünaamika 2020. aastal ületab eelmise aasta näitajaid. Kuigi käimasolevad arengud loovad oluliselt uusi töökohti, väheneb tööealiste elanike arv, mis ei luba eelarvestrateegia perioodiks planeerida tulubaasi olulist suurenemist.

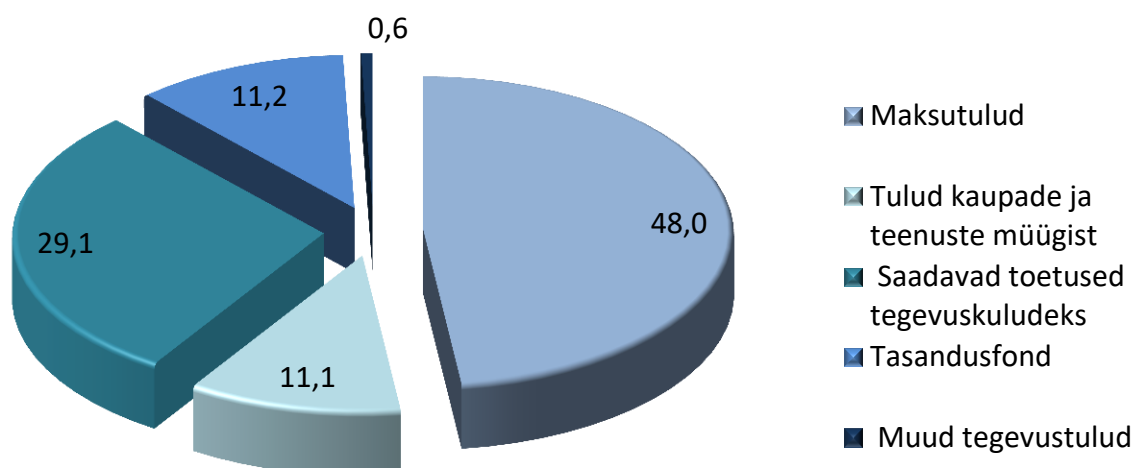
Joonis 4.2.3. Tulumaksukohustuslaste arv Sillamäel. Allikas: Maksu- ja Tolliamet

Sillamäe linna tulubaasi olemasolev olukord ja kasvu prognoos

Tabel 4.2.1 Konsolideerimata KOV põhitegevuse tulud 2014-2019, €

Sillamäe linn	2014	2015	2016	2017	2018	2019
* Kaupade ja teenuste müük	1 357 759	1 424 494	1 524 035	1 719 288	1 864 505	1 862 867
* Maksutulud	6 734 146	6 976 048	6 927 320	7 199 272	7 807 765	8 331 847
* Saadud toetused	5 382 593	4 481 047	4 745 507	4 957 469	6 214 752	6 772 307
* Muud tegevustulud	63 849	55 715	53 937	104 282	65 686	59 093
Kokku	13 538 348	12 937 305	13 250 799	13 980 312	15 952 709	17 026 114

Allikas: Rahandusministeerium

Joonis 4.2.4. Põhitegevuse tulude struktuur 2020. aastal. Allikas: Sillamäe linnavalitsuse rahandusosakond

Tabel 4.2.2 Põhitegevuse tulude prognoos

Sillamäe linn	2020 eeldatav täitmine	2021 eelarve	2022 eelarve	2023 eelarve	2024 eelarve
Maksutulud	8 113 169	8 247 360	8 410 017	8 560 927	8 772 463
Tulud kaupade ja teenuste müügist	1 874 842	1 890 547	1 953 000	1 985 000	1 995 000
Saadavad toetused tegevuskuludeks	6 802 584	6 804 413	7 109 817	7 125 000	7 125 000
Tasandusfond	1 893 755	2 000 000	2 150 000	2 150 000	2 150 000
Muud tegevustulud	101 257	100 000	100 000	100 000	100 000
Põhitegevuse tulud	16 891 852	17 042 320	17 572 834	17 770 927	17 992 463

Allikas: Sillamäe linnavalitsuse rahandusosakond

- **Füüsilise isiku tulumaks** on linnaeelarve tulude peamiseks allikaks. Viimastel aastatel on laekumised füüsilise isiku tulumaksust ligikaudu 48-53% linnaeelarve tuludest. Aastatel 2020-2024 kavandatakse tulumaksulaekumisi osakaalus 47-49%. Seejuures kavandatakse füüsilise isiku tulumaksu laekumiste suurenemist igal aastal ca 1,5-2,5 %. Kasvutempo on põhjendatud tööhõive oodatava suurenemise ning palgatõusuga.

Tabel 4.2.3 Tulumaksu laekumise prognoos

Sillamäe linn	2020 eeldatav täitmine	2021 eelarve	2022 eelarve	2023 eelarve	2024 eelarve
Tulumaksu laekumine (eurodes)	8 012 669	8 132 860	8 295 517	8 461 427	8 672 963
%		1,50%	2,00%	2,00%	2,50%

Allikas: Sillamäe linnavalitsuse rahandusosakond

- **maamaksu** kavandatakse järgnevatel aastatel samas mahus – 84 500 eurot;
- **reklaamimaks** moodustab põhitegevuse tuludest 0,03%;
- kaaluda tuleb ka **teede ja tänavate sulgemise maksu** tulude kavandamist (kuivõrd varasem praktika puudub, siis esimese indikaatori annab 2019. aasta – maks kehtestati 1. jaanuarist 2019).

Tulud kaupade ja teenuste müügist

Tulud, mis saadakse linna asutuste majandustegevusest, on järgmised:

- lapsevanemate poolt makstav laste toidukulu ja kohatasu koolieelses lasteasutuses;
- lapsevanemate poolt makstav tasu laste õppimise eest Vanalinna Kooli ja Kannuka Kooli inglise keele süvaõppeklassides;
- lapsevanemate poolt makstav tasu laste õppimise eest Sillamäe Muusikakoolis;
- ringitasud Sillamäe Kultuurikeskuses ja Sillamäe Huvi- ja Noortekeskuses Ulei;
- üüri- ja renditasu linnavara, sh linna asutuse ruumide kasutusse andmisest;
- tasu Spordikompleksi Kalev teenuste eest;
- lapsevanemate osalus laste ja noorte suvelaagrite organiseerimisel;
- toimetuse “Sillamäeski Vestnik” majandustegevuse tulu;
- teistelt valdadelt ja linnadelt laekuv tasu õppeasutuse tegevuskulude eest, kui teiste valdade ja linnade lapsed õpivad Sillamäel.

Alljärgnevate tululiikide osas prognoositakse 2019. ja 2020. aastal kasvu kuni 7%.

- Vastavalt Sillamäe Linnavolikogu 20. 12. 2007 määrusele nr 73 “Koolieelsete lasteasutuste kulude vanemate poolt kaetava osa määra kinnitamine” suureneb tasu laste õppimise eest linna lasteasutades (et osa on määratud kui % palga alammäärast, siis seoses palga alammäära tõusuga tõuseb ka lapsevanemate poolt makstav summa).
- Kooskõlas Sillamäe Linnavalitsuse 27. augusti 2020. a korraldusega nr 481 moodustab alates 1. septembrist 2020. a Sillamäe Linnavalitsuse hallatava asutuse Sillamäe

Kultuurikeskuse ringitasu ühe osaleja kohta, kelle elukoht on Eesti rahvastikuregistri andmetel Sillamäe linn, Vabariigi Valitsuse poolt kehtestatud kuupalga alammäärast arvestusperioodile eelnenud eelarveaastal (ümardades tasu kümnendkohani eurodes) järgnevalt:

1.1. ringitasu kuni 21-aastastele osalejatele 2,0% kuus ühe osaleja kohta;

1.2. ringitasu 22-aastastele ja vanematele 3,5% kuus ühe osaleja kohta

ning ringitasu isikutele, kelle alaline elukoht on Eesti rahvastikuregistri andmetel on väljaspool Sillamäe linna, Vabariigi Valitsuse poolt kehtestatud kuupalga alammäärast arvestusperioodile eelnenud eelarveaastal (ümardades tasu kümnendkohani eurodes) järgnevalt:

2.1. ringitasu kuni 21-aastastele osalejatele 4,6% kuus ühe osaleja kohta;

2.2. ringitasu 22-aastastele ja vanematele 6,0% kuus ühe osaleja kohta

Kooskõlas Sillamäe Linnavalitsuse 25. septembri 2020. a korraldusega nr 572 moodustab ringitasu pensionäridele 50% punktis 1.2 toodud ringitasust.

- Vastavalt Sillamäe Linnavalitsuse 27. august 2020. a korraldusele nr 480 moodustab alates 1. septembrist 2020. a Sillamäe Linnavalitsuse hallatava asutuse Sillamäe Huvija Noortekekuse Ulei poolt osutatavate tasuliste teenuste hinnad isikutele, kelle alaline elukoht on Eesti rahvastikuregistri andmetel Sillamäe linn, Vabariigi Valitsuse poolt kehtestatud kuupalga alammäärast arvestusperioodile eelnenud eelarveaastal (ümardades tasu kümnendkohani eurodes) järgmiselt:

1.1. ringitasu keeleringides (inglise keel jt.) - 2,5 % kuus ühe osaleja kohta;

1.2. õppetasu kunsti- ja tantsuosakondades - 4,2 % kuus ühe osaleja kohta;

1.3. ringitasu muudes huviringides kuni 21 - 2,0 % kuus ühe osaleja kohta; aastastele osalejatele

1.4. ringitasu 22-aastastele ja vanematele osalejatele kõikides huviringides - 3,5 % kuus ühe osaleja kohta

ning ringitasu isikutele, kelle alaline elukoht ei ole Eesti rahvastikuregistri andmetel Sillamäe linn, Vabariigi Valitsuse poolt kehtestatud kuupalga alammäärast arvestusperioodile eelnenud eelarveaastal (ümardades tasu kümnendkohani eurodes) järgmiselt:

2.1. õppetasu kunsti- ja tantsuosakondades - 6% kuus ühe osaleja kohta;

2.2 ringitasu huviringides kuni 21 aastastele - 4,6% kuus ühe osaleja kohta. osalejatele

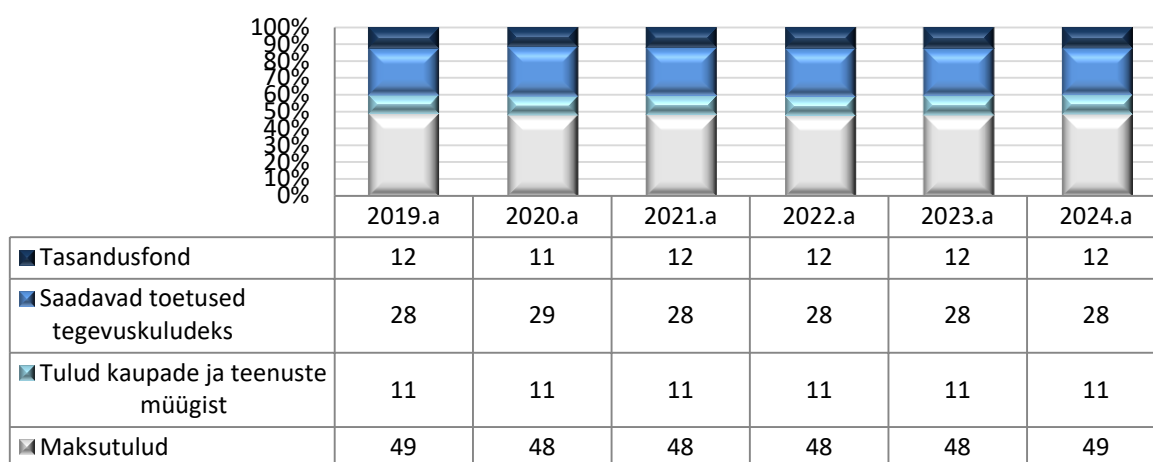
2.3 ringitasu 22-aastastele ja vanematele -6% kuus ühe osaleja kohta

Kooskõlas Sillamäe Linnavalitsuse 25. september 2020. a korraldusega nr 571 moodustab ringitasu pensionäridele 50% punktis 1.4 toodud ringitasust.

Saadavad toetused tegevuskuludeks

Riigi poolt eraldatavad rahalised vahendid on sihtotstarbelised ja suunatakse konkreetseteks kuludeks linnaeelarves, nagu näiteks teede remondiks, jäätmehoolduse arendamiseks, sotsiaaltoetuste ja vajaduspõhise peretoetuse andmiseks, sotsiaalteenuste osutamiseks, linna keskraamatukogus teavikute fondi suurendamiseks. Järgnevalt on toodud mõned vahendite jaotamise põhimõtted:

- tasandusfond 2020. aastal on summas **1 893 755 eurot**. Liigikaudselt sama tase on kavandatud säilitada ka järgmistel aastatel. Tasandusfond moodustab 11,2% linnaeelarve tuludest;
- riigi poolt hariduskuludeks eraldatavad vahendid on sihtotstarbelised ja need vahendid suunatakse kooliõpetajate palga, õpetajate täiendõppe, õpikute ostu ning 1.-12. klassi õpilaste toidukulude katteks. Hariduskulud võivad muutuda, arvestades õpilaste arvu vähenemist;
- toimetulekutoetuse maksmiseks eraldatavad vahendid jäävad järgnevatel aastatel samale tasemele;
- põllumajandusministeeriumi toetus on kavandatud koolides piima ning puu- ja juurviljade ostuks.

Joonis 4.2.5. Põhitegevuse tulude prognoos. Allikas: Sillamäe linnavalitsuse rahandusosakond

Tabel 4.2.4 SKP ja hindade prognoos (%)

Sillamäe linn	2019	2020	2021	2022	2023	2024
SKP reaalkasv	5,0	-5,5	4,5	3,5	3,0	2,3
SKP nominaalkasv	8,4	-5,6	6,4	6,0	5,8	4,6
Tarbijahinnaindeks	2,3	-0,2	1,4	2,2	2,1	1,9

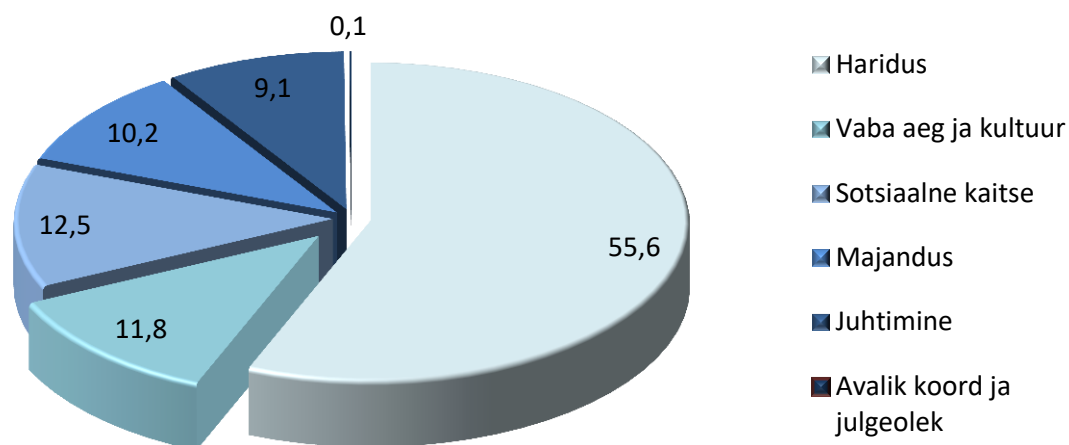
Allikas: Rahandusministeeriumi 2020. aasta suvine majandusprognoos

Tabel 4.2.5 KOV põhitegevuse kulud, € (konsolideerimata)

Sillamäe linn	2014	2015	2016	2017	2018	2019
* Tööjõukulud	-7 147 932	-7 524 072	-7 676 820	-8 109 081	-9 029 675	-9 858 036
* Majanduskulud	-3 728 455	-2 974 644	-2 901 887	-3 086 753	-3 624 838	-4 197 671
* Antud toetused	-1 271 852	-1 262 099	-1 239 325	-1 150 451	-1 145 081	-1 131 250
* Muud tegevuskulud	-672 142	-500 429	-494 739	-538 749	-525 487	-12 721
Kokku	-12 820 382	-12 261 243	-12 312 771	-12 885 034	-14 325 081	15 199 678
Investeeringustegevus	-1 008 809	-742 020	-656 243	1 505 248	-954 774	-2 886 362
* Põhivara soetus	-1 803 691	-1 306 611	-655 745	-1 847 731	-1 768 408	-2 750 784
* Põhivara müük	0	16 125	21 471	1 500	140 000	0
* Saadud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	1 274 368	677 303	32 000	1 126 915	688 930	77 100
* Antud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	-417 280	-75 126	-13 956	2 240 000	0	-193 495
* Finantstulud ja finantskulud	-62 888	-53 712	-40 013	-15 436	-15 296	-19 183
<i>sh intressikulud</i>	-64 530	-54 188	-40 209	-32 608	-31 601	-34 533
Ülejääk / puudujääk	-290 844	-65 958	281 785	2 600 526	672 854	1 826 436

Allikas: Rahandusministeerium

Põhitegevuse kulud jaotuvad KOFS-i reeglite kohaselt tegevuskulude katteks linna poolt antavateks toetusteks ja muudeks linna tegevuskuludeks. Eelarvestrateegia perioodi jooksul planeeritakse mõõdukat tegevuskulude kasvu.

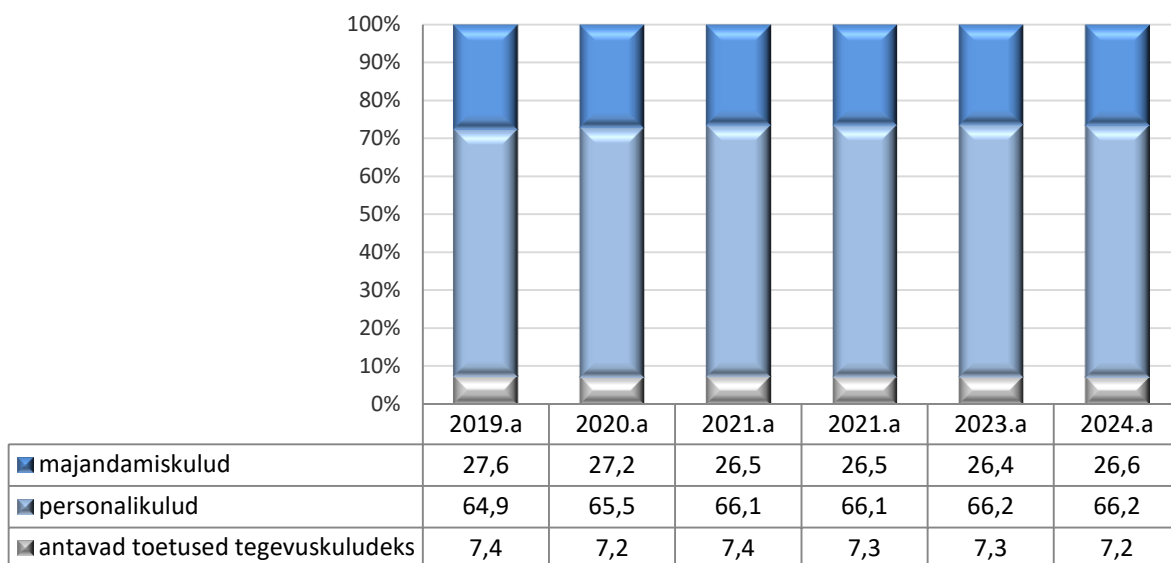

Joonis 4.2.6. Põhitegevuse kulude struktuur 2020. aastal, %. Allikas: Sillamäe linnavalitsuse rahandusosakond

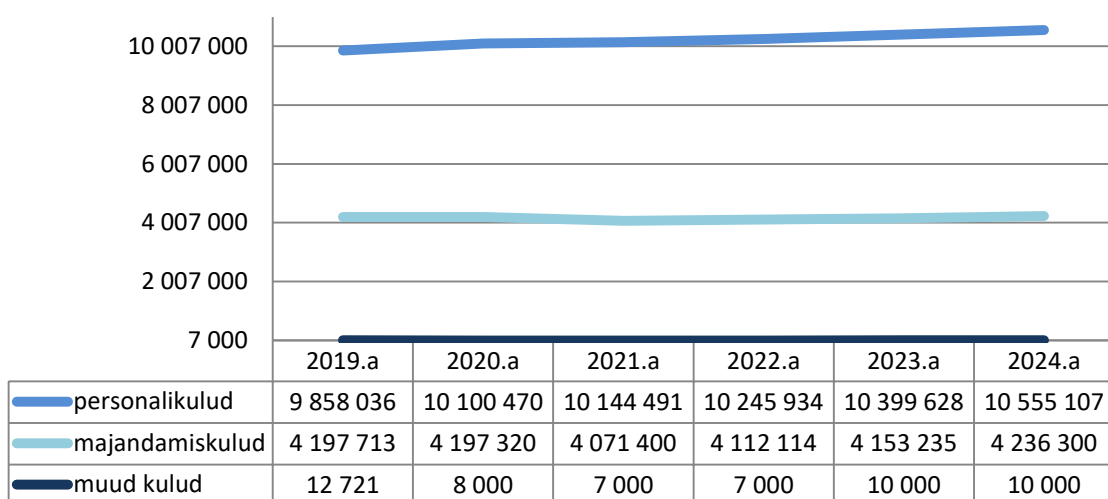
Tabel 4.2.6 Põhitegevuse kulude jaotus

Sillamäe linn	2020 eeldatav täitmine	2021 eelarve	2022 eelarve	2023 eelarve	2024 eelarve
Antavad toetused	1 109 523	1 135 000	1 135 000	1 150 000	1 150 000
Muud tegevuskulud	14 305 790	14 222 891	14 365 048	14 562 863	14 801 407
sh personalikulud	10 100 470	10 144 491	10 245 934	10 399 628	10 555 107
sh majandamiskulud	4 197 320	4 071 400	4 112 114	4 153 235	4 236 300
sh alates 2012 sõlmitud katkestamatud kasutusrendimaksud	4 019	4 019	4 019	1 675	
sh muud kulud	8 000	7 000	7 000	10 000	10 000
Põhitegevuse kulud kokku	15 415 313	15 357 891	15 500 048	15 712 863	15 951 407

Allikas: Sillamäe linnavalitsuse rahandusosakond

Joonis 4.2.7. Põhitegevuse kulude muutuse prognoos. Allikas: Sillamäe linnavalitsuse rahandusosakond

Joonis 4.2.8. Muude tegevuskulude, sh personali-, majandamis- ja muude kulude muutus. Allikas: Sillamäe linnavalitsuse rahandusosakond

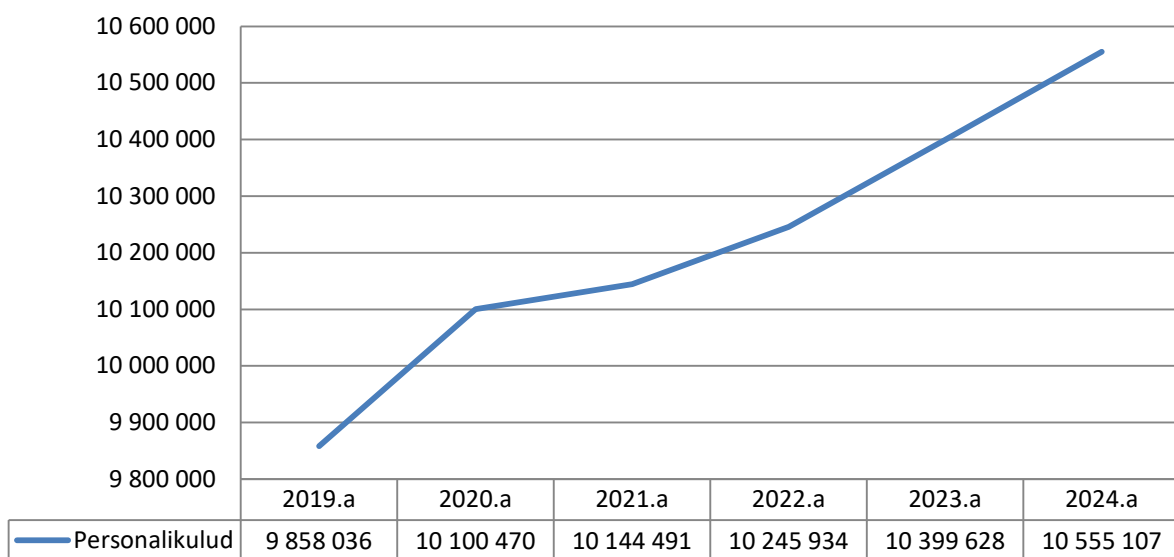
Linnaeelarve kavandamiseks tegevusalade järgi on vajalik määrata peamised sisendid kõikide asutuste kohta, nendeks on iga asutuse personalikulu ja majanduskulu. Personalikulu 2020.a on linnaeelarvesse kavandatud 66,2% linna vahenditest ning 33,8% riigieelarvest. 2019. aastal olid suurendatud kõikide hallatavate asutuste personalikulud 2% võrra. Erandiks olid lasteaiad, kus lasteaija õpetajate töötasu kasv seotud palgataseme keskmiselt 5,2% tõusuga, pedagoogide palgad kasvavad 1125 eurolt 1184 euroni, magistrikraadiga õpetajatel ja

tugispetsialistidel 1250 eurolt 1315 euron. Töötasu kasvule osutas olulist mõju riigieelarvest eraldatud sihtotstarbeline toetus. Võrreldes 2019. aastaga suurenesid personalikulud 2020. aastal 2,46% võrra.

Tabel 4.2.7 Personalikulude prognoos

Sillamäe linn	2020	2021	2022	2023	2024
Personalikulud	10 100 470	10 144 491	10 245 934	10 399 628	10 555 107
%		0,44%	1,00%	1,50%	1,50%

Allikas: Sillamäe linnavalitsuse rahandusosakond

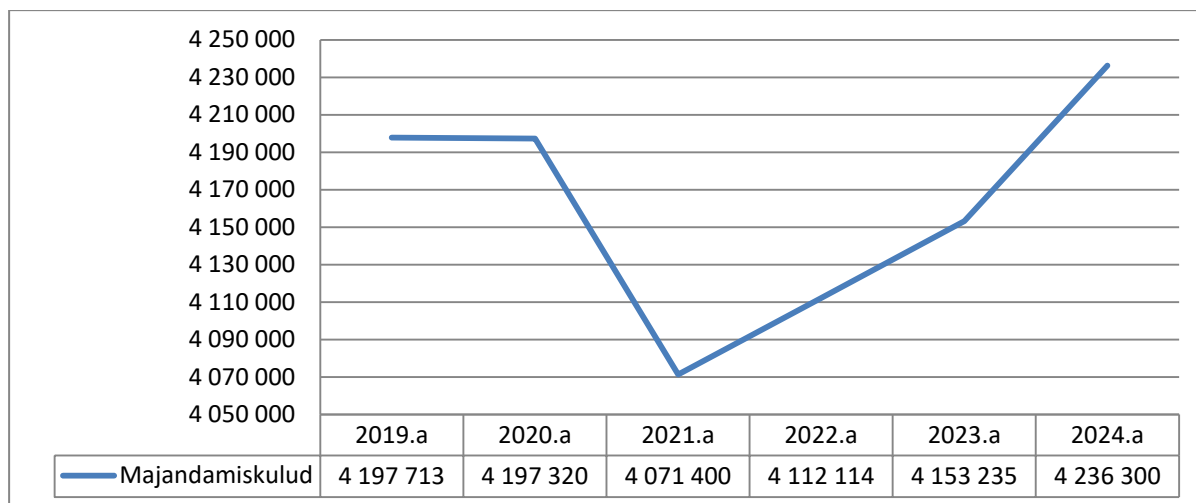
Joonis 4.2.9. Personalikulude prognoos. Allikas: Sillamäe linnavalitsuse rahandusosakond

2020. aastast kavandatakse majanduskulude kasvu kõikides valdkondades 1 - 2% igal aastal perioodil 2022-2024.

Tabel 4.2.8 Majandamiskulude prognoos

Sillamäe linn	2020	2021	2022	2023	2024
Majandamiskulud	4 197 320	4 071 400	4 112 114	4 153 235	4 236 300
%		-3,00%	1,00%	1,00%	2,00%

Allikas: Sillamäe linnavalitsuse rahandusosakond

Joonis 4.2.10. Majandamiskulude prognoos. Allikas: Sillamäe linnavalitsuse rahandusosakond

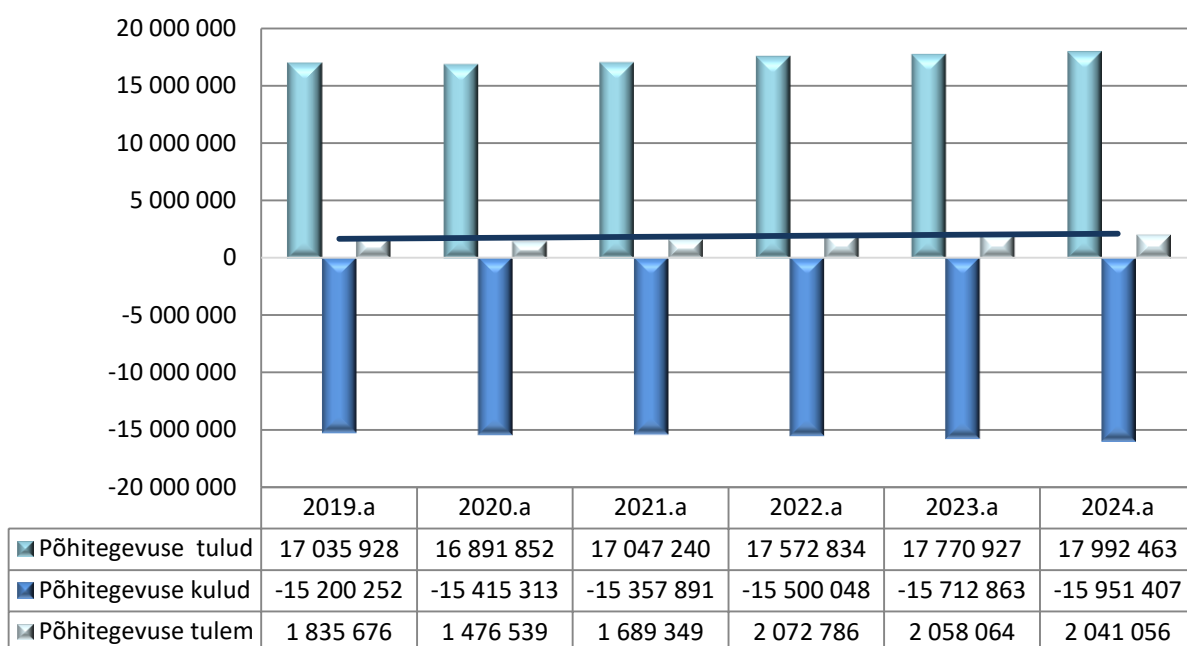
Põhitegevuse kulude arvelt (millele vastavalt võimalustele tuleb leida kaasrahastusi ja toetusi) tuleb leida võimalused järgmiste tegevuste elluviimiseks:

Tabel 4.2.9 Investeeringuobjektid* (alati "+" märgiga)

Sillamäe linn	2020 eeldatav täitmine	2021 eelarve	2022 eelarve	2023 eelarve	2024 eelarve
01 Üldised valitsussektori teenused	0	30 000	0	30 000	30 000
sh toetuse arvelt					
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	0	30 000	0	30 000	30 000
02 Riigikaitse	0	0	0	0	0
sh toetuse arvelt					
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)					
03 Avalik kord ja julgeolek	0	0	0	0	0
sh toetuse arvelt					
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)					
04 Majandus	6 363 523	3 333 073	1 843 333	1 081 667	550 000
sh toetuse arvelt	3 654 836	1 179 005	163 333	151 667	
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	2 708 687	2 154 068	1 680 000	930 000	550 000
05 Keskkonnakaitse	98 490	600 000	400 000	387 000	0
sh toetuse arvelt		200 000	200 000	0	
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	98 490	400 000	200 000	387 000	
06 Elamu- ja kommunaalmajandus	73 055	1 333 333	1 000 000	0	0
sh toetuse arvelt	46 531	933 333	700 000		
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	26 524	400 000	300 000		
07 Tervishoid	0	0	0	0	0
sh toetuse arvelt					
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)					

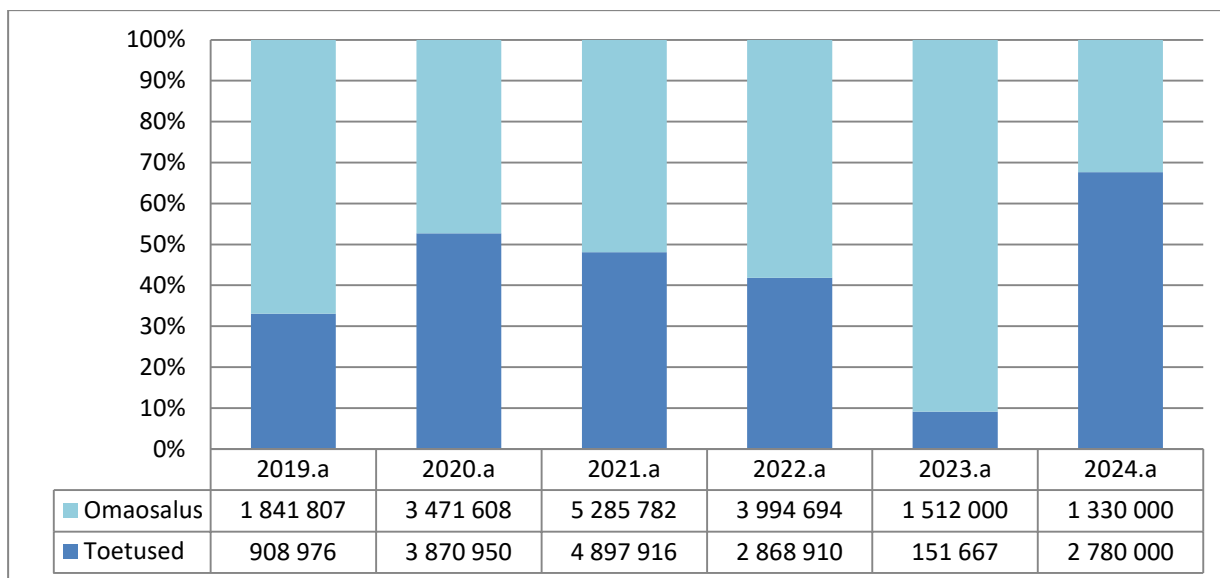
08 Vabaaeg, kultuur ja religioon	78 984	500 000	500 000	0	630 000
<i>sh toetuse arvelt</i>					530 000
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	78 984	500 000	500 000		100 000
09 Haridus	528 506	3 387 291	3 120 271	165 000	2 900 000
<i>sh toetuse arvelt</i>	169 583	1 955 577	1 805 577	0	2 250 000
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	358 923	1 431 714	1 314 694	165 000	650 000
10 Sotsiaalne kaitse	200 000	1 000 000	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>		630 000			
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	200 000	370 000			
KÕIK KOKKU	7 342 558	10 183 698	6 863 604	1 663 667	4 110 000
<i>sh toetuse arvelt</i>	3 870 950	4 897 916	2 868 910	151 667	2 780 000
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	3 471 608	5 285 782	3 994 694	1 512 000	1 330 000

Allikas: Sillamäe linnavalitsuse rahandusosakond

Joonis 4.2.11. Põhitegevuse tulemi prognoos. Allikas: Sillamäe linnavalitsuse rahandusosakond

Põhitegevuse tulemi leitakse põhitegevuse tulude kogusumma ja põhitegevuse kulude kogusumma vahena. Sellest on näha, et põhitegevuse tulemi väärtus on prognoosi perioodiks positiivne, mis võimaldab linnal panustada investeerimistegevusse omafinantseerimise võimekuse arvelt.

Joonis 4.2.12. Investeeringud omaosaluse ja toetuse arvelt 2019-2024. Allikas: Sillamäe linnavalitsuse rahandusosakond

31. 01. 2017.a võeti vastu linnavolikogu otsus nr 186 „**Aktsiaseltsile Sillamäe-Veevärk antud sihtfinantseeringu osaline tagastamine**“ järgmistel tingimustel:

1. Sõlmida Aktsiaseltsiga Sillamäe-Veevärk (edaspidi ka Sihtfinantseeringu saaja) kokkulepe 1. aprillil 2010. a sõlmitud sihtfinantseerimise lepingu nr 9-2.3/7 muutmiseks järgmistel tingimustel:

1.1. sihtfinantseeringu saaja tagastab saadud sihtfinantseeringu osaliselt summas 2 240 000 eurot;

1.2. sihtfinantseeringu tagastamise periood: 1.01.2017. a – 31.12.2044. a;

1.3. sihtfinantseeringu saaja hüvitab Sillamäe linnale sihtfinantseeringu andmiseks võetud laenu intressi: intressimäär on võrdne linna poolt võetud sihtotstarbelise laenu intressimääraga vastavalt Sihtasutusega Keskkonnainvesteeringute Keskus sõlmitud laenulepingule;

1.4. sihtfinantseeringu tagasimaksmise summa – 80 000 eurot kalendriaastas;

1.5. sihtfinantseeringu saajal on võimalik taotleda maksepuhkust, et tagada positiivsed rahavood, riigiasutuste ettekirjutuste täitmine või muud projektiga „Sillamäe linna veevarustus- ja kanalisatsioonisüsteemide rekonstrueerimine“ seotud kohustused. Maksepuhkust on võimalik taotleda nii põhiosa kui hüvitamisele kuuluva intressi osas. Maksepuhkuse taotlus esitakse korraga 1-aastase perioodi kohta. Maksepuhkuse perioodil vee- ja kanalisatsiooniteenuse tasust laekunud raha tuleb mahus, milles

sihtfinantseeringut maksepuhkuse perioodil oleks tasutud, akumul eerida (hoiustada kredi idiasutuses) ning tagab akumul eeritud vahendite ülekandmise Sihtfinantseeringu saajale hiljemalt sihtfinantseerimise tagastamise perioodi lõppemise tähtajaks. Maksepuhkuse perioodil võib eelpool näidatud akumul eeritud raha kasutada aktsiakapitali suurendamiseks. Kui sihtfinantseeringu tagastamise perioodil suurendatakse aktsiakapitali eelpool viidatud akumul eeritud vahendite väärtuses, vähendatakse selle võrra tagasimaksmisele kuuluvat summat. Maksepuhkuse perioodi võrra pikeneb sihtfinantseeringu tagasimaksmise lõpptähtaeg.

4.3. Olulisemad tegevused ja investeeringud

Tabel 4.3.1 Olulisemad investeeringud varasematel perioodidel

Projekti nimetus	Aasta	Linna osalus, €
Sillamäe kultuurikeskuse restaureerimise projekt	2002-2004	14 117,83
Sillamäe linna viidamajandus	2003-2004	14 439,24
Sillamäe lasteaedade Rukkilill, Jaaniussike, Päikseke ja Laste Hoolekande Asutuse Lootus renoveerimine	2005	67 023,31
Kalevi regionaalse spordikompleksi hoone jaoks energiakasutuse tõhustamise tõstmise ja küttekulude alandamise projekt	2005-2006	20 451,73
Sillamäe skatepargi rajamine	2005-2006	12 890,98
Sillamäe spordi- ja mänguväljakute rajamine	2006	11 504,1
Kino tuleb tagasi	2007-2008	22 321,65
Sillamäe lasteaia Helepunased Purjed ujula renoveerimine	2008	58 428,03
Sillamäe rannapargi parkla rajamine	2008	13 508,62
Sillamäe jäätmejaama projekteerimine	2008	11 402,86
Munitsipa-l üürielamufondi renoveerimine (Kajaka 16)	2009	87 966,97
Sillamäe Linna Keskraamatukogu hoone fassaadi renoveerimine	2009	18 154,17
Kunstmurukattega jalgpalliväljaku ehitus	2009	237 240
Sillamäe Huvi- ja Noortekeskuse Ulei akende vahetamine	2010	21 202,1
Sillamäe Spordikompleksi Kalev hoone renoveerimine	2011	316 507,29
Sillamäe Lasteaia Jaaniussike hoone renoveerimine	2011	225 215,57
Sillamäe Kultuurikeskuse hoone renoveerimine	2010-2013	816 546
Sillamäe Vanalinnakooli aula renoveerimine	2012-2013	105 381,61
Sillamäe Avatud Noortekeskuse hoone fassaadi renoveerimine	2013	9 166
Sillamäe prügila sulgemine	2010-2014	112 493,5
Sillamäe Kannuka Kooli söökla ja köögiploki renoveerimine	2014	218 255,9
Sillamäel Lev Tolstoi tänava rekonstrueerimine	2014	1 057
Sillamäe linna veevarustus- ja kanalisatsioonisüsteemide rekonstrueerimine	2008-2015	4 657 020
Sillamäe gümnaasiumihoone rekonstrueerimine	2013-2015	190 023,48
Sillamäe Lasteaia Helepunased Purjed sokli ja sillutisriba renoveerimine	2015	21 064,80
Sillamäe Kultuurikeskuse abihoone sokli ja sillutisriba renoveerimine	2015	30 855,92
Sillamäel Huvi- ja Noortekeskuse Ulei ja Muusikakooli hoone osaline rekonstrueerimine	2016	27 283,00

Kasutusest välja langenud munitsipaalomandisse kuuluva või hoonestusõigusega koormatud kinnisasjal asuva elamu lammutamine	2016	24 616,80
Sillamäe linna ajaloolise keskuse merele avamine läbi Mere pst Rekonstrueerimise	2017	269 135,09
Lev Tolstoi tänava rekonstrueerimise II etapp	2018	85 800,00
Kergliiklustee ehitamine (Gagarini tn – Geoloogia tn)	2018	310 995,00
Sillamäe Lasteaia Päikseke hoone energiatõhususe tõstmine	2017-2019	293 968
Kajaka tn treppide renoveerimine	2019	323 400
Purskkaevu rajamine	2019	167 274
Kesk tänaval asuva Sõtke jõe tammi renoveerimine	2019	353 350

Allikas: Sillamäe linnavalitsuse arenguosakond

Allpool toodud investeeringud konkretiseerivad arengukavas püstitatud strateegilisi eesmärke ja arengukavas esitatud lahendamist vajavaid väljakutseid. Konkreetsete investeeringute nimekiri ja maht kinnitatakse igal aastal koos aastaeelarvega ja vastavalt käesoleva eelarvestrateegiaga. Toodud meetmete üldmaksumused on valdavalt hinnangulised ning nende elluviimise kulud vajavad täpsustamist.

Tabel 4.3.2 Planeeritavad linna suurimad ja tähtsamad investeeringuprojektid

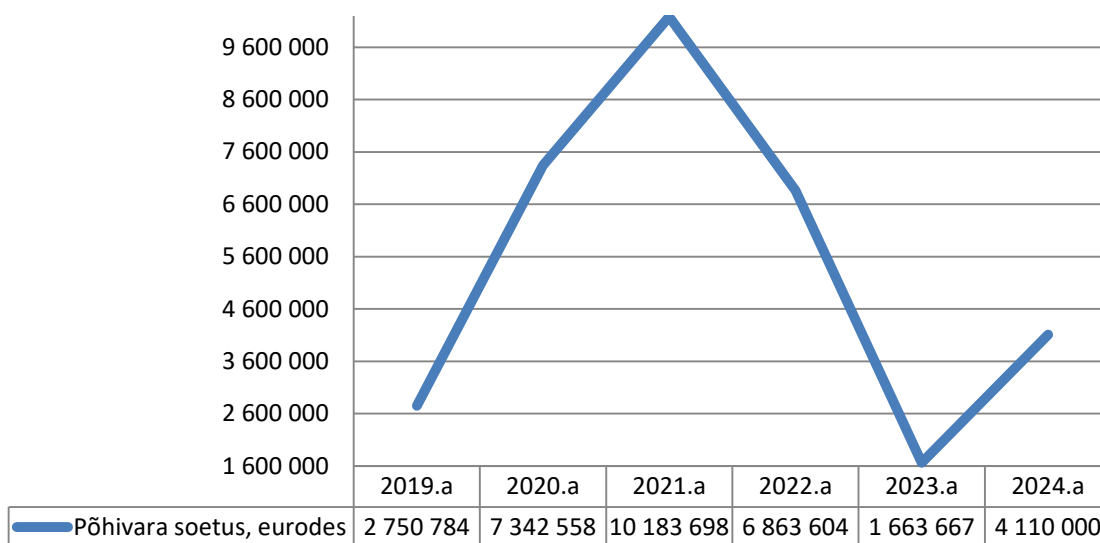
Sillamäe linn	2020 eeldatav täitmine	2021 eelarve	2022 eelarve	2023 eelarve	2024 eelarve
Linnavalitsuse hoone remont (01)	0	30 000	0	30 000	30 000
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		30 000		30 000	30 000
Teede remont (04)	2 878 913	679 000	420 000	500 000	500 000
<i>sh toetuse arvelt</i>	1 738 000	179 000			
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	1 140 913	500 000	420 000	500 000	500 000
Gagarini tn ja Geoloogia tänava tee- ja heakorrastusprojekti realiseerimine (04)	250 669	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	250 669				
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>					
Viru puistee projekteerimine ja ümberehitus (04)	20 000	500 400	500 000	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>		289 332			
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	20 000	211 068	500 000		
Ranna tn renoveerimine (04)	0	1 000 000	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		1 000 000			
M. Rumjansevi tn renoveerimine (04)	0	800 000	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>		640 000			
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		160 000			
Rannapromenaadi rajamine (04)	3 059 110	278 673	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	1 612 917	70 673		.	

sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	1 446 193	208 000			
Lastemänguväljaku rajamine (04)	65 000	50 000	50 000	50 000	50 000
sh toetuse arvelt					
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	65 000	50 000	50 000	50 000	50 000
J.Gagarini tänaval jalakäijate liikumise korraldamise projekteerimine (04)	9 831	0	0	0	0
sh toetuse arvelt					
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	9 831				
Väikesadama projekteerimine (04)	80 000	0	0	0	0
sh toetuse arvelt	53 250				
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	26 750				
Väikesadama ümberehitamine (04)	0	0	263 333	251 667	0
sh toetuse arvelt			163 333	151 667	
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)			100 000	100 000	
J.Gagarini tn. trepi projekteerimine (04)	0	0	0	30 000	0
sh toetuse arvelt					
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)				30 000	
J.Gagarini tn. trepi ehitamine (04)	0	0	0	250 000	0
sh toetuse arvelt					
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)				250 000	
Kesktrepi remont (04)	0	25 000	110 000	0	0
sh toetuse arvelt					
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)		25 000	110 000		
I.Pavlovi tn renoveerimine (04)	0	0	500 000	0	0
sh toetuse arvelt					
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)			500 000		
Kesk tänaval asuva Sõtke jõe tammi renoveerimine (04)	49 050	0	0	0	0
sh toetuse arvelt					
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	49 050				
Jäätmejaama projekteerimine ja ehitamine (05)	49 440	600 000	400 000	0	0
sh toetuse arvelt		200 000	200 000		
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	49 440	400 000	200 000		

Veski tänaval asuva Sõtke jõe tammi renoveerimine (05)		0	0	387 000	0
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>				387 000	
Tänavavalgustuse taristu projekteerimine ja renoveerimine (06)	62 880	1 333 333	1 000 000	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	46 531	933 333	700 000		
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	16 349	400 000	300 000		
Projekti koostamine „Terviserajale elektrikaabli ja elektrikilbi paigaldamine“ (06)	10 175	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	10 175				
Sillamäe kergejõustiku- ja jalgpallistaadioni projekteerimine (08)	38 760	0	500 000	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	38 760		500 000		
Sillamäe Kultuurikeskuse Kesk tn 24 territooriumi heakorrastus - ja parkimisplatsi projekteerimine (08)	21 600	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	21 600				
Sillamäe Kultuurikeskust (Kesk 24) ümbritseva territooriumi heakorrastus (08)	0	500 000	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		500 000			
Sillamäe Raamatukogu katuse remont (08)	8 040	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	8 040				
Sillamäe Spordikompleks Kalev. Hoone tuleohutusalase projekti koostamine.	10 584	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	10 584				
Sillamäe muuseumi maa-ala heakorrastamine (08)	0	0	0	0	630 000
<i>sh toetuse arvelt</i>					530 000
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>					100 000
Sillamäe Vanalinna Kooli hoone projekteerimine ja ehitamine (09)	466 568	3 100 271	3 120 271	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	169 583	1 805 577	1 805 577		
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	296 985	1 294 694	1 314 694		

Sillamäe Eesti Põhikoolis tulekindlate akende paigaldamine. (Päästeameti	42 918	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	42 918				
Kannuka koolihoone trepi, sokli ja sillutisriba remont (09)	0	10 660	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		10 660			
Kannuka Kooli ümberehitamine (09)	0	0	0	50 000	1 900 000
<i>sh toetuse arvelt</i>					1 700 000
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>				50 000	200 000
Gümnaasiumi söökla ja köögiblokki remont (09)		150 000		0	
<i>sh toetuse arvelt</i>		150 000			
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>					
Gümnaasiumi korvpalliväljak (09)		0		70 000	
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>				70 000	
Sillamäe Lasteaed Päikseke.Lasteaia territooriumi piirde vahetamine. (09)		60 000			
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		60 000			
Sillamäe Lasteaed Jaaniussike. Lasteaia territooriumi piirde vahetamine. (09)	19 020	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	19 020				
Sillamäe Lasteaed Rukkilill. Päästeameti ettekirjutuse täitmine (09)	0	18 600	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		18 600			
V.Majakovski 7 hoone rekonstrueerimine(09)	0	0	0	45 000	1 000 000
<i>sh toetuse arvelt</i>					550 000
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>				45 000	450 000
Sillamäe Muusikakool saali renoveerimine (09)	0	23 760	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		23 760			
Sillamäe Muusikakool. Kontsertklaveri soetamine (09)	0	24 000	0	0	0

<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		24 000			
Hoolekandeaustus "Sügis".Hoone energiatõhususe tõstmine (10)	0	1 000 000	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>		630 000			
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		370 000			
Laste Hoolekande Asutuse Lootus hoone rekonstrueerimistööd (10)	200 000	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	200 000				
KÕIK KOKKU	7 342 558	10 183 698	6 863 604	1 663 667	4 110 000
<i>sh toetuse arvelt</i>	3 870 950	4 897 916	2 868 910	151 667	2 780 000
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	3 471 608	5 285 782	3 994 694	1 512 000	1 330 000

Joonis 4.3.1. Põhivara soetus, €. Allikas: Sillamäe linnavalitsuse rahandusosakond

Finantstulud investeerimistegevuseks kaetakse vahenditest, mis on kavandatud vabade vahendite deposti paigutamisest. Finantskulud investeerimistegevusest koosnevad summadest, mis linn tagastab laenulepingu alusel.

Tabel 4.3.4 Investeerimistegevus, €

Sillamäe linn	Tegelik	Eelarve	Kava			
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Finantstulud (+)	15 350	15 000	15 000	12 000	10 000	9 000
Finantskulud (-)	-34 533	-40 000	-42 000	-43 000	-45 000	-50 000

Allikas: Sillamäe linnavalitsuse rahandusosakond

Arvestatud on linna poolt investeerimistegevusse suunatud vahendeid (ilma toetuste, sihtfinantseerimiste ja laenurahata). Investeerimistegevuse eesmärk on tagada linnavara säilimine, korrashoid ja vastavus normatiividele, samuti võimalusel parendused. Seetõttu tuleb tagada investeerimistegevuse osakaal vähemalt praegusel tasemel. Investeerimistegevuses tuleb eelistada töös olevate projektide lõpetamist.

Tabel 4.3.5 Olulisemad käimasolevad ja perspektiivsed investeeringuprojektid ja linna oodatav osalus nendes, €

Projekti nimetus	Sillamäe linna osalus aastate kaupa, eurot				
	2020	2021	2022	2023	2024

Rannapromenaadi projekteerimine ja rajamine	1 446 193	208 000			
Sillamäe Vanalinna kooli rekonstrueerimine	296 985	1 294 694	1 314 694		
Teede remont	1 140 913	500 000	420 000	500 000	500 000
Tänavavalgustuse taristu projekteerimine ja renoveerimine	16 349	400 000	300 000		
Viru puiestee projekteerimine ja ümberehitus	20 000	211 068	500 000		
Väikesadama projekteerimine ja ümberehitamine	26 750		100 000	100 000	
Kannuka kooli ümberehitamine				50 000	200 000
Jäätmejaama ehitamine	49 440	400 000	200 000		

Allikas: Sillamäe linnavalitsuse arenguosakond

Ülejäänud investeeringutest tuleb eelistada linna arengukavas toodud investeeringuid, teisi investeeringuid, mis võimaldavad kulude kokkuhoidu, avaliku teenuse paremat kättesaadavust ja kvaliteeti ning ohutust, sh järelevalveorganite ettekirjutuste täitmist.

4.4. Eeldatav finantseerimistegevuse maht ja likviidsete varade muutus

31.12.2019.a. seisuga moodustas Sillamäe linnavalitsuse laenukohustise üldsumma 5 204 171 eurot:

- 32 149 eurot - kohustis DanskeBank ees. 2015. aastal sõlmis linn laenulepingu investeerimiskava kulude osaliseks katteks. Laenuleping lõppeb 25.06.2020.a., intressimäär - (6 kuu EURIBOR + 0,74%);
- 121 154 eurot - kohustis DanskeBank ees. 2016. aastal sõlmis linn laenulepingu investeerimiskava kulude osaliseks katteks. Laenuleping lõppeb 25.06.2023.a., intressimäär - (6 kuu EURIBOR + 0,81%);
- 2 956 074 eurot - laenukohustised SA-le Keskkonnainvesteeringute Keskus (KIK). Laenuleping oli sõlmitud 2010. aastal projekti „Sillamäe linna veevarustus- ja kanalisatsioonisüsteemide rekonstrueerimine“ realiseerimiseks linna omafinantseerimise osa kindlustamise eesmärgil. Laenuleping lõppeb 27.08.2030.a., intressimäär - (6 kuu EURIBOR + 1%);

- 386 223 eurot – kohustis Swedbank ees. 2017. aastal sõlmis linn laenulepingu investeerimiskava kulude osaliseks katteks. Laenuleping lõpeb 28.06.2025.a., intressimäär - (6 kuu EURIBOR + 0,70%).
- 708 571 eurot - kohustis SEB Ühispanka ees. 2018. aastal sõlmis linn laenulepingu investeerimiskava kulude osaliseks katteks. Leping lõpeb 28.09.2027. (6 kuu EURIBOR + 0,99%).

2019. aastal võttis linn laenu SEB Ühispank-lt (panga nimi) summas 1 000 000 eurot 2019. aasta investeerimiskava elluviimise kulude osaliseks katmiseks. Leping lõpeb 17.11.2029 (6 kuu EURIBOR + 1,09%).

2019. aasta jooksul tagastas linn:

- DanskeBank-le 98 912 eurot põhiosa maksest, intressikulud moodustavad 1 637 eurot,
- SA Keskkonnainvesteeringute Keskusele (KIK) 268 734 eurot põhiosa maksest, intressikulud - 21 736 eurot,
- Swedbank-le 70 223 eurot põhiosa maksest, intressikulud - 3 006 eurot,
- SEB Ühispank-le 91 429 eurot põhiosa maksest, intressikulud - 8 154 eurot.

Tabel 4.4.1. 2019.a Sillamäe Linnavalitsuse laenukohustiste muutus (konsolideerimata), €

	Jääk aasta alguses	Võetud	Makstud	Jääk aasta lõpus
DanskeBank 2015.a	96 445	0	64 296	32 149
DanskeBank 2016.a	155 769	0	34 615	121 154
Kokku DanskeBank Leedu filial	252 215	0	98 912	153 303
KIK SA	3 224 808	0	268 734	2 956 074
Swedbank	456 446	0	70 223	386 223
SEB Ühispank	800 000	1 000 000	91 429	1 708 571
KOKKU	4 733 469	1 000 000	529 298	5 204 171

Allikas: Sillamäe linnavalitsuse rahandusosakond

Tabel 4.4.2. Likviidsete varade muutus

	2019 täitmine	2020 eeldatav täitmine	2021 eelarve	2022 eelarve	2023 eelarve	2024 eelarve
Finantseerimistegevus	470 703	1 030 155	1 384 470	1 932 908	-526 064	-685 056
Kohustuste võtmine (+)	1 000 000	1 628 144	2 134 470	2 862 908	473 936	314 944
Kohustuste tasumine (-)	-529 297	-597 989	-750 000	-930 000	-1 000 000	-1 000 000

Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	532205	-539 442	-2 113 883	0	0	0
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	2 653 325	2 113 883	0	0	0	0
Võlakohustused kokku aasta lõpu seisuga	6 072 263	6 278 590	7 659 041	9 587 930	9 060 191	8 345 135

Allikas: Sillamäe linnavalitsuse rahandusosakond

Linna tütarettevõtte AS Sillamäe-Veevärk sõlmis 2014. aastal (muudetud 2015 aastal seoses laenulepingu summa täpsusega) SA Keskkonnainvesteeringute Keskus (KIK) laenulepingu summas 275 160 eurot, et kindlustada projekti „Sillamäe linna veevarustus- ja kanalisatsioonisüsteemide rekonstrueerimine“ III etappi omafinantseerimise osa. Põhiosa maksmise algas 2016. aastast, laenuleping lõpeb 27.08.2025.a., intressimäär - (6 kuu EURIBOR + 1,25%). 2019. aasta jooksul tagastas AS Sillamäe-Veevärk SA Keskkonnainvesteeringute Keskusele 27 516 eurot põhiosa maksest.

31.12.2019 seisuga moodustab linna laenukohustiste üldsumma 5 369 267 eurot..

Tabel 4.4.3 Linna 2019.a laenukohustiste muutus (konsolideeritud), €

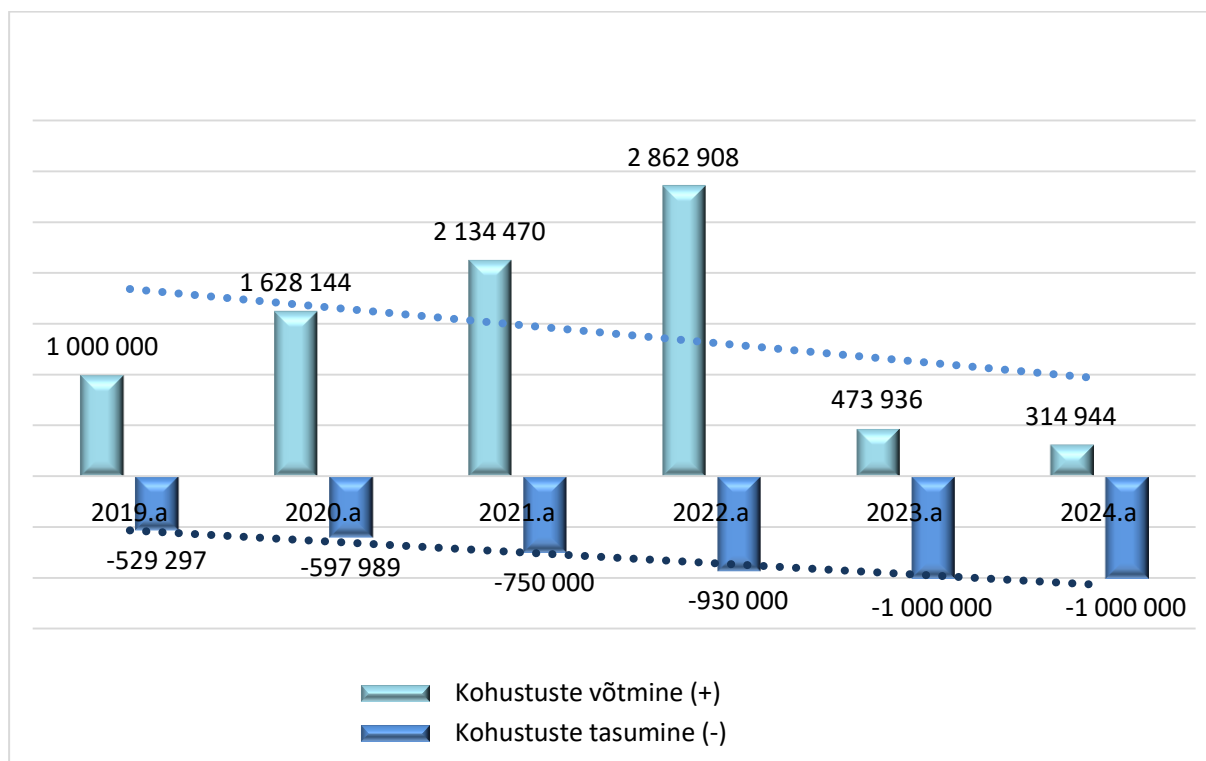
	Jääk aasta algus	Võetud	Makstud	Jääk aasta lõpus
Linnavalitsus	4 733 469	1 000 000	529 298	5 204 171
AS Sillamäe-Veevärk	192 612	0	27 516	165 096
AS MEKE Sillamäe	70 000	0	70 000	0
KOKKU	4 996 081	1 000 000	626 814	5 369 267

Allikas: Sillamäe linnavalitsuse rahandusosakond

Kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadus (KOFs) sätestab, et omavalitsuse netovõlakoormus, mis koosneb võetud laenudest, kapitalirendi- ja faktooringukohustustest, emiteeritud võlakirjadest, tasumise tähtjaks täitmata jäänud kohustustest, tagastamisele kuuluvatest sihtfinantseerimisena ja kaasfinantseerimisena saadud ettemaksetest, pikaajalistest võlgadest tarnijatele, teenuste kontsessioonikokkulepetest tekkivatest kohustustest ja muudest pikaajalistest kohustustest, mis nõuavad tulevikus raha väljamaksmist, ei tohi olla suurem, kui kuuekordne põhitegevuse tulude ja kulude vahe ning ühtlasi ei tohi ta ületada sama aruandeaasta põhitegevuse tulude kogusummat. Samas, kui kuuekordne põhitegevuse tulude ja kulude vahe jääb väiksemaks 60%-st aruandeaasta põhitegevuse tuludest, on netovõlakoormuse maksimumpiiriks 60% põhitegevuse tuludest. Seega on Sillamäe linna netovõlakoormus kindlalt lubatud piires.

Teine KOFsis sätestatud finantsdistsipliini tagamise meede on põhitegevuse tulemi väärtus, mis võib aruandeaasta lõpu seisuga olla null või positiivne. Sillamäe linna põhitegevuse tulemi

oli 2019.a lõpuks positiivne summas 1 835 676 eurot. Põhitegevuse tulemi lubatud väärtusest kinnipidamisega tagatakse jätkusuutlik majandamine ning investeerimisvõimalused.

Joonis 4.4.1. Finantseerimistegevuse muutuse prognoos. Allikas: Sillamäe linnavalitsuse rahandusosakond

4.5. KOV ja KOV arvestusüksuse põhitegevuse tegelik, jooksvaks aastaks prognoositud ja eelarvestrateegia perioodiks prognoositav põhitegevuse tulem

Tabel 4.5.1 Sillamäe linna põhitegevuse tulemi prognoos

Sillamäe linn	2019 täitmine	2020 eeldatav täitmine	2021 eelarve	2022 eelarve	2023 eelarve	2024 eelarve
Põhitegevuse tulud kokku	17 035 927	16 891 852	17 042 320	17 572 834	17 770 927	17 992 463
Maksutulud	8 331 847	8 113 169	8 247 360	8 410 017	8 560 927	8 772 463
sh tulumaks	8 242 377	8 012 669	8 132 860	8 295 517	8 461 427	8 672 963
sh maamaks	84 492	84 500	84 500	84 500	84 500	84 500
sh muud maksutulud	4 978	16 000	30 000	30 000	15 000	15 000
Tulud kaupade ja teenuste müügist	1 862 867	1 874 842	1 890 547	1 953 000	1 985 000	1 995 000
Saadavad toetused tegevuskuludeks	6 782 120	6 802 584	6 804 413	7 109 817	7 125 000	7 125 000
sh tasandusfond (lg 1)	2 094 862	1 893 755	2 000 000	2 150 000	2 150 000	2 150 000
sh toetusfond (lg 2)	4 035 256	4 305 080	4 305 080	4 349 817	4 350 000	4 350 000
sh muud saadud toetused tegevuskuludeks	652 002	603 749	499 333	610 000	625 000	625 000
Muud tegevustulud	59 093	101 257	100 000	100 000	100 000	100 000
Põhitegevuse kulud kokku	15 200 251	15 415 313	15 357 891	15 500 048	15 712 863	15 951 407
Antavad toetused tegevuskuludeks	1 131 782	1 109 523	1 135 000	1 135 000	1 150 000	1 150 000
Muud tegevuskulud	14 068 470	14 305 790	14 222 891	14 365 048	14 562 863	14 801 407
sh personalikulud	9 858 036	10 100 470	10 144 491	10 245 934	10 399 628	10 555 107
sh majandamiskulud	4 197 713	4 197 320	4 071 400	4 112 114	4 153 235	4 236 300
sh alates 2012 sõlmitud katkestamatud kasutusrendimaksed	5 000	4 019	4 019	4 019	1 675	
sh muud kulud	12 721	8 000	7 000	7 000	10 000	10 000
Põhitegevuse tulem	1 835 676	1 476 539	1 684 429	2 072 786	2 058 064	2 041 056

Allikas: Sillamäe linnavalitsuse rahandusosakond

4.6. KOV ja KOV arvestusüksuse tegelik, jooksvaks aastaks prognoositud ja eelarvestrateegia perioodiks prognoositav netovõlakoormus

Eelarvestrateegias tuleb planeerida põhitegevuse tulem (mis peab olema 0 või suurem) ja netovõlakoormus.

Tabel 4.6.1 Sillamäe linna arvestusüksuse eelarvestrateegia koondtabel

Sillamäe linn	2019 täitmine	2020 eeldatav täitmine	2021 eelarve	2022 eelarve	2023 eelarve	2024 eelarve
Põhitegevuse tulud kokku	18 186 758	17 998 952	18 191 505	18 777 828	19 029 621	19 323 892
Põhitegevuse kulud kokku	16 407 826	16 486 204	16 462 161	16 659 968	16 925 900	17 237 327
<i>sh alates 2012 sõlmitud katkestamatud kasutusrendimaksed</i>	5 000	4 019	4 019	4 019	1 675	0
Põhitegevustulem	1 778 932	1 512 748	1 729 344	2 117 860	2 103 721	2 086 565
Investeeringustegevus kokku	-2 124 884	-3 519 878	-5 232 782	-4 055 694	-1 582 000	-1 406 000
Eelarve tulem	-345 953	-2 007 130	-3 503 438	-1 937 834	521 721	680 565
Finantseerimistegevus	470 703	1 030 155	1 384 470	1 932 908	-526 064	-685 056
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	493 130	-590 442	-2 110 883	3 000	3 000	3 000
Nõuete ja kohustuste saldode muutus (+/-)	368 380	386 533	8 085	7 926	7 343	7 491
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	3 014 893	2 424 451	313 568	316 568	319 568	322 568
Võlakohustused kokku aasta lõpu seisuga	6 078 013	6 284 340	7 664 791	9 593 680	9 065 941	8 380 885
<i>sh kohustused, mille võrra võib ületada netovõlakoormuse piirmäära (arvestusüksuse väline)</i>	0	0	0	0	0	0
Netovõlakoormus (eurodes)	3 063 120	3 859 889	7 351 223	9 277 112	8 746 373	8 058 317
Netovõlakoormus (%)	16,8%	21,4%	40,4%	49,4%	46,0%	41,7%
Netovõlakoormuse ülemmäär (eurodes)	10 912 055	15 167 670	17 333 630	12 731 274	12 632 376	12 519 390
Netovõlakoormuse ülemmäär (%)	60,0%	84,3%	95,3%	67,8%	66,4%	64,8%
Vaba netovõlakoormus (eurodes)	7 848 935	11 307 781	9 982 407	3 454 162	3 886 003	4 461 073

Allikas: Sillamäe linnavalitsuse rahandusosakond

4.7. Muu KOV finantsjuhtimise korraldamiseks oluline informatsioon

Tabel 4.7.1. Sillamäe linna eelarvestrateegia perioodiks prognoositavad majandusnäitajad

Sillamäe linn	2019 täitmine	2020 eeldatav täitmine	2021 eelarve	2022 eelarve	2023 eelarve	2024 eelarve
Põhitegevuse tulud kokku	17 035 927	16 891 852	17 042 320	17 572 834	17 770 927	17 992 463
Maksutulud	8 331 847	8 113 169	8 247 360	8 410 017	8 560 927	8 772 463
sh tulumaks	8 242 377	8 012 669	8 132 860	8 295 517	8 461 427	8 672 963
sh maamaks	84 492	84 500	84 500	84 500	84 500	84 500
sh muud maksutulud	4 978	16 000	30 000	30 000	15 000	15 000
Tulud kaupade ja teenuste müügist	1 862 867	1 874 842	1 890 547	1 953 000	1 985 000	1 995 000
Saadavad toetused tegevuskuludeks	6 782 120	6 802 584	6 804 413	7 109 817	7 125 000	7 125 000
sh tasandusfond	2 094 862	1 893 755	2 000 000	2 150 000	2 150 000	2 150 000
sh toetusfond	4 035 256	4 305 080	4 305 080	4 349 817	4 350 000	4 350 000
sh muud saadud toetused tegevuskuludeks	652 002	603 749	499 333	610 000	625 000	625 000
Muud tegevustulud	59 093	101 257	100 000	100 000	100 000	100 000
Põhitegevuse kulud kokku	15 200 251	15 415 313	15 357 891	15 500 048	15 712 863	15 951 407
Antavad toetused tegevuskuludeks	1 131 782	1 109 523	1 135 000	1 135 000	1 150 000	1 150 000
Muud tegevuskulud	14 068 470	14 305 790	14 222 891	14 365 048	14 562 863	14 801 407
sh personalikulud	9 858 036	10 100 470	10 144 491	10 245 934	10 399 628	10 555 107
sh majandamiskulud	4 197 713	4 197 320	4 071 400	4 112 114	4 153 235	4 236 300
sh alates 2012 sõlmitud katkestamatud kasutusrendimaksed	5 000	4 019	4 019	4 019	1 675	
sh muud kulud	12 721	8 000	7 000	7 000	10 000	10 000
Põhitegevuse tulem	1 835 676	1 476 539	1 684 429	2 072 786	2 058 064	2 041 056
Investeerimistegevus kokku	-2 054 485	-3 516 608	-5 182 782	-4 005 694	-1 532 000	-1 356 000
Põhivara müük (+)	0	15 000	130 000	20 000	15 000	15 000
Põhivara soetus (-)	-2 750 784	-7 342 558	-10 183 698	-6 863 604	-1 663 667	-4 110 000
sh projektide omaosalus	-1 841 807	-3 471 608	-5 285 782	-3 994 694	-1 512 000	-1 330 000
Põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine (+)	908 976	3 850 950	4 897 916	2 868 910	151 667	2 780 000
Põhivara soetuseks antav sihtfinantseerimine (-)	-193 495	-15 000				
Osaluste ning muude aktsiate ja osade müük (+)	0	0				

Osaluste ning muude aktsiate ja osade soetus (-)	0	0				
Tagasilaekuvad laenud (+)	0	0				
Antavad laenud (-)	0	0				
Finantstulud (+)	15 350	15 000	15 000	12 000	10 000	9 000
Finantskulud (-)	-34 533	-40 000	-42 000	-43 000	-45 000	-50 000
Eelarve tulem	-218 810	-2 040 069	-3 498 353	-1 932 908	526 064	685 056
Finantseerimistegevus	470 703	1 030 155	1 384 470	1 932 908	-526 064	-685 056
Kohustuste võtmine (+)	1 000 000	1 628 144	2 134 470	2 862 908	473 936	314 944
Kohustuste tasumine (-)	-529 297	-597 989	-750 000	-930 000	-1 000 000	-1 000 000
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	532 205	-539 442	-2 113 883	0	0	0
Nõuete ja kohustuste saldode muutus (tekkepõhise e/a korral) (+ suurenemine /- vähenemine)	280 312	470 472	0	0	0	0
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	2 653 325	2 113 883	0	0	0	0
Võlakohustused kokku aasta lõpu seisuga	6 072 263	6 278 590	7 659 041	9 587 930	9 060 191	8 345 135
<i>sh üle 1 a perioodiga mittekatkestatav kasutusrent (konto 913100), sihtfinantseerimise kohustised (konto 253550, , saadud ettemaksed (kontogrupp 2038)</i>	833 541	9 713	5 694	1 675		
<i>sh kohustused, mille võrra võib ületada netovõlakoormuse piirmäära</i>	0	0				
Netovõlakoormus (eurodes)	3 418 938	4 164 707	7 659 041	9 587 930	9 060 191	8 375 135
Netovõlakoormus (%)	20.1%	24.7%	44.9%	54.6%	51.0%	46.5%
Netovõlakoormuse ülemmäär (eurodes)	11 044 054	14 805 580	16 884 480	12 460 830	12 358 434	12 246 336
Netovõlakoormuse individuaalne ülemmäär (%)	64.8%	87.6%	99.1%	70.9%	69.5%	68.1%
Vaba netovõlakoormus (eurodes)	7 625 116	10 640 873	9 225 439	2 872 900	3 298 243	3 871 201
E/a kontroll (tasakaal)	0	0	0	0	0	0
Põhitegevuse tulude muutus	-	-1%	1%	3%	1%	1%
Põhitegevuse kulude muutus	-	1%	0%	1%	1%	2%
Omafinantseerimise võimekuse näitaja	1,12	1,10	1,11	1,13	1,13	1,13

Allikas: Sillamäe linnavalitsuse rahandusosakond

Tabel 4.7.2. Sillamäe linna investeeringuobjektid valdkonniti (alati "+" märgiga)

Sillamäe linn	2020 eeldatav täitmine	2021 eelarve	2022 eelarve	2023 eelarve	2024 eelarve
01 Üldised valitsussektori teenused	0	30 000	0	30 000	30 000
sh toetuse arvelt					
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	0	30 000	0	30 000	30 000
02 Riigikaitse	0	0	0	0	0
sh toetuse arvelt					
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)					
03 Avalik kord ja julgeolek	0	0	0	0	0
sh toetuse arvelt					
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)					
04 Majandus	6 363 523	3 333 073	1 843 333	1 081 667	550 000
sh toetuse arvelt	3 654 836	1 179 005	163 333	151 667	
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	2 708 687	2 154 068	1 680 000	930 000	550 000
05 Keskkonnakaitse	98 490	600 000	400 000	387 000	0
sh toetuse arvelt		200 000	200 000	0	
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	98 490	400 000	200 000	387 000	
06 Elamu- ja kommunaalmajandus	73 055	1 333 333	1 000 000	0	0
sh toetuse arvelt	46 531	933 333	700 000		
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	26 524	400 000	300 000		
07 Tervishoid	0	0	0	0	0
sh toetuse arvelt					
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)					
08 Vabaaeg, kultuur ja religioon	78 984	500 000	500 000	0	630 000
sh toetuse arvelt					530 000
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	78 984	500 000	500 000		100 000
09 Haridus	528 506	3 387 291	3 120 271	165 000	2 900 000
sh toetuse arvelt	169 583	1 955 577	1 805 577	0	2 250 000

sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	358 923	1 431 714	1 314 694	165 000	650 000
10 Sotsiaalne kaitse	200 000	1 000 000	0	0	0
sh toetuse arvelt		630 000			
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	200 000	370 000			
KÕIK KOKKU	7 342 558	10 183 698	6 863 604	1 663 667	4 110 000
sh toetuse arvelt	3 870 950	4 897 916	2 868 910	151 667	2 780 000
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	3 471 608	5 285 782	3 994 694	1 512 000	1 330 000

Allikas: Sillamäe linnavalitsuse rahandusosakond

Tabel 4.7.3. Suuremad investeeringud nimeliselt

Sillamäe linn	2020 eeldatav täitmine	2021 eelarve	2022 eelarve	2023 eelarve	2024 eelarve
Linnavalitsuse hoone remont (01)	0	30 000	0	30 000	30 000
sh toetuse arvelt					
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)		30 000		30 000	30 000
Teede remont (04)	2 878 913	679 000	420 000	500 000	500 000
sh toetuse arvelt	1 738 000	179 000			
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	1 140 913	500 000	420 000	500 000	500 000
Gagarini tn ja Geoloogia tänava tee- ja heakorrastusprojekti realiseerimine (04)	250 669	0	0	0	0
sh toetuse arvelt	250 669				
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)					
Viru puiestee projekteerimine ja ümberehitus (04)	20 000	500 400	500 000	0	0
sh toetuse arvelt		289 332			
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	20 000	211 068	500 000		
Ranna tn renoveerimine (04)	0	1 000 000	0	0	0
sh toetuse arvelt					
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)		1 000 000			
M. Rumjansevi tn renoveerimine (04)	0	800 000	0	0	0
sh toetuse arvelt		640 000			

sh muude vahendite arvelt (omaosalus)		160 000			
Rannapromenaadi rajamine (04)	3 059 110	278 673	0	0	0
sh toetuse arvelt	1 612 917	70 673		.	
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	1 446 193	208 000			
Lastemänguväljaku rajamine (04)	65 000	50 000	50 000	50 000	50 000
sh toetuse arvelt					
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	65 000	50 000	50 000	50 000	50 000
J.Gagarini tänaval jalakäijate liikumise korraldamise projekteerimine (04)	9 831	0	0	0	0
sh toetuse arvelt					
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	9 831				
Väikesadama projekteerimine (04)	80 000	0	0	0	0
sh toetuse arvelt	53 250				
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	26 750				
Väikesadama ümberehitamine (04)	0	0	263 333	251 667	0
sh toetuse arvelt			163 333	151 667	
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)			100 000	100 000	
J.Gagarini tn. trepi projekteerimine (04)	0	0	0	30 000	0
sh toetuse arvelt					
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)				30 000	
J.Gagarini tn. trepi ehitamine (04)	0	0	0	250 000	0
sh toetuse arvelt					
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)				250 000	
Kesktrepi remont (04)	0	25 000	110 000	0	0
sh toetuse arvelt					
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)		25 000	110 000		
I.Pavlovi tn renoveerimine (04)	0	0	500 000	0	0
sh toetuse arvelt					
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)			500 000		
Kesk tänaval asuva Sõtke jõe tammi renoveerimine (04)	49 050	0	0	0	0
sh toetuse arvelt					
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	49 050				

Jäätmejaama projekteerimine ja ehitamine (05)	49 440	600 000	400 000	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>		200 000	200 000		
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	49 440	400 000	200 000		
Veski tänaval asuva Sõtke jõe tammi renoveerimine (05)		0	0	387 000	0
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>				387 000	
Tänavavalgustuse taristu projekteerimine ja renoveerimine (06)	62 880	1 333 333	1 000 000	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	46 531	933 333	700 000		
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	16 349	400 000	300 000		
Projekti koostamine „Terviserajale elektrikaabli ja elektrikilbi paigaldamine“ (06)	10 175	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	10 175				
Sillamäe kergejõustiku- ja jalgpallistaadioni projekteerimine (08)	38 760	0	500 000	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	38 760		500 000		
Sillamäe Kultuurikeskuse Kesk tn 24 territooriumi heakorrastus - ja parkimisplatsi projekteerimine (08)	21 600	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	21 600				
Sillamäe Kultuurikeskust (Kesk 24) ümbritseva territooriumi heakorrastus (08)	0	500 000	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		500 000			
Sillamäe Raamatukogu katuse remont (08)	8 040	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	8 040				
Sillamäe Spordikompleks Kalev. Hoone tuleohutuslase projekti koostamine.	10 584	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	10 584				
Sillamäe muuseumi maa-ala heakorrastamine (08)	0	0	0	0	630 000
<i>sh toetuse arvelt</i>					530 000
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>					100 000

Sillamäe Vanalinna Kooli hoone projekteerimine ja ehitamine (09)	466 568	3 100 271	3 120 271	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	169 583	1 805 577	1 805 577		
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	296 985	1 294 694	1 314 694		
Sillamäe Eesti Põhikoolis tulekindlate akende paigaldamine. (Päästeameti	42 918	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	42 918				
Kannuka koolihoone trepi, sokli ja sillutisriba remont (9)	0	10 660	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		10 660			
Kannuka Kooli ümberehitamine (09)	0	0	0	50 000	1 900 000
<i>sh toetuse arvelt</i>					1 700 000
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>				50 000	200 000
Gümnaasiumi söökla ja köögiblokki remont (09)		150 000		0	
<i>sh toetuse arvelt</i>		150 000			
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>					
Gümnaasiumi korvpalliväljak (09)		0		70 000	
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>				70 000	
Sillamäe Lasteaed Päikseke.Lasteaia territooriumi piirde vahetamine. (09)		60 000			
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		60 000			
Sillamäe Lasteaed Jaaniussike. Lasteaia territooriumi piirde vahetamine. (09)	19 020	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	19 020				
Sillamäe Lasteaed Rukkilill. Päästeameti ettekirjutuse täitmine (09)	0	18 600	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		18 600			
V.Majakovski 7 hoone rekonstrueerimine(09)	0	0	0	45 000	1 000 000
<i>sh toetuse arvelt</i>					550 000
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>				45 000	450 000
Sillamäe Muusikakool saali renoveerimine (09)	0	23 760	0	0	0

sh toetuse arvelt					
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)		23 760			
Sillamäe Muusikakool. Kontsertklaveri soetamine (09)	0	24 000	0	0	0
sh toetuse arvelt					
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)		24 000			
Hoolekandeaustus "Sügis".Hoone energiatõhususe tõstmine (10)	0	1 000 000	0	0	0
sh toetuse arvelt		630 000			
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)		370 000			
Laste Hoolekande Asutuse Lootus hoone rekonstrueerimistööd (10)	200 000	0	0	0	0
sh toetuse arvelt					
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	200 000				
KÕIK KOKKU	7 342 558	10 183 698	6 863 604	1 633 667	4 110 000
sh toetuse arvelt	3 870 950	4 897 916	2 868 910	151 667	2 780 000
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	3 471 608	5 285 782	3 994 694	1 512 000	1 330 000

Allikas: Sillamäe linnavalitsuse rahandusosakond

Tabel 4.7.4. Sillamäe linna investeerimisvajadused

Objekti nimi ja tegevuste kirjeldus	Vajalikkuse põhjendus (ja püsikulude muutus)	Eeldatav maksumus, eurot	Aasta	2020	2021	2022	2023	2024
Lasteaed Rukkilill (Vladimir Majakovski 8)								
Rühma Vikerkaari ruumide remont mööbli vahetusega ja WC-ruumi renoveerimine		20 000	Investeeringu summa, €		*			
Muusikasaali evakuatsiooni ukse vahetus	ettekirjutus	3 936		*				
Katuse remont		2 000			*			
Elektripaigaldise tehniline kontroll	plaaniline töö	2 266		*				

Mänguväljaku inventar (ohtlike eemaldamine ja uue soetus)		20 000		*	*	*		
Mänguvahendite all turvaala paigaldus		*		*	*			
Asfalttee remont lasteaia territooriumil		*		*				
Omava tulekahjusignalisatsioonisüsteemi vastavuse analüüs	ettekirjutus	*			*			
Lasteaed Jaaniussike (Juri Gagarini 7a)			Investeeringu summa, €					
Vahekoridoride remont		10 000,00		*				
Remont WC 10 rühmades, 1 etapp 2-3 rühma kaupa		150 000,00		*	*	*	*	
Mänguväljakutel mänguvahendite uuendamine	ekspert hinnang	5000		*	*	*		
Rühmadesse radiaatorite kaitserestide paigutamine (sõimerühmades)	Terviseameti nõue	2400		*	*	*		
Sõimerühmade remont (2 rühma)-igal aastal ühe rühma kaupa		30000		*	*	*	*	
Lasteaia teekatte vahetamine	Terviseameti ettekirjutus			*	*			
Parkimisplats lasteaia territooriumile koos värava vahetusega		5 000		*				
Spordisaali remont		10 000		*	*			
Reoveetorustiku uuendamine ja projekteerimine				*				
Lasteaed Päikseke (Juri Gagarini 25)			Investeeringu summa, €					
Lasteaia 2tk. varjualuste paigaldamine / tulekahju tagajärgede likvideerimine		27 000		*				
Küttesüsteemi renoveerimine (KIKi toetuse arvelt)	energiaaudit	9 267		9 267				
turvapiirded tuletõrjeredelitel ja välistreppidel keldrisse NB!	ettekirjutus	5 000		*				
telliskivist sissepääsud keldrisse	ettekirjutus	5 846		*				
fasaadi remont (USA saatkonna toetuse arvelt)				*				
hoone tagapoolsete treppide remont	ettekirjutus	24 120		*				
Lasteaia teekatte remont III etapp (teedeehituse	ettekirjutus	50 000		*				

ja teederemonditööd)								
Elektripaigalduse renoveerimine keldris		7 398		*				
mänguväljaku inventar uue soetus)		30 000		*	*	*		
WC-ruumide renoveerimine I etapp (3tk.)(iga aasta üks ruum)		25 500		8 500	8 500	8 500		
Lasteaia piirdeaia uuendamine		40 000		*				
Personali duširuumi remont		8 000		*				
Vahekoridoride remont		5 000		*				
Spordisaali remont		5 000		*				
Parkla hoone juurde								
Lasteaed Pääsupesa (Valeri Tškalovi 23)								
Rühmaruumide,saali,köögi,kabinetide, valgustuse vahetamine		5 120	Investeeringu summa, €					
Koridori (eesruum direktori kabinetti) remontimine		3 755						
Personali duširuumi remont		8 000						
2 trepikoja remont		29 000						
Juurviljakeldri remont		6 400						
Territooriumi piirdeaia uuendamine		12 600		*				
Varikatuste renoveerimine		3 200						
Katuse soojustamine	energiaaudit	33 600						
Fassaadi seinte soojustamine +projekt	energiaaudit	78 000						
Sokli soojustamine +projekt	energiaaudit	14 400						
Soojussõlm, küte	energiaaudit	24 000		*				
Köögikappide väljavahetamine		8000						
Mänguväljaku inventar	Ettekirjutus(4 liumäge ohtlikus seisus, on suletud)	15000						
Muusikasaali remont		8000						
Turvakatted mänguväljakude								

videovalve paigaldamine (sees ja väljas)								
asfaldikatte uuendamine								
koridorikappide väljavahtamine 1komplekt		2000						
Väikeehitus (kuuri ehitus) laoruumide jaoks.		25 315						
Köögi ventilatsiooni rekonstrueerimine		3480						
Hoolekandeaustus Sügis (Geoloogia 18)			Investeeringu					
Piirdeaed			summa, €					
Kõnniteepaat hoone ümber	eksperthinnang	60 000						
Ruumide rekonstrueerimine (ööpäevaringse/intervaalhoolduse teenuste ruumid, 2 korrusel)				20000				
Ruumide rekonstrueerimine (sauna teenuste ruumid, 1 korrusel)		83520						
Kaldtee ehitamine/paigaldamine								
Fassaadi ja välisukse katuse remont	eksperthinnang	18960						
Välisukse katuse paigaldamine (Mere pst.2)								
Eesti Põhikool (Valeri Tškalovi 23)			Investeeringu					
Kooli territooriumi ümbritseva aia vahetus			summa, €	*				
Kooli territooriumil parkla laiendamine				*				
2.ja 3. korruse evakuatsiooniteel akende vahetus	ettekirjutus			*				
Moodustada hoone keskmisest evakuatsioonitrepikojast omaette tuletõkkeseptsioon	ettekirjutus			*				
Kannuka kool (Geoloogia 13)			Investeeringu					
Õppe- ja üldkasutusruumides põrandate –ja uste remont 3 korrusel	kulum	300 000,00				*		
Kannuka Kooli välistreppi kapitaalremont vundament, sokkel +projekt	Energiaaudit, kulum	150000			*			
Välisseinad, uus katus +projekt	energiaaudit							*

Videovalve hoones	kulum	10000		*				
Õppe-ja üldkasutusruumides seinte-ja lagede remont 1-3 korrusel	kulum	600 000						*
Kannuka kooli hoone projekteerimine							*	
Hoone rekonstrueerimine								*
Inva WC		40000						
Vanalinna Kool			Investeeringu summa, €					
Gümnaasium ja Keskraamatukogu (Viru pst 26)			Investeeringu summa, €					
Katuslagi (osad A, B ja C)	energiaaudit	166 800						
Küttesüsteemi säästumeetmed	energiaaudit	70 000						
Ventilatsiooni süsteem köögis	energiaaudit	70 000						
Koolihoone välise videovalve süsteem				7000				
Söökla/puhvet (vastavalt projektile)				105000				
Võimlemissaal, pesuruumid (vastavalt projektile)				43200				
Spordiväljakud- palliväljak, staadion (vastavalt projektile)		365446,2		365446,2				
Ulei, Muusikakool (Vladimir Majakovski 7) +projekt			Investeeringu summa, €					
Panduse ehitamine		7 989						
Fuajee remont		24 618,77						
Ventilatsiooni renoveerimine	energiaaudit	111 638						
Pööningu soojustamine	energiaaudit	12 079						
Välisuste vahetamine	energiaaudit	2 876						
Küttesüsteemi renoveerimine	energiaaudit	32 707						
Põrandakatte vahetamine II korruse koridoris	ettekirjutus	määramata						
Elektripaigaldise renoveerimine (osaliselt tehtud)	elektripaigaldise korraline tehniline kontroll	8239,2						

Tagauste vahetamine (I korrus) 2 tk	ettekirjutis	määramata						
Tuletõrje-veevõrgu demonteerimine	ettekirjutis	määramata						
Raamatukogu abonementi ruumi remont		24840						
Mänguväljaku renoveerimine ja territooriumi heakorrastus								
Avatud Noortekeskus ESN (Kalda 14) +projekt			Investeeringu summa, €					
I korruse põrandate soojustus	energiaaudit	63 273						
Küttesüsteemi renoveerimine	energiaaudit	57 840						
Ventilatsiooni rekonstrueerimine	energiaaudit	47 934						
katuse ja pööningu soojustus	energiaaudit							
Kaasaegse noorte spordiväljaku ehitamine noorte vaba aja veetmiseks								
Kaasaegse TV stuudio loomine ja tehniliste seadmete soetamine								
Ventilatsiooni paigaldamine ruumides sporditegevusteks								
Pööningu rekonstrueerimine/ ümberehitamine hosteli, dušši, tualeti ja köögi paigaldamiseks rahvusvaheliste vabatahtlike ja projektide vastuvõtmiseks								
Mobiilse kontserdilava soetamine noorteürituste jaoks								
Raamatukogu (Kalda 12) +projekt			Investeeringu summa, €					
Elektripaigaldise tehniline kontroll	Korraline kontroll	1 000		*				
Hoone renoveerimisprojekt								
Videovalve paigaldamine (väljas)		1000			*			
Välistrepi remont					*			
Ventilatsiooni projekteerimine ja rekonstrueerimine						*		

Kultuurikeskuse abihoone (Valeri Tškalovi 25)			Investeeringu summa, €					
Pööninguga katus	energiaaudit	78 000		*				
Fassaad, välisseinad	energiaaudit	228 000						
Kelder	energiaaudit	80 400						
Ventilatsioon	energiaaudit	19 920						
kõikide uste vahetus (kabinetid, klassid, saal)								
klassides remont				*				
muusikaklassi remont (heliisolatsioon - lae, seinte ja põranda vooderdus)								
Drenaažisüsteemi ehitamine keldriga hoone osa ümber								
Soojussüsteemi remont (1.korrusel liiga palav, 3.korrusel liiga külm)								
Teede remont hoone ümber								
Videovalve								
Parkimisplatsi ehitamine								
Kultuurikeskus (Kesk 24)			Investeeringu summa, €					
Ümbritseva territooriumi heakorrastus								
Täiendava sisustuse ostmise				*				
mööbli soetamine								
nõude soetamine								
teise komplekti "lava riietuse" soetamine								
kardinate soetamine								
afišistentide vahetus või remont								
Fassaad, välisseinad								
kõikide välistreppide remont								

kinoapparaatuuri soetamine (vana apparaatuuri ei ole võimalik kasutada kuna selliseid linte enam ei ole)								
peasaali lava kaunistuse väljavahetus								
peasaali parkettpõranda remont (lihvimine, lakkimine) + parketi remont teistes ruumides								
Garderoobi seina remont (sein märguneb pinnasvee tõttu)								
Videoülekanne võimaluste loomine teistes ruumides, kus ekraanid on olemas								
Lootus (Juri Gagarini 7)								
Korterite ost asenduskoduteenuse osutamiseks	Asutuse arendustegevus riigi nõudmisel		Investeeringu summa, €	*	*			
Hoone rekonstrueerimine (summa selgub käimasoleva projekteerimise tulemusena)	Asutuse arendustegevus riigi nõudmisel/teenuse kohaldamine nõuetele			*	*	*	*	
Muuseum (Kajaka 17a) +projekt			Investeeringu summa, €					
Hoone renoveerimine								
Ümbritseva territooriumi heakorrastus				315 055				
Siseruumide remont				20 000	20 000			
Katuse soojustamine	energiaaudit							
Ventilatsioonisüsteem	energiaaudit							
Küttesüsteem	energiaaudit							
Välisrepi ja käigutee remont, evakuatsioonitreppi ehitamine								
Spordikompleks Kalev (Kesk 30) +projekt			Investeeringu summa, €					
Kunstmurukattega jalgpalliväljaku valgustus				*				
Kunstmuruväljaku katte vahetamine				*				
Taastuskeskuse rekonstrueerimine						*		
Staadioni rekonstrueerimine					*			

Universaalse suvise mänguväljaku rajamine					*			
Maneeži renoveerimine							*	
Kahekorruselise 80-100 kohalise hosteli rekonstrueerimine				*	*			
Uute spordisaalide rajamine (praegustel väljarenditud pindadel)				*	*			
Treenerite ruumid				*	*			
fassaadi uuendamine ja soojustamine				*	*			
Veepuhkekeskuse rajamine								
Jalgpalliväljaku renoveerimine (Tškalovi 25)					*			
Kai rajamine Sõtke jõe kaldal						*		
Pumptrack'i rajamine (skatepark)					*			
Ujula (Kesk 28)			Investeeringu					
Sissepääsu varikatuse remont			summa, €	*				
Soojusvahetusseadme vahetus								
Õhuliinide soojustamine								
Veevarustuse ja küttesüsteemi torustiku vahetus								
Kulunud PVC basseini sisekatte asendamine		30137		*				
Linnavalitsuse hoone (Kesk 27)			Investeeringu					
kabinettide remont		27 000	summa, €	5000				
ventilatsiooni projekteerimine ja paigaldus		33 000						
kesktrepi remont				*				
istungite saali remont		6 000		6000				
Kabinettide uste vahetamine, ühtne lukustusüsteem		16 000		5000				
valgustuse projekteerimine ja vahetus		12 000						
sokli ja sissekäigu remont								
printeriruumi remont		3 000						

akende vahetus								
Raamatupidamine (Valeri Tškalovi 1a)			Investeeringu					
Sillamäeski Vestnik - akende vahetamine			summa, €					
Teed			Investeeringu					
			summa, €					
Välisvalgustuse rekonstrueerimine	energiaaudit			*				
Parkimisplatside loomine								
Teede remont								
Bussiootepaviljonid								
Treppide ja sildade rekonstrueerimine								
Mere promenaadi rajamine				*				
Pavlovi tn liiklusohutuse tõstmine (projekti II etapp)				*				
Linnakaart								
Pargid, haljasalad			Investeeringu					
			summa, €					
Merepargi võrkpalli platsi(de) rajamine								
Merepargi lastemänguplatsi(de) rajamine								
Merepargi riietuskabiinide paigaldamine								
Mereparki uute pinkide ja prügiurnide paigaldamine								
Mereparki infostendide paigaldamine								
Mereparki suveestradilava ehitamine								
Linnapargi territooriumi projekteerimine ja heakorrastus								
Linnapargi välisvalgustuse rekonstrueerimine								
Kasesalus jalgteede rajamine, linnamööbli paigaldamine								
Kasesalus supelranna ala kujundamine								
Kasesalus lastemänguplatsi rajamine								
Kasesalus toitlustetevõtte ette nägemine								

Kasesalus teede rajamine rulluiskudega sõiduks								
Sõtke jõe kallaste heakorrastamine								

LISAD

Lisa 1. Seos teiste strateegiliste dokumentidega

KONKURENTSIVÕIME KAVA 'EESTI 2020' (kinnitatud Vabariigi Valitsuse poolt, 26.04.2012)

HARITUD RAHVAS JA SIDUS ÜHISKOND

1. Haridussüsteemi kvaliteedi parandamine ning kohandumine demograafiliste muutustega.
2. Tööjõu väljaõppe vastavusse viimine kaasaegse tööturu vajadustega (sh kasutades paremini EL siseturu ja teiste poliitikate võimalusi) ning kutse- või kõrghariduse tasemel erialase haridusega inimeste osakaalu suurendamine.

KONKURENTSIVÕIMELINE ETTEVÕTLUSKESKKOND

11. Transpordi, IKT ja teiste riigi poolt pakutavate ettevõtlust toetava taristu ja institutsioonide viimine rahvusvahelisele tasemele.

KESKKONNASÕBRALIK MAJANDUS JA ENERGEETIKA

13. Majanduse üldise ressursi- ja energiamahukuse vähendamine.

JÄTKUSUUTLIK JA KOHANDUV RIIK

15. Avaliku sektori sotsiaalkulutuste jätkusuutlikkuse parandamine tööealise elanikkonna vähenemise ja vanemaeliste osakaalu suurenemise tingimustes, kindlustades seejuures tulemuslik tervishoid ning hästi sihistatud ja tulemuslik sotsiaalpoliitika (sh vajalikud tugiteenused).

RAHVASTIKU TERVISE ARENGUKAVA 2009–2020

Kohalik omavalitsus korraldab tegevuste rakendamist oma pädevuse piires (sh luues vajalikud õiguslikud alused). Tagab inimestele piisava teabe, mis võimaldab teha teadlikke valikuid terviseriskide vähendamiseks. Soovituslikud tegevused kohaliku omavalitsuse tasandil rakendamiseks:

- Käivitada omavalitsuste juures partnerlusel põhinevate tervisenõukogude ja tervise tööühmade töö, kaasata sotsiaalselt tundlikke grupe.
- Integreerida rahvastiku tervise arengukava eesmärgid kohalike omavalitsuste arengukavadesse või koostada omavalitsuse tervise arengukava.
- Arendada kohaliku tasandi sotsiaalset infrastruktuuri, toetada koostöö- ja toetusvõrgustike ja huvialaühenduste tegevust ning luua inimeste omaalgatust ja sotsiaalset aktiivsust soosiv keskkond.
- Arendada elukvaliteeti ja toimetulekut suurendavaid teenuseid ja meetmeid.

- Tagada tervisega seonduva teabe kättesaadavus sotsiaalselt tundlikele gruppidele nende õiguste, neile suunatud hüvitiste ja teenuste kohta, kasutades selleks neile arusaadavaid suhtlusvorme.

LASTE JA PEREDE ARENGUKAVA 2012–2020

Meede 3.2: varase sekkumise ja lastekaitseüsteemi tõhustamine

Praeguse lastekaitseüsteemi korralduse kitsaskohad

Kohalikule omavalitsusele langeb põhiline vastutus laste kaitsmisel ja abistamisel. Praegu ei ole aga kohalikel omavalitsustel, eriti väikese tulubaasiga omavalitsustel, piisavat ressursi lastekaitse teenuste arendamiseks ja elluviimiseks. Paljudes kohalikes omavalitsustes puudub professionaalne lastekaitsetöötaja. Selline olukord ei võimalda efektiivsete abimeetme rakendamist ning õigeaegset sekkumist laste heaolu tagamiseks.

Tegevussuund 3.2.4: lastekaitsetöö korraldamise ja järelevalve tõhustamine

Lastekaitsetöötajatega kaetuse tagamine kohalikes omavalitsuses, määratledes muuhulgas minimaalsed haridus- ja kvalifikatsiooninõuded

EESTI MERENDUSPOLIITIKA 2012-2020

Eesmärk 2 – Kaubavood läbi Eesti sadamate on suurenenud.

Samas omab sadamate areng tähtsust ka regionaalpoliitilisest seisukohast ja sealjuures on positiivne mõju vastastikune. Ida-Virumaal on üheks oluliseks arengumootoriks ja tööandjaks kujunenud Sillamäe sadam koos oma territooriumil tegutsevate terminalidega, kelle kaubavoogude suurenemist toetab samas piirkonnas arenev ettevõtlus.

Lahendamist vajavad probleemid

Oluliselt on vaja parandada sadamate koostööd kohalike omavalitsustega. Seda ei saa teha kohalikke omavalitsusi survestades, vaid kõigil osapooltel peab olema huvi sadamate arengu vastu.

Meede 2.3. Sadamate infrastruktuuri väljaarendamise soodustamine

Kuna sadamate areng sõltub muuhulgas kohalikust omavalitsusest, mille territooriumil sadam paikneb, siis on oluline koostöö sadama omaniku, kohaliku omavalitsuse ja riigi vahel. Lisaks kaubavahetust puudutavatele arengutele on vaja tagada ka sadamate infrastruktuuri vastavus riigikaitsele vajadustele.

Meede 8.4. Täiendõppe ja huvihariduse edendamine

Varane kokkupuude merega ja merendusega seotud tegevustega on üks olulisemaid mõjutajaid noorte huvi tekkimisel merenduse vastu. Seetõttu on oluline merelise huvihariduse kättesaadavus kõikides regioonides. Samas peaks ressurside kokkuhoiu mõttes nii huvi- kui ka täiendharidus koonduma kutseõpet andvatesse piirkondadesse.

Peamised tegevusvajadused:

- Koostöö riigi, kohalike omavalitsuste ja ettevõtjate vahel huvihariduse võimaldamiseks.
- Väikesadamate võrgustikku kuuluvate sadamate juures merendusega seotud noortele suunatud klubide toetamine.
- Noortekeskustesse (eriti merega piirnevates omavalitsustes) merendusega seotud tegevuste juurutamine (purjetamine, meremehesõlmed, mere- ja kalalaagrid).

NOORTE HUVITEGEVUSE TOETUSSÜSTEEMI KONTSEPTSIOON

1. Huvitegevuse taust

(...) Kuna kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse järgi on omavalitsusüksuse ülesandeks korraldada vallas või linnas ka noorsootööd ja enamuse huvitegevustest toimuvad kohalikul tasandil, siis paneb see KOV-ile vastutuse omada erinevatest huvitegevustest ja nende pakkujatest ülevaadet ning korraldada noorte vajadustest lähtuvalt erinevate huvialade ja huvitegevuste pakkumist või vahendamist koostöös erinevate organisatsioonidega.

3.1. KOV huvitegevuse toetusfond

Fondi kaudu toetatakse KOV-e, et parandada nende elanikest lastele ja noortele huvitegevuse kättesaadavust ja mitmekesisust, vähendamaks mitteosalejate osakaalu. Kättesaadavuse tagamiseks on vajalik vähendada erisusi, mis on tingitud näiteks perede toimetulekust, laste ja noorte erivajadustest, KOV-ide erinevast finantsvõimekusest, regionaalsest paiknevusest ja asustuse jaotusest ja transpordikorraldusest. Mitmekesisuse tagamiseks tuleb huvitegevust pakkuda vähemalt järgmistest huvialavaldkondades: kultuur (kaunid kunstid, kultuuriväärtused), sport ning loodus-täppisteadused ja tehnoloogia lõikes (LTT).

(...) Olulise punktina kontseptsiooni rakendamisel nähakse, et KOVid säilitavad oma senise huvitegevuse toetamise taseme ja riigipoolt täiendava toetuse raames viiakse ellu eesmärgi saavutamiseks vajalikke asjakohaseid tegevusi ja uusi algatusi. Primaarne on edendada huvitegevuse kättesaadavust ja mitmekesisust lähtudes lapse ja noorte huvidest, rakendades rahalisi vahendeid KOVide üleselt, tagades ressursside kasutamise tõhususe.

3.2. Huvialavaldkondade arendamise fond

Fondi vahenditest saab mh:

- arendada metoodikaid, vahendada või pakkuda koolitusi;
- omada ülevaadet valdkonna huvitegevuste pakkujate olukorrast;
- analüüsida valdkonna näitajaid ja edasisi vajadusi;
- esindada valdkondlikke seisukohti;
- arendada võrgustikutööd Eestis ja rahvusvahelisel tasandil;
- tagada infovahetus osapoolte vahel.

Huvitegevuse planeerimine KOVides

KOVid peavad eelnevalt kaardistama huvitegevuse olukorra ning kirjeldama oma planeeritavad tegevused laste ja noorte huvitegevuses (KOV-i arengukavas või tegevuskavas) ning lähtuvalt kontseptsiooni raames püstitatud eesmärkidest – 7-19 aastaste laste ja noorte osaluse suurendamine huvitegevuses, selle mitmekesisuse ja kvaliteedi tagamine, planeerima asjakohased lisategevused riigi poolse täiendava toetuse rakendamiseks. Kuna noorte igapäevased liikumistrajektorid on tulenevalt erisustest noorte elukohta, õppimiskoha ja huvitegevuste osutamise kohtade vahel sageli omavalitsuste ülesed, siis ei ole ka huvitegevuste mitmekesisuse ja kättesaadavusega seotud probleemid ja väljakutsed vaid ühe KOVi sees lahendatavad. Rakendamise toe eesmärk on nõustada KOVe noorte huvitegevuse planeerimisel ja elluviimisel ning edendada KOVide omavahelist koostööd.

Huvitegevuse seire

Huvitegevusest ülevaate saamiseks kogutakse iga-aastaselt infot KOVlt huvitegevuses osalemise ja pakkumise kohta. Põhjalikuma ülevaate saamiseks viiakse läbi mahukam seire iga kolme aasta tagant. Planeeritud tegevuste elluviimist ja nende mõju huvitegevuses osalemisele jälgitakse ning vajadusel pakutakse tekkinud kitsaskohtadele uusi lahendusi. Noorte huvitegevuse koostööpiirkondade ja tegevuskavade rakendamise toe ja seirega tegeleb Haridus- ja Teadusministeerium (HTM). Samuti koostab HTM enne rakendamist KOVide jaoks vastava juhendi, milles on selgitatud raha kasutamise eesmärgid, tingimused ja võimalikud suunised huvitegevuse korraldamiseks.

KULTUURIMINISTEERIUMI VALITSEMISALA ARENGUKAVA 2015-2018

Meede 4: Tingimuste loomine spordiga tegelemiseks nii harrastuslikul kui professionaalsel tasemel.

Nr	Muudatusvajadus	Tegevused lahendusteni jõudmiseks	Tegevuse vahetu tulemus
4.5	Spordiobjektide jätkuv arendamine Euroopa Liidu vahenditest	Võimaluste piires aidatakse kaasa kohalikel omavalitsustel ellu viia prioriteetsete spordiobjektide rajamist Euroopa Liidu 2014-2020 vahenditest (VVTP).	Kohalike omavalitsustega on tehtud koostööd ning neid on nõustatud, maakondlikes ja linnade arengukavades on spordi prioriteedid (sh objektid) indikeeritud.

1.3 Alavaldkond: kultuuriväärtused

Raamatukogud. Uuendamisel on Rahvaraamatukogu seadus, mis täpsustab kohaliku omavalitsuse raamatukogu riiklikke ja omavalitsuslikke ülesandeid ning maakonnaraamatukogude rahastamise põhimõtteid.

ÜLERIIGILINE PLANEERING EESTI 2030+

3.2.3. Elukeskkonna kvaliteet

(21) Kohalikud omavalitsused peavad senisest rohkem võtma vastutuse kohaliku ruumilise arengu kujundamise eest üldplaneeringute kaudu ja tunnistama vajaduse korral kehtetuks detailplaneeringud, mille elluviimine ei taga kestlikku arengut ega elukeskkonna kvaliteeti. Eesmärgiks tuleb seada ühtsem asustuse kujundamine, mida on võimalik ellu viia ajakohaste üldplaneeringute abil.

Planeeringu elluviimine

(3) Ruumi planeerimisel tuleb kõikjal lähtuda sarnastest põhimõtetest. Seetõttu töötatakse välja riigi suunised, mille eesmärk on väljendada avalikku huvi ja parandada ruumi kvaliteeti, pidades silmas energiatõhususe ja kestliku arengu põhimõtteid, mida maavalitsused ja kohalikud omavalitsused peavad planeeringute koostamisel arvestama.

2014–2020 PERIOODI EUROOPA LIIDU EELARVE VAHENDITE RAHASTAMISVALIKU ETTEPANEK

EL VAHENDITEST KAASRAHASTATAVAD EESMÄRGID

1. Haridus on kvaliteetne, kättesaadav ning õppija ja ühiskonna vajadusi arvestav

Lahendusteel:

1.1. Haridusasutuste võrgu paindlik arendamine.

Koostöös kohalike omavalitsustega on võimalik suunata vahendeid koolivõrgu korrastamise tulemusel vabaneva infrastruktuuri kasutamiseks huvihariduse, noorsootöö teenuste ja teiste avalike teenuste osutamise eesmärgil. Haridusasutuste võrgu arendamisel tehtavate investeeringute puhul tuleb tagada hoonete energiatõhusus (ülalpidamiskulude kokkuvõtte) ja multifunktsionaalsus. Koolivõrgu korrastamisel tuleb arvestada piirkonna prioriteetidega ning lähtuda põhimõttest kasutada võimalusel piirkonnas olemasolevaid ühiskasutuses olevaid hooneid (nt spordirajatised) ka kooli õppetöö (sh huvihariduse) läbiviimiseks. Kvaliteetse hariduse kättesaadavus on oluline eeldus inimeste tööhõive tõstmiseks ning suhtelise vaesuse riski ja sotsiaalsüsteemi koormuse vähendamiseks.

1.2. Õppe vastavusse viimine muutuva tööturu ja ühiskonna vajadustega.

1.3. Kõrghariduse rahvusvahelise konkurentsivõime tõstmine.

2. Kõrge tööhõive ja kvaliteetne tööelu

Lahendusteel:

2.1. Tööturuteenuste arendamine ja tulemuslik rakendamine.

2.2. Tööjõu mobiilsuse toetamine ning selle kasutamine Eesti heaks.

2.3. Hoolekandeteenuste arendamine ja kättesaadavuse parandamine.

2.4. Kvaliteetsete terviseteenuste arendamine ja nende kättesaadavuse parandamine.

2.5. Ühiskondliku kihistumise ja tõrjutuse vähendamine ning kõikidele Eesti elanikele võrdsete võimaluste tagamine ühiskonnas osalemiseks ja eneseteostuseks

3. Teadmistemahukas ja rahvusvaheliselt konkurentsivõimeline majandus

Lahendusteel:

3.1. Majanduse kasvualade arendamine ning TA&I süsteemi kohaliku mõju suurendamine läbi nutika spetsialiseerumise.

3.2. TjaA tegevuse rahvusvahelise konkurentsivõime suurendamine.

3.3. Kasvuvõimelise ettevõtluse arendamine ja rahvusvahelistumise toetamine.

4. Puhas ja mitmekesine looduskeskkond ning loodusressursside tõhus kasutus

Lahendusteel:

4.1. Loodusressursside kasutamise tõhususe suurendamine.

4.2. Elurikkuse säilitamine ja taastamine.

4.3. Kliimamuutuste leevendamine ja nendega kohanemine.

4.4. Säästev energia tootmine, ülekanne ja tarbimine.

5. Elanike vajadusi rahuldavad ja ettevõtlust toetavad kestlikud ühendused ja liikumisvõimalused

Lahendusteel:

5.1. Piirkondlikke eripärasid arvestava, erinevaid liikumisviise integreeriva ning efektiivse liikuvuskeskkonna terviklik arendamine.

5.2. Ühendusvõimaluste parendamine välispartneritega.

5.3. IKT taristu ja seotud teenuste viimine rahvusvaheliselt konkurentsivõimelisele tasemele.

IDA-VIRU MAAKONNA ARENGUKAVA 2014-2020

1.3 Majandus

1.3.3.2. Veetransport

Sadamate arengus on maakonna seisukohalt suurima mõjuga Sillamäe sadama perspektiivid. Sillamäe sadamas käivitus konteinervedude terminal. Ülioluline on taaskäivitada Kotka – Sillamäe regulaarne laevaühendus.

1.3.3.4. Maanteetransport

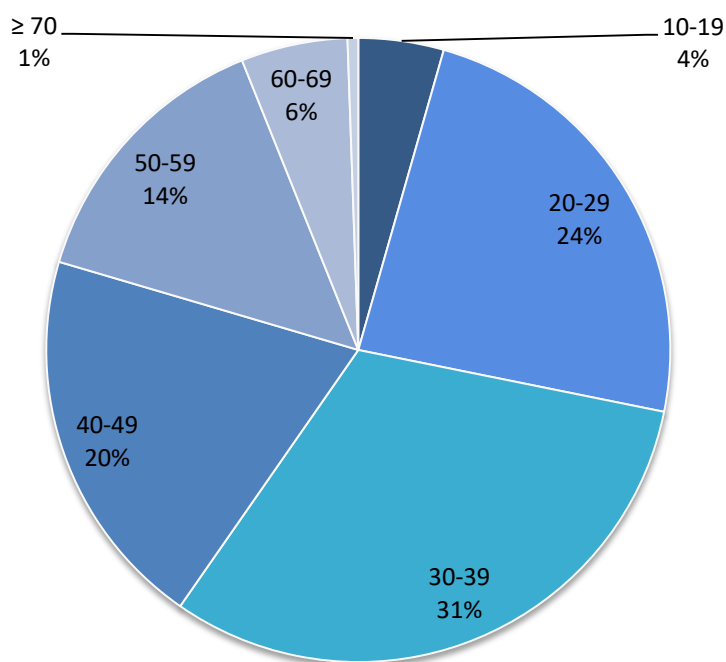
Sillamäe sadama laienemist arvesse võttes on oluline parandada maanteetranspordivõimalusi konteinerite veoks. Olulisteks maanteevõrgu edasiarendusteks Ida-Virumaal on Sillamäe ümbersõit ning Jõhvi idapoolne ümbersõit. Maanteevõrgustik peab tagama ligipääsu ka arenevatele tööstusaladele Ida-Virumaal.

1.3.3.5. Rongiliiklus

Oluline kitsaskoht on vähene reisijatevedu ida-lääne suunal raudteel. Narva ja Tallinna vahel sõidab reisirong 4 korda päevas. Arvestades praegust arengut – uute tööstusobjektide käivitumist Narvas ja Sillamäel, Sillamäe sadama laienemist, uute tööstusalade väljaarendamist Jõhvis, Kiviõli-Aidu-Kohtla-Nõmme turismipiirkonna väljaarendamist – saab nii tööjõu, kui turistide mobiilsuse tagamine Tallinn – Narva suunal lähiaastatel maakonna arengu seisukohalt oluliseks küsimuseks.

Lisa 2. Küsitluse tulemused

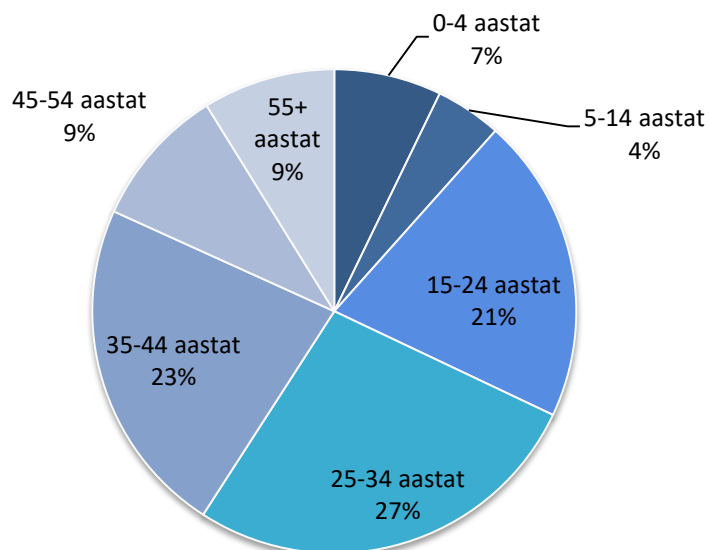
Vastanute arv kokku on 181 ehk 1,3 % linna elanikkonnast.¹¹ Nendest 12 ehk 6,6 % on eesti keele emakeelega vastajad. Jooniselt nähtub, et vanusegrupid 30-39 ja 20-29 olid kõige aktiivsemad ning kõige vähem vastajaid oli vanusegruppides 60+ ja 10-19.

Lisa 2. Joonis 1. Vastanute jaotus vanuse järgi

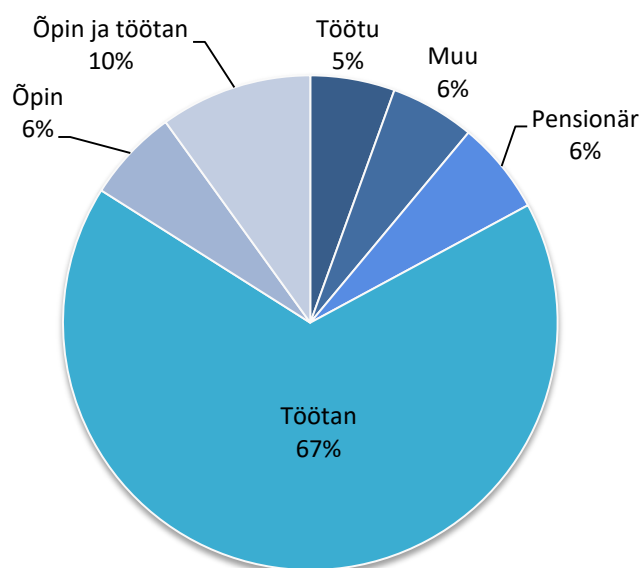
Joonise 2.2 põhjal võib väita, et suurem osa (61%) vastanutest elavad linnas 15-44 aastat. Nende seas on kõige rohkem 30-39 aastaseid inimesi. 7% vastanutest elavad linnas 0-4 aastat ning nende seas on suurem osa 20-29 aastaseid inimesi. Neid, kes elab linnas 5-14 aastat on 7% ja nende hulka kuuluvad ainult 30-69 aastased inimesed. 18% vastanutest on elanud Sillamäel 45+ aastat.

¹¹ Valim on esindatav ehk representatiivne usaldusnivool 95%. Maksimaalne valimiviga kuni $\pm 7,23$ %.

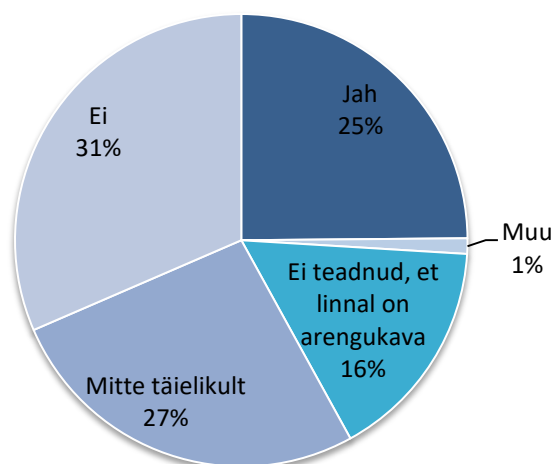

Lisa 2. Joonis 2. Vastanute jaotus Sillamäel elatud aastate järgi

Suurem osa vastanutest (121) töötab. 10% ehk 18 vastanutest õpib ja töötab – nende seas on 9 10-29 aastast inimest.

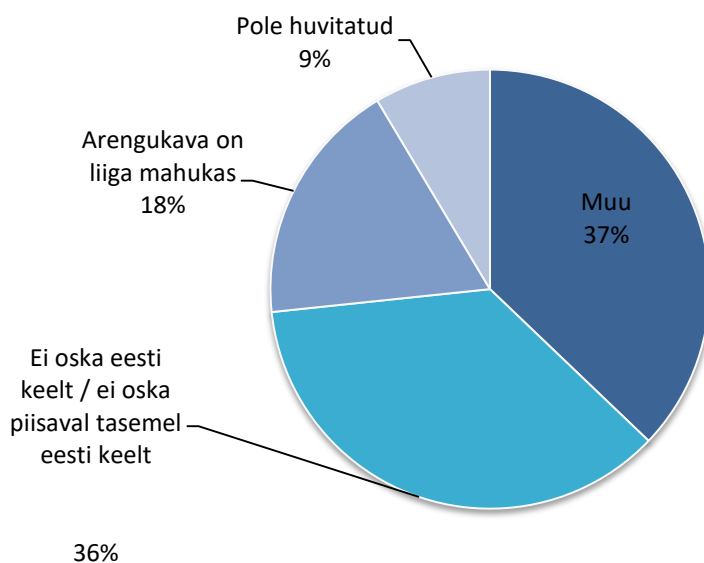

Lisa 2. Joonis 3. Vastanute jaotus sotsiaalse staatuse järgi

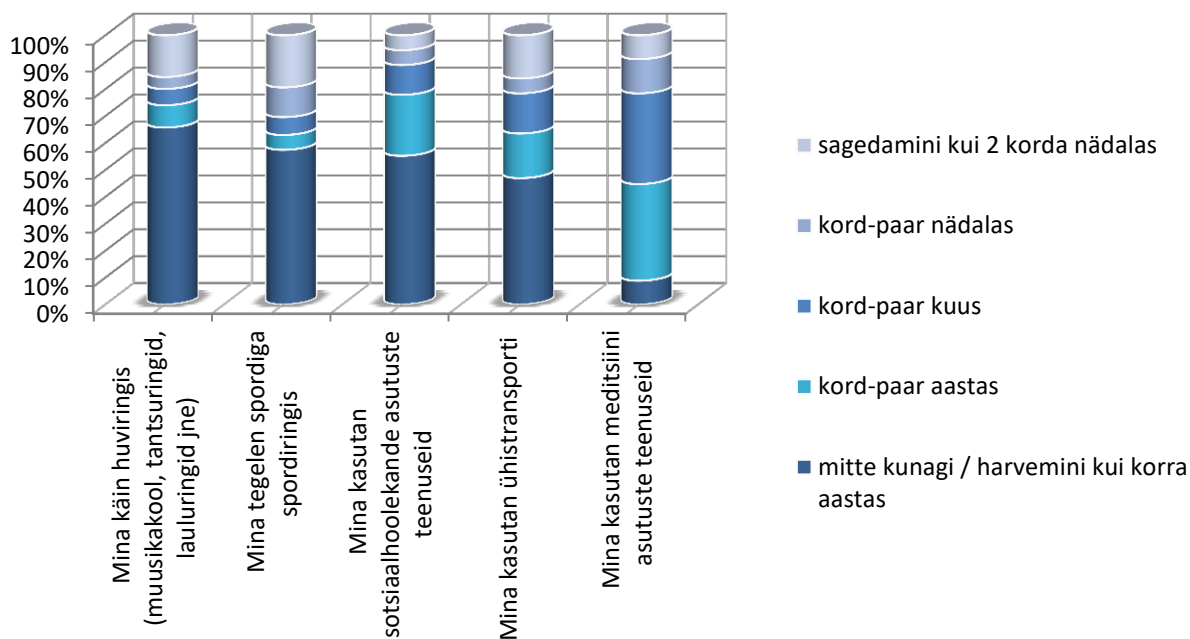
Lisa 2. Joonis 4. Sillamäe linna arengukava lugenute osakaal

45 inimest ehk 25% vastanutest lugesid linna arengukava ning 48% neist on 20-39-aastased inimesed. Ainult 8 arengukava lugejatest räägib eesti keelt emakeelena. 16% vastanutest ei teadnud, et linnal on arengukava.

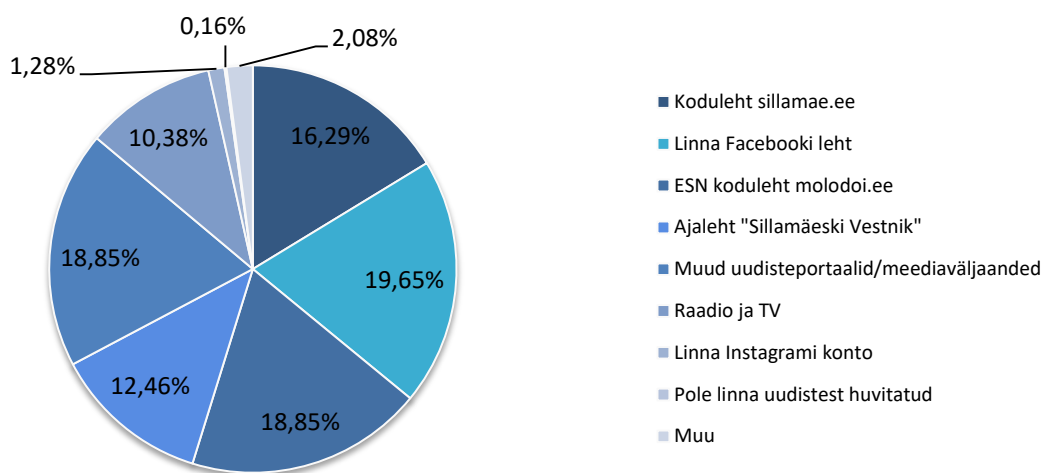
Lisa 2. Joonis 5. Arengukava mittelugemise põhjused

58% vastanutest ei ole kunagi lugenud või on lugenud linna arengukava mitte täielikult. Põhjuste jaotus võib näha jooniselt 2.5. Väärib märkimist, et kõige levinumad põhjused on madal eesti keele oskus (36 %) ning muud põhjused (37%). 19 inimest arvavad, et arengukava on liiga mahukas.

Lisa 2. Joonis 6. Teenuste kasutuse sagedus

Küsitluse teine osa näitas, et vastajad ei ole eriti aktiivsed teenuste kasutajad (v.a. meditsiiniteenused). Suurem osa vastanutest ei kasuta või kasutab väga harva huvi- ja spordiringi ning ühistranspordi ja sotsiaalhoolekande asutuste teenuseid.

Lisa 2. Joonis 7. Kasutatavad meediakanalid linna uudiste saamiseks.

Andmed näitavad, et suurem osa vastanutest kasutab linna Facebooki lehte, ESN kodulehte ning muid uudisteportaaale ja meediaväljaandeid linna uudiste saamiseks. Aktiivselt kasutatakse ka Sillamäe linna kodulehte (16%) ja "Sillamäeski Vestnik" ajalehte (13%).

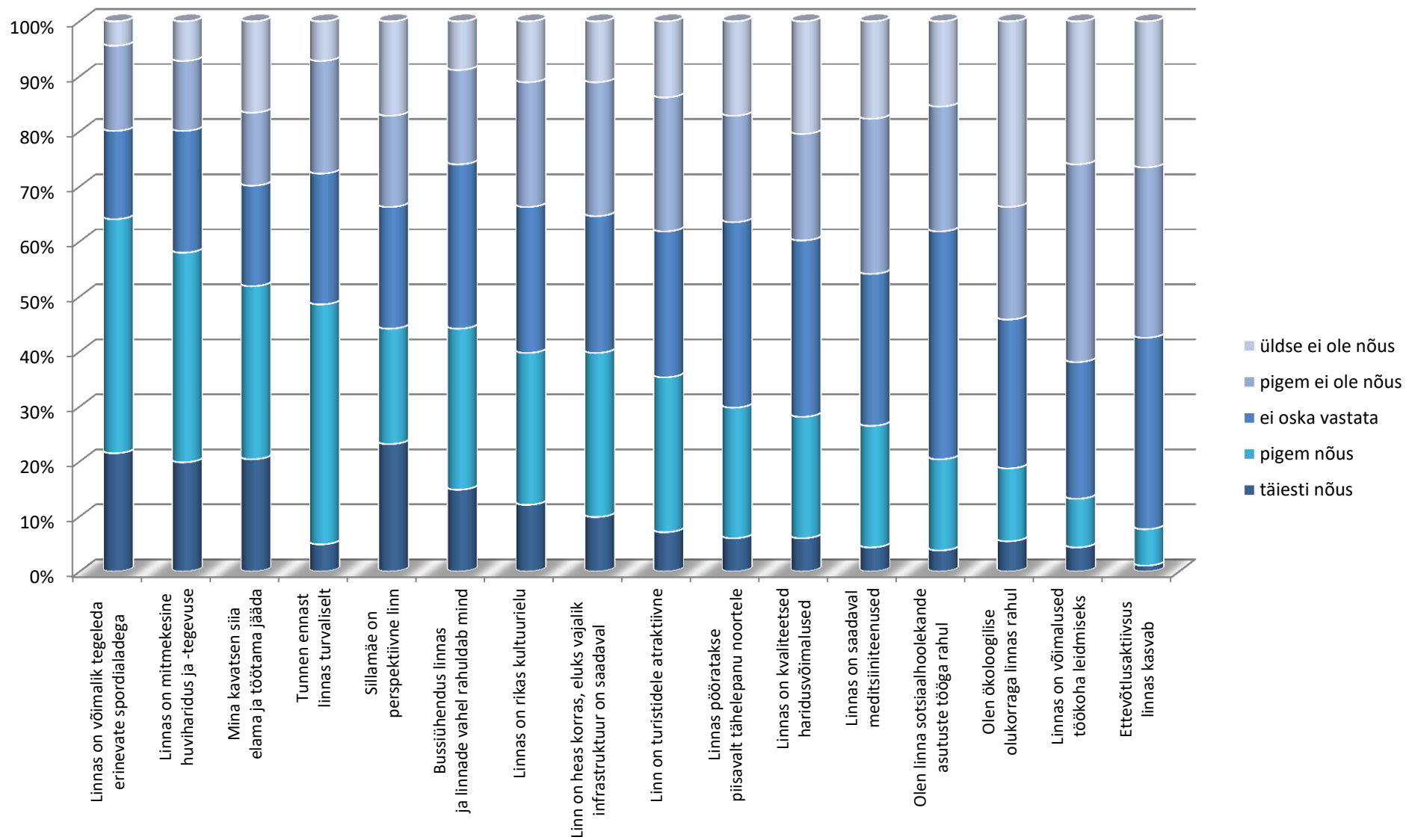
Küsitluse kolmanda osa analüüsimisel keskendume peamiselt nende vastajate arvamustele, kes kasutavad üht või teist teenust sagedamini kui kord kuus. Jooniselt 2.8 näeme, et rahulolevate vastajate osakaal on kõige suurem sportimisvõimaluste (64%), huvihariduse ja –tegevuse (58%) ning turvalisuse (49%) puhul. Esimese kahe valdkonnaga rahulolevate inimeste seas on vastavalt 37% ja 26% neid, kes tegeleb spordiga spordiringis ja käib huviringis sagedamini kui kord kuus. 44% ehk 80 vastanutest on rahul või pigem rahul bussiühendusega linnas ja linnade vahel. Suurem osa neist (61%) kasutab ühistransporti harvemini kui korra kuus. 44% vastanutest arvab, et Sillamäe on perspektiivne linn ning rohkem kui pooled vastanutest (52%) kavatsevad siia elama ja töötama jääda. Vaadates neid tulemusi kokku saame, et keskmine vastaja on 30+ aastane töötav inimene, kes elab Sillamäel suurem osa oma elust.

Kõige vähem on vastajad rahul ettevõtlusaktiivsuse (8%), töökoha leidmise võimaluste (13%), ökoloogilise olukorra (19%) ja meditsiiniteenuste saadavusega (27%). Töökoha leidmise võimaluste ja meditsiiniteenuste saadavuse puhul negatiivsema hinnangu moodustavad vastavalt 73% töötavatest ja 55% sagedamini kui kord kuus kasutavatest inimestest.

28% vastanutest arvavad, et linnas on kvaliteetsed haridusvõimalused. Samal ajal, 40% ei ole üldse või pigem ei ole sellega nõus. Väärib märkamist, et mitte-rahulolevate inimeste seas on peaaegu 70% ehk 51 inimest vanusegrupist 30+ ning vanusegrupist 10-29 on vaid 21 inimest. Kui vaadelda noortele pööratud tähelepanu aspekti, siis rahulolevate (29%) ja mitte-rahulolevate (36%) inimeste osakaalud on peaaegu võrdsed. Mitte-rahulolevate inimeste suurima osa moodustab vanusegrupp 10-29 (34%).

Mõnedel juhtudel rahulolevate ja mitte-rahulolevate inimeste arv on peaaegu sama (kultuurielu, infrastruktuur, linna atraktiivsus turistidele). Sotsiaalhoolekande asutuste töö hindamise korral tulemus, kus suurem osa (41%) vastanutest ei oska seda hinnata, oli ettearvatav – 77% vastanutest ei kasuta üldse või kasutab harvemini kui korra aastas sotsiaalhoolekande asutuste teenuseid.

72% vastanutest on huvitatud tulevikus osalema linna teemalistes online-küsitlustes. Viies regulaarselt läbi avaliku arvamuse küsitlusi, saab Sillamäe Linnavalitsus astuda tõhusamaid saame uute teenuste osas, teostada ja kontrollida arengutegevust ning teha tihedamat ja produktiivsemat koostööd linna elanikega.

Lisa 2. Joonis 8. Elanike rahulolu

Lisa 3. Teised olulised investeeringuobjektid 2020-2024

Tööhõive ja ettevõtlus
Keskväljaku arhitektuuriansambli renoveerimine
Viru Geopargi moodustamist toetamine
Keskväljakul asuva mälestusmärgi, kultuurikeskuse ja linnavalitsuse hoone valgustuse rajamine
Linna sisse- ja väljasõitudele arhitektuuri väikevormide paigaldamine
Maakasutus ja linna planeerimine
Digitaalkaardi koostamine
Supelranna heakorrastamine
Merepargi heakorrastamine ja arendamine
Transpordiühendused, tehnilised infrastruktuurid ja kommunaalmajandus
Sillamäe sadamasse viivate avalike teede rekonstrueerimine
Linna küttesüsteemide rekonstrueerimine
Linna puhastusseadmete rekonstrueerimine
Linna ühisveevärgi ja –kanalisatsioonitrasside rekonstrueerimine
Elamufondi seisukorra parendamine
Vana linnaosa arhitektuuriliste detailide taastamine
Mänguväljakute taastamine ja uute rajamine
Valgustatud jalgteede ehitamine terviselinnakust ja Tallinna maantee sillast Sputniku aiandusühistuni
Polikliiniku ja lasteaed Rukkilill vahelise tee remont
Spetsiaalsed koerte jalutamise- ja dresseerimisplatsi projekteerimine ja rajamine
Keskkonnakaitse ja jäätmekäitlus
Linna hoonete energiatõhususe tõstmine (Kalda tn 14, Kajaka tn 17a)
Langevoja jõe territooriumi heakorrastamine
Sõrke jõe kalda kindlustamine
Sõrke jõe põhja ja kallaste puhastamine
Haridus
Haridusasutuste renoveerimine ja rekonstrueerimine
Eesti keele maja infopunkti avamine
Koolide ja lasteaedade territooriumide heakorrastamine
Huvialaharidus, huvitegevus ja noorsootöö
V.Majakovski 7 hoone territoorium heakorrastamine
Kaasaegse mööbli ja õpivahendite soetamine (V. Majakovski 7)
Kalda 12 hoone renoveerimine
Kultuur
Raamatukogu hoone renoveerimine
Raamatukogu varustamine kaasaegse IT-tehnikaga
Mälestusmärgi püstitamine Pavlovi maja kohal
Muuseumi hoone renoveerimine
Muuseumi varustamine kaasaegsete seadmetega ja mööbliga
Muuseumi kogudesse uusi eksponaate soetamine
Vabaõhulava projekteerimine
Sõrke jõe kalda ja teega piirnevate alade heakorrastus
Avaliku linnaruumi haljastuse teostamine haljastusprojektide alusel
Ajalooliste objektide väljaarendamine turismitoodeteks
Sport ja tervisedendus
Spordikompleksi renoveerimine

Multifunktsionaalsete spordiväljakute rajamine
Kunstmurukate asendamine jälgpalliväljakul
Spordi infrastruktuuri arendamine
Sotsiaalhoolekande ja tervishoid
Esmatasandi tervisekeskuse loomine
Avalike asutuste ligipääsetavuse tagamine – liftid, kaldteed, käsipuud, invatualetid, jmt kohandatus
Sihtasutuse Sillamäe Haigla renoveerimise toetamine
Sihtasutuse Sillamäe Haigla kaasaegse meditsiinilise varustuse soetamise toetamine
Pensionäride keskuse arendamine Kalda 12 hoones
Turvalisus
Turvakaamerate paigaldamine ja ühtsesse videovalve süsteemi ühendamine
Varajase hoiatuse süsteemi täiendamine
Vajadusel paigaldada täiendavaid liiklusemärgid
Linna kriisireguleerimisplaani koostamine
Turva- ja päästeteenuse veekogude randa suvehooajaks tellimine
Juhtimine, kommunikatsioon, koostöö ja välissidemed
Transpordiühenduste arendamine Läänemere regioonis